

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI

Miasta Leżajska
na lata 2024-2030

WRZESIEŃ 2025

Opracowanie:

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	5
2. Podstawa prawna	6
3. Powiązania GPR z dokumentami strategicznymi gminy	7
4. Synteza diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji	9
4.1 Metodyka wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	9
4.2 Kryteria delimitacji	10
4.3 Podsumowanie	13
5. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji.....	19
5.1 Leżajsk w zarysie.....	19
5.2 Leżajsk – podobszar I.....	21
5.2.1 Sfera społeczna.....	22
5.2.2 Sfera gospodarcza	24
5.2.3 Sfera techniczna	25
5.2.4 Sfera środowiskowa	26
5.2.5 Sfera przestrzenno-funkcjonalna	28
5.2.6 Podsumowanie – potencjały obszaru rewitalizacji oraz występujące negatywne zjawiska	31
5.3 Leżajsk – podobszar II.....	32
5.3.1 Sfera społeczna.....	33
5.3.2 Sfera gospodarcza	34
5.3.3 Sfera techniczna	35
5.3.4 Sfera środowiskowa	37
5.3.5 Sfera przestrzenno-funkcjonalna	37
5.3.6 Podsumowanie – potencjały obszaru rewitalizacji oraz występujące negatywne zjawiska	39
5.4 Leżajsk – podobszar III.....	40
5.4.1 Sfera społeczna.....	40
5.4.2 Sfera gospodarcza	42
5.4.3 Sfera techniczna	42
5.4.4 Sfera środowiskowa	44
5.4.5 Sfera przestrzenno-funkcjonalna	45
5.4.6 Podsumowanie – potencjały obszaru rewitalizacji oraz występujące negatywne zjawiska	47
5.5 Leżajsk – podobszar IV.....	48
5.5.1 Sfera społeczna.....	48
5.5.2 Sfera gospodarcza	49
5.5.3 Sfera techniczna	50
5.5.4 Sfera środowiskowa	52
5.5.5 Sfera przestrzenno-funkcjonalna	53
5.5.6 Podsumowanie – potencjały obszaru rewitalizacji oraz występujące negatywne zjawiska	56
5.6. Problemy i potrzeby obszaru rewitalizacji.....	57
6. Wizja stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu rewitalizacji	59
7. Cele rewitalizacji wraz z odpowiadającymi im kierunkami działań.....	60

8. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne	65
8.1 Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne	65
Podobszar I	66
Podobszar II	75
Podobszar III	78
Podobszar IV	81
8.2 Pozostałe dopuszczalne przedsięwzięcia rewitalizacyjne	85
9. Komplementarność i mechanizmy integrowania	88
9.1 Komplementarność przestrzenna	88
9.2 Komplementarność problemowa	89
9.3 Komplementarność proceduralno-instytucjonalna	89
9.4 Komplementarność międzyokresowa	89
9.5 Komplementarność źródeł finansowania	92
9.6 Podsumowanie komplementarności	94
9.7 Dostępność	96
9.8 Mechanizmy integracji	97
10. Indykatywne ramy finansowe	99
11. Opis struktury zarządzania	101
11.1 Wdrażanie GPR	101
11.2 System monitoringu i oceny GPR	104
12. Upowszechnienie dokumentu i proces partycypacji społecznej	107
12.1 Upowszechnienie opracowania GPR	107
12.2 Upowszechnienie wdrażania GPR	109
13. GPR jako strategia IIT	110
14. Strategiczna Ocena Oddziaływania na Środowisko	113
15. Określenie niezbędnych zmian w uchwałach	114
16. Zmiany w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego	114
16.1 Specjalna Strefa Rewitalizacji	114
16.2 Miejscowy plan rewitalizacji	114
16.3 Zmiany w dokumentach planowania i zagospodarowania przestrzennego	114
Spis tabel, grafik i zdjęć	115

1. Wprowadzenie

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Leżajska na lata 2024-2030 to wieloletni plan działań, którego głównym zadaniem jest wskazanie obszarów rewitalizacji oraz doprowadzenie ich do wyjścia ze stanu kryzysowego, a także stworzenie sprzyjających warunków dla ich zrównoważonego rozwoju. Program określa długofalowe cele i kierunki działań, umożliwiając realizację spójnych, kompleksowych i skoncentrowanych terytorialnie projektów rewitalizacyjnych. Kluczowym założeniem projektów opisanych w dokumencie jest podniesienie jakości życia mieszkańców, głównie w aspekcie społecznym. Zakłada on identyfikację terenów zdegradowanych oraz opracowanie działań, które doprowadzą do ich odnowy, ożywienia i zwiększenia integracji społecznej, co pozwoli rozwiązać istniejące problemy, szczególnie te natury społecznej.

Pierwszym etapem opracowywania Gminnego Programu Rewitalizacji było przygotowanie diagnozy delimitacyjnej, czyli wyznaczenie obszaru zdegradowanego na podstawie analizy wskaźników. Ocenie poddano różne sfery funkcjonowania: społeczną, gospodarczą, środowiskową, techniczną oraz przestrzenno-funkcjonalną. Podczas realizacji kolejnego etapu dokonano wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, a także przeprowadzono pogłębioną analizę problemów występujących na tych terenach.

Dokument został opracowany zgodnie z przepisami **Ustawy o rewitalizacji z 9 października 2015 r. (Dz.U. 2024 poz. 278)**. Warto podkreślić, że Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Leżajska na lata 2024-2030 jest kontynuacją założeń przyjętych w poprzednim Gminnym Programie Rewitalizacji Miasta Leżajska na lata 2016-2023 (Uchwała Nr XXX/192/17 z dnia 27 marca 2017 r.).

Realizując Program Rewitalizacji, Miasto Leżajsk wypełnia zadania własne gminy określone w art. 7 ust. 1 Ustawy o samorządzie gminnym z 8 marca 1990 r. Dokument ten ma charakter lokalny, ale wpisuje się w cele wyznaczane przez strategie i programy wyższego szczebla. Dzięki jego uchwaleniu władze gminy, jednostki organizacyjne oraz wszyscy interesariusze zobowiązują się do wdrażania wskazanych w nim przedsięwzięć. Ponadto Program daje możliwość ubiegania się o środki zewnętrzne na finansowanie zaplanowanych projektów.

2. Podstawa prawna

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Leżajska na lata 2024-2030 został opracowany zgodnie z wymogami ustawy o rewitalizacji (Dz.U. 2024 poz. 278), z uwzględnieniem wszystkich obligatoryjnych elementów zarówno w zakresie merytorycznym (treść poszczególnych rozdziałów), jak i organizacyjnym (obejmującym proces partycypacji społecznej).

Fundamentem prac nad Programem była diagnoza delimitacyjna, stanowiąca pierwszy i kluczowy etap całego procesu. Jej celem było wyodrębnienie obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji Miasta Leżajska. Ostateczne wyznaczenie tych obszarów potwierdzono Uchwałą Nr XV/110/25 z dnia 11 czerwca 2025 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta Leżajska (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego poz. 2666). Przyjęcie tego aktu poprzedziły konsultacje społeczne, obejmujące:

- udostępnienie projektu uchwały wraz z formularzem do zgłaszania opinii w Urzędzie Miejskim, na stronie internetowej miasta oraz w Biuletynie Informacji Publicznej,
- organizację otwartego spotkania dla interesariuszy,
- przeprowadzenie ankiet w wersji papierowej i elektronicznej,
- możliwość zgłaszania uwag ustnych do protokołu.

Po zakończeniu etapu delimitacji przystąpiono do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji na lata 2024-2030, co zostało formalnie ogłoszone przez Burmistrza Leżajska (Ogłoszenie Burmistrza o przystąpieniu Miasta Leżajska do sporządzenia Programu).

Następnym etapem był otwarty nabór projektów rewitalizacyjnych, który przeprowadzono w dniach 12.08.2025 - 27.08.2025, zarówno w formie papierowej, jak i elektronicznej (poprzez dedykowany formularz).

3. Powiązania GPR z dokumentami strategicznymi gminy

Działając zgodnie z obecnymi przepisami, w poniższych tabelach zaprezentowano spójność dokumentów strategicznych i planistycznych gminy miasto Leżajsk z Gminnym Programem Rewitalizacji. Porównanie uwzględnia cele strategiczne określone w poszczególnych dokumentach gminy. Rewitalizacja co do zasady jest procesem o charakterze lokalnym i służy przeciwdziałaniu negatywnym zjawiskom występującym na jej obszarze. Należy jednak pamiętać, że prowadzona interwencja rewitalizacyjna może oddziaływać pośrednio na poziomie regionalnym oraz krajowym.

Program Rozwoju Miasta Leżajska na Lata 2021–2027	
Obszary strategiczne	Cele operacyjne
Ludność	1.1. Stworzenie nowych miejsc pracy 1.2. Wsparcie opieki zdrowotnej i senioralnej 1.3. Wsparcie systemu edukacji i opieki nad dziećmi 1.4. Rozwój aktywności społecznej
Otoczenie	2.1. Rozwój infrastruktury turystycznorekreacyjnej 2.2. Poprawa dostępności komunikacyjnej 2.3. Ochrona zasobów przyrodniczych 2.4. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych
Funkcje	3.1. Budowanie atrakcyjności inwestycyjnej 3.2. Budowanie odporności na zmiany klimatu 3.3. Rozwój gospodarki o obiegu zamkniętym 3.4. Rozbudowa infrastruktury społecznej i komunalnej

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Leżajska na lata 2024-2030 ze względu na silne powiązanie z aspektami społecznymi jest komplementarny z celami operacyjnymi w obszarze strategicznym Ludność, w szczególności w zakresie celu operacyjnego Rozwój aktywności społecznej. Ponadto dokument wpisuje się w obszary strategiczne Otoczenie oraz Funkcje ze względu na interwencje w obszarze przestrzenno-funkcjonalnym oraz sferze środowiskowej.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mieście Leżajsk na lata 2022-2027	
Cel strategiczny	Cele operacyjne
Rozwój systemu wsparcia i opieki nad rodziną i dzieckiem	- I Zapewnienie warunków do nabycia i rozwoju kompetencji oraz umiejętności rodzicielskich, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin przejawiających trudności opiekuńczo-wychowawcze, a także wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży - II Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie, a także udzielanie kompleksowej pomocy ofiarom i sprawcom przemocy w rodzinie
Przeciwdziałanie marginalizacji społecznej spowodowanej ubóstwem, uzależnieniami	- I Prowadzenie działań integrujących i aktywizujących osoby doświadczające problemu ubóstwa oraz zapewnienie im wsparcia i pomocy o charakterze materialnym - II Profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych

i bezrobociem oraz ich negatywnym następstwom	– III Aktywizacja społeczna i zawodowa osób bezrobotnych oraz zapobieganie zjawisku długotrwałego bezrobocia – IV Zapewnienie opieki i pomocy osobom bezdomnym oraz zmniejszenie natężenia problemu bezdomności
Zapewnienie efektywnego wsparcia oraz warunków do integracji i aktywnego udziału w życiu społecznym osobom starszym, niepełnosprawnym oraz dotkniętym długotrwałą chorobą	– I Inkluzja społeczna (włączenie) oraz poprawa warunków bytowych osób starszych – II Zapewnienie warunków służących możliwie pełnej integracji osób niepełnosprawnych oraz dotkniętych długotrwałą chorobą
Rozwijanie solidaryzmu społecznego i aktywności obywatelskiej	– I Ograniczanie negatywnych skutków pandemii Covid-19 – II Zwiększenie udziału mieszkańców w życiu społecznym gminy oraz wspieranie rozwoju lokalnych inicjatyw

Priorytetem Gminnego Programu Rewitalizacji są działania w obszarze społecznym, ukierunkowane na podniesienie standardu życia lokalnej społeczności. Program ten pozostaje w pełnej zgodności ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Leżajska
Cel strategiczny
Utrzymanie rangi miasta jako ponadlokalnego wielofunkcyjnego ośrodka obsługi mieszkańców regionu
Utrzymanie prestiżu miasta oraz tworzenie warunków i szans dla jego wzmocnienia, jako ośrodka kulturalnego i turystycznego, o znaczeniu ponadlokalnym
Doskonalenie funkcjonowania istniejących struktur przestrzennych i poprawa ładu przestrzennego oraz tworzenie nowych struktur przyjaznych ludziom i środowisku
Zachowanie dziedzictwa kulturowego oraz historycznie ukształtowanego specyficznego krajobrazu miasta, harmonizowanie rozwoju z walorami krajobrazu
Zachowanie i ochrona zasobów środowiska przyrodniczego
Usprawnienie funkcjonowania układu komunikacyjnego
Poprawa stanu wyposażenia w infrastrukturę techniczną
Porządkowanie gospodarki odpadami

Cele Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Leżajska na lata 2024 – 2030 pozostają w zgodności z celami strategicznymi Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Leżajska w szczególności w zakresie poprawy warunków życia, dostępności infrastruktury publicznej oraz ochrony środowiska.

Zadania zaplanowane w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Leżajska na lata 2024-2030 uwzględniają ponadto założenia zawarte w **Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Leżajska na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2030.**

4. Synteza diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji

Niniejszy rozdział stanowi podsumowanie diagnozy delimitacyjnej, przeprowadzonej na potrzeby opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Leżajska na lata 2024-2030. Zgodnie z diagnozą delimitacyjną oraz Uchwałą Nr XV/110/25 z dnia 11 czerwca 2025 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta Leżajska (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego poz. 2666) wyznaczono obszar zdegradowany, składający się z dwóch podobszarów niemających wspólnych granic, z czego największy z nich zlokalizowany jest w centralnej części miasta. Z obszaru zdegradowanego wydzielono obszar rewitalizacji Miasta Leżajska, składający się z czterech podobszarów.

4.1 Metodyka wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Diagnoza została przeprowadzona w oparciu o podział mapy miasta na podstawowe pola – jednostki modularne, które mają charakter sztuczny i nie odzwierciedlają faktycznych granic przestrzennych. Stanowią one jednak siatkę pól obejmującą całą powierzchnię miasta. W tym celu wykorzystano model GRID – sieć heksagonów składającą się z 610 pól o powierzchni 4 ha każde, z czego 190 obejmowało obszary zamieszkane. Taki sposób podziału umożliwił precyzyjne wskazanie miejsc, w których występują sytuacje kryzysowe. Następnie przeprowadzono analizę porównawczą wyodrębnionych części miasta, co pozwoliło zidentyfikować obszar szczególnie dotknięty problemami społecznymi oraz towarzyszącymi im zjawiskami negatywnymi w co najmniej jednej z następujących sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej.

Delimitacja przeprowadzona została w kolejnych, następujących po sobie etapach:

1.	Podział obszaru miasta na jednostki porównawcze w formie jednostek modularnych
-----------	--

W wyniku podziału wyodrębniono 610 heksagonów, każdy o powierzchni 4 ha, z czego tereny zamieszkałe obejmowały 190 heksagonów.

2.	Analiza zróżnicowania natężenia zjawisk kryzysowych na obszarze miasta
-----------	--

Dokonano wybór kryteriów (zmiennych) delimitacji.

Przeprowadzono szczegółową analizę wskaźnikową w zakresie problemów społecznych na wyodrębnionych jednostkach (badanie ilościowe) przy wykorzystaniu danych zastanych udostępnionych przez Urząd Miejski w Leżajsku, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Leżajsku, Komendę Powiatową Policji w Leżajsku oraz Powiatowy Urząd Pracy w Leżajsku. Wyodrębniono obszary o szczególnym nasileniu problemów społecznych. Opracowano syntetyczny wskaźnik degradacji w sferze społecznej. Podobną analizę przeprowadzono pod kątem występowania

problemów w sferach pozaspołecznych (gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych). Analiza przeprowadzona została w skali zarówno ilościowej, jak i jakościowej.

3.	Wyodrębnienie obszaru zdegradowanego
-----------	--------------------------------------

Na bazie powyższej analizy dokonano wyodrębnienia obszarów, charakteryzujących się najwyższym stopniem zdegradowania w wymiarze społecznym i pozaspołecznym.

4.	Wyodrębnienie obszaru rewitalizacji
-----------	-------------------------------------

Wyodrębnienie z obszaru zdegradowanego obszaru o szczególnym nasileniu problemów społecznych, uwzględniającego ustawowe wskaźniki obligatoryjne dotyczące powierzchni (maksymalnie 20% powierzchni miasta) oraz ludności (maksymalnie 30% wszystkich zamieszkujących miasto).

4.2 Kryteria delimitacji

Zgodnie z **art. 4 Ustawy o Rewitalizacji z dnia 9 października 2018 roku (Dz. U. z 2024 r. poz. 278)** *w celu opracowania diagnoz służących [...] wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji [...] wójt, burmistrz lub prezydent miasta prowadzi analizy, w których wykorzystuje obiektywne i weryfikowalne mierniki i metody badawcze dostosowane do lokalnych uwarunkowań.*

W ramach opracowania diagnozy delimitacyjnej przeprowadzono selekcję wskaźników oraz szczegółową analizę zjawisk o charakterze społecznym i pozaspołecznym w Leżajsku. Analiza bazowała na mierzalnych zmiennych, które zostały przedstawione i szczegółowo scharakteryzowane w poniższej tabeli.

Wskaźnik	Opis zmiennej	Wartość bazowa dla miasta	Charakter wskaźnika
Sfera społeczna			
Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	Wskaźnik opisujący sytuację demograficzną i ruch naturalny ludności. Zmienna zestandaryzowana, prezentowana w formie przeliczeniowej pokazującej różnicę pomiędzy liczbą urodzeń a liczbą zgonów na 1000 mieszkańców. Źródło danych: Urząd Miejski w Leżajsku	-6,4	Stymulanta
Saldo migracji na 1000 mieszkańców	Wskaźnik opisujący sytuację demograficzną i ruch ludności – migracje, świadczący o atrakcyjności osiedleńczej. Zmienna zestandaryzowana, prezentowana w formie przeliczeniowej pokazującej różnicę pomiędzy liczbą zameldowań a liczbą wymeldowań na 1000 mieszkańców. Źródło danych: Urząd Miejski w Leżajsku	-3,6	Stymulanta

Wskaźnik	Opis zmiennej	Wartość bazowa dla miasta	Charakter wskaźnika
Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik skupiający się na ocenie sytuacji społeczności obszaru na lokalnym rynku pracy. Zmienna prezentowana w formie średniej przeliczeniowej pokazującej liczbę osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców ogółem. Źródło danych: Powiatowy Urząd Pracy w Leżajsku	41,4	Destymulanta
Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik skupiający się na ocenie sytuacji społeczności obszaru na lokalnym rynku pracy. Zmienna prezentowana w formie średniej przeliczeniowej pokazującej liczbę osób długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców ogółem. Źródło danych: Powiatowy Urząd Pracy w Leżajsku	29,7	Destymulanta
Liczba uczniów otrzymujących stypendium socjalne na 1000 mieszkańców	Wskaźnik opisujący sytuację materialną uczniów i ich rodzin na 1000 mieszkańców. Źródło danych: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Leżajsku	5,1	Destymulanta
Liczba dzieci w szkołach otrzymujących pomoc w postaci dożywiania na 1000 mieszkańców	Wskaźnik jest miarą, która opisuje sytuację społeczną i ekonomiczną w danej społeczności. Wskaźnik ten pokazuje, jak wiele dzieci w szkołach korzysta z pomocy w postaci dożywiania, co jest wskaźnikiem ubóstwa i trudności ekonomicznych wśród rodzin. Źródło danych: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Leżajsku	11,4	Desymulanta
Liczba klientów ośrodków pomocy społecznej na 1000 mieszkańców	Wskaźnik opisujący popyt na usługi pomocy społecznej na danym obszarze oraz obrazujący liczbę klientów ośrodków pomocy społecznej, w przeliczeniu na 1000 mieszkańców ogółem. Źródło danych: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Leżajsku	55,6	Destymulanta
Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z powodu ubóstwa na 1000 mieszkańców	Wskaźnik opisujący popyt na usługi pomocy społecznej na danym obszarze oraz obrazujący liczbę udzielonych świadczeń z powodu ubóstwa, w przeliczeniu na 1000 mieszkańców ogółem. Źródło danych: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Leżajsku	20,0	Destymulanta
Liczba zasiłków pomocy społecznej przyznanych z powodu alkoholizmu na 1000 mieszkańców	Wskaźnik opisujący problem uzależnień na danym obszarze oraz obrazujący liczbę zasiłków przyznanych z powodu uzależnienia od alkoholu w przeliczeniu na 1000 mieszkańców ogółem. Źródło danych: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Leżajsku	72,1	Destymulanta
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia z tytułu niepełnosprawności na 1000 mieszkańców	Wskaźnik opisujący popyt na usługi pomocy społecznej na danym obszarze oraz obrazujący poziom zapotrzebowania na świadczenia przez osoby z niepełnosprawnością (lub ze względu na niepełnosprawność) w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Źródło danych: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Leżajsku	16,8	Destymulanta

Wskaźnik	Opis zmiennej	Wartość bazowa dla miasta	Charakter wskaźnika
Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący poziom aktywności społecznej mieszkańców poszczególnych obszarów miasta. Wskaźnik prezentowany w formie przeliczeniowej wyrażanej stosunkiem zarejestrowanych organizacji społecznych na 1000 ludności ogółem. Źródło danych: Urząd Miejski w Leżajsku	4,3	Stymulanta
Sfera gospodarcza			
Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący poziom rozwoju przedsiębiorczości w poszczególnych obszarach, prezentowany w formie przeliczeniowej wyrażanej stosunkiem zarejestrowanych działalności gospodarczych do liczby ludności. Źródło danych: Urząd Miejski w Leżajsku	73	Stymulanta
Różnica pomiędzy nowo zarejestrowanymi a wyrejestrowanymi podmiotami gospodarczymi na 1000 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący tendencje związane z rozwojem przedsiębiorczości. Wyrażany przez różnicę liczby nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Źródło danych: Urząd Miejski w Leżajsku	2,1	Destymulanta
Sfera przestrzenno-funkcjonalna			
Dostępność punktów usług publicznych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik opisujący dostępność usług publicznych - obiektów: administracji publicznej, oświaty i nauki, kultury, sportu i rekreacji, placówek ochrony zdrowia, podmiotów bezpieczeństwa publicznego. Zmienna prezentowana w formie średniej przeliczeniowej pokazującej liczbę punktów usług publicznych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Źródło danych: Urząd Miejski w Leżajsku	7,8	Stymulanta
Dostępność komunikacyjna	Wskaźnik przedstawiający liczbę przystanków autobusowych dostępnych w promieniu 200 m od badanej jednostki w przeliczeniu na 1 ha powierzchni. Źródło danych: opracowanie własne na podstawie danych BDOT (Bazy danych obiektów topograficznych)	0,9	Stymulanta
Dostępność terenów rekreacyjnych	Wskaźnik przedstawiający liczbę terenów rekreacyjnych (siłownie terenowe, place zabaw) dostępnych w promieniu 200 m od badanej jednostki w przeliczeniu na 1 ha powierzchni. Źródło danych: Urząd Miejski w Leżajsku	1,9	Stymulanta
Sfera techniczna			
Liczba obiektów wpisanych do rejestru zabytków na 1 ha	Wskaźnik obrazujący zagęszczenie obiektów zabytkowych na poszczególnych obszarach, których obecność i aktualny stan generuje rosnące koszty związane z konserwacją i modernizacją. Zmienna prezentowana w formie przeliczeniowej pokazującej liczbę obiektów wpisanych do rejestru zabytków w stosunku do powierzchni. Źródło danych: Urząd Miejski w Leżajsku	0,11	Destymulanta

Wskaźnik	Opis zmiennej	Wartość bazowa dla miasta	Charakter wskaźnika
Udział jednostek publicznych dostosowanych (lub dostosowanych częściowo) do osób ze szczególnymi potrzebami	Wskaźnik skupiający się na ocenie stopnia dostępności jednostek publicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami. Wskaźnik prezentowany w formie przeliczeniowej określającej udział jednostek publicznych dostosowanych do osób ze szczególnymi potrzebami w ogólnej liczbie jednostek publicznych na danym obszarze. Źródło danych: Urząd Miejski w Leżajsku	71%	Stymulanta
Udział jednostek publicznych wymagających termomodernizacji	Wskaźnik prezentowany w formie przeliczeniowej określającej udział jednostek publicznych wymagających zastosowania energooszczędnych technologii w tym instalacji odnawialnych źródeł energii i termomodernizacji. Źródło danych: Urząd Miejski w Leżajsku	49%	Stymulanta
Sfera środowiskowa			
Średnie roczne stężenie pyłu PM2.5 [µg/m³]	Wskaźnik obrazujący obszary z największymi potrzebami środowiskowymi. Zmienna skategoryzowana na podstawie średniego rocznego stężenia pyłu PM2.5 [µg/m³]. Źródło danych: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska: https://powietrze.gios.gov.pl/	12,2	Destymulanta
Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym w ogólnej liczbie budynków	Wskaźnik opisujący stopień zagrożenia hałasem. Zmienna prezentowana w formie średniej przeliczeniowej pokazującej liczbę budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym w stosunku do ogólnej liczby budynków mieszkalnych. Wyznaczona na podstawie stref buforowych: 100 m od linii kolejowych, autostrad, dróg ekspresowych i dróg głównych ruchu przyspieszonego; 50 m od dróg głównych. Źródło danych: opracowanie własne na podstawie BDOT (Bazy danych obiektów topograficznych)	21%	Destymulanta
Udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni ogółem	Wskaźnik obrazuje udział powierzchni przepuszczalnych, biologicznie czynnych w ogólnej powierzchni, a tym samym poziom zwiększoną odporność na gwałtowne zjawiska pogodowe i możliwości adaptacji do zmian klimatu m.in. przeciwdziałania powstawaniu miejskiej wyspy ciepła. Źródło danych: BDOT (Bazy danych obiektów topograficznych)	90,9%	Stymulanta

4.3 Podsumowanie

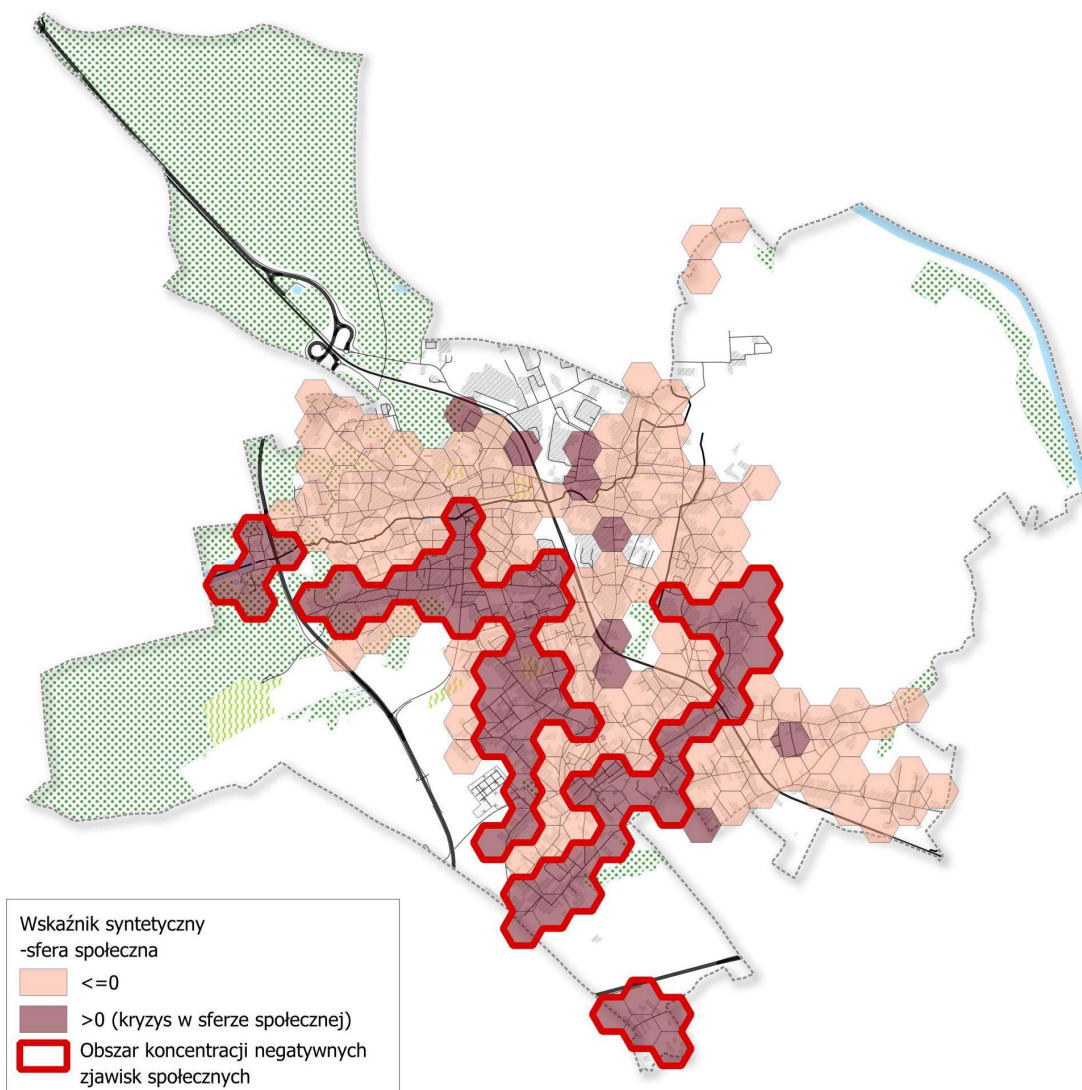
Przeprowadzona analiza wskaźnikowa na wyodrębnionych jednostkach umożliwiła wskazanie obszaru zdegradowanego, charakteryzującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk społecznych oraz pozaspółecznych. Zgodnie z ustawą o rewitalizacji, obszar rewitalizacji może zostać wyznaczony, jeżeli oprócz problemów społecznych występuje tam co najmniej jedno negatywne zjawisko w sferze gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej.

Proces wyznaczania obszaru zdegradowanego w mieście Leżajsku obejmował następujące etapy:

1. Wybór obszarów charakteryzujących się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk społecznych.

Stopień koncentracji negatywnych zjawisk w sferze społecznej przedstawia poniższa mapa.

Grafika 1 Obszar koncentracji negatywnych zjawisk społecznych

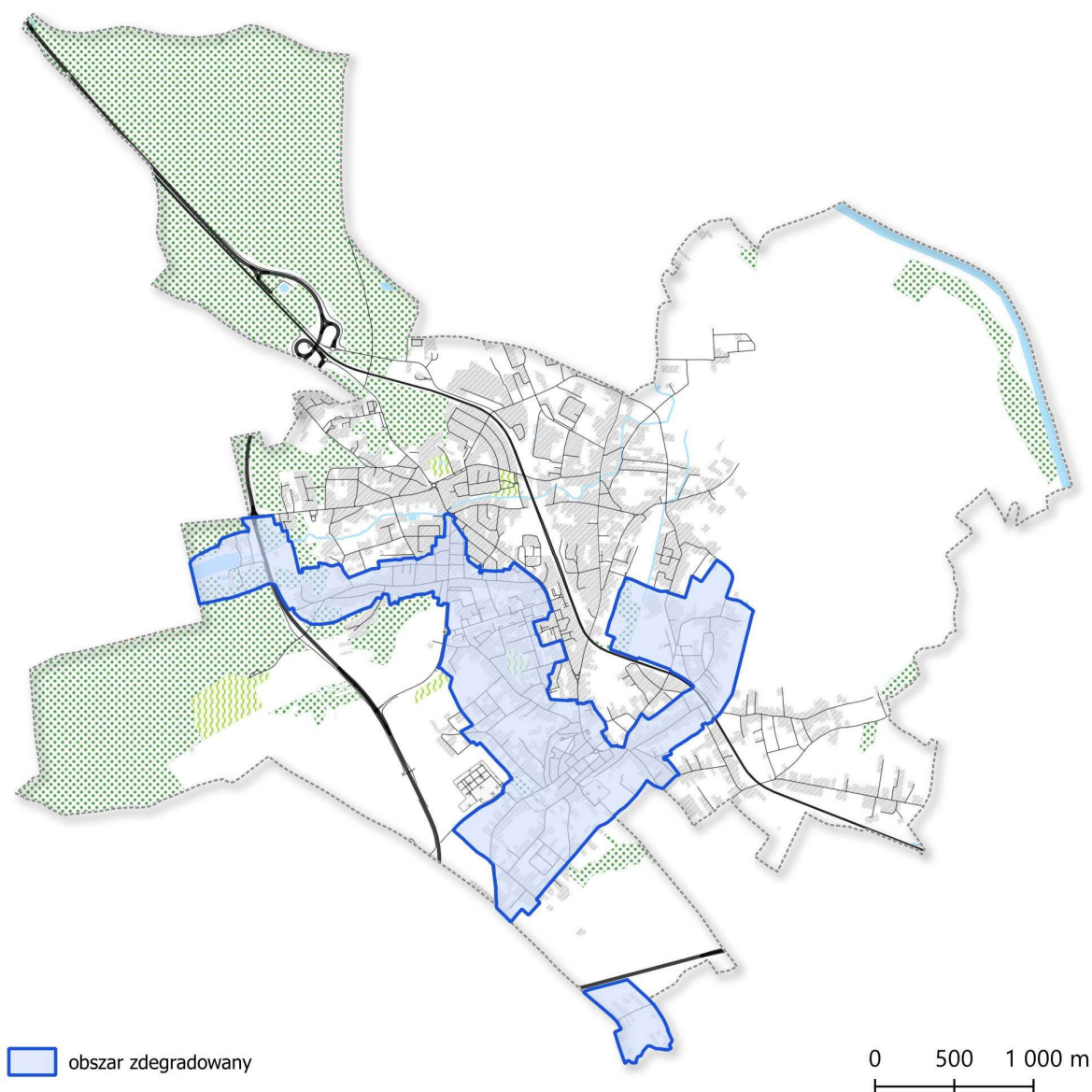
Źródło: opracowanie własne

2. Zestawienie obszarów zidentyfikowanych jako kryzysowe z punktu widzenia sfery społecznej z wynikami analizy sfery pozaspołecznej, efektem czego jest ustalenie jednostek, w których występują zarówno negatywne zjawiska społeczne, jak i te o charakterze gospodarczym, przestrzenno-funkcyjnym, technicznym i środowiskowym.

3. Określenie dokładnych granic obszaru zdegradowanego

Analiza czynników wskazujących na konieczność prowadzenia działań rewitalizacyjnych pozwoliła wyznaczyć szczególnie problemowy obszar w Leżajsku, zaprezentowany na poniższej mapie. Jego granice zostały określone w oparciu o przebieg granic działek ewidencyjnych.

Grafika 2 Obszar zdegradowany miasta Leżajsk

Źródło: opracowanie własne

Wskazany obszar charakteryzuje się nasileniem negatywnych zjawisk społecznych, głównie związanych z bezrobociem oraz koniecznością korzystania z pomocy społecznej, w tym w związku z niepełnosprawnością. Diagnoza delimitacyjna wykazała ponadto, że problemem na tym terenie może być również obniżony poziom bezpieczeństwa, zwłaszcza w ruchu drogowym.

W obszarze tym odnotowano także występowanie niekorzystnych zjawisk w pozostałych analizowanych sferach: gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej oraz środowiskowej.

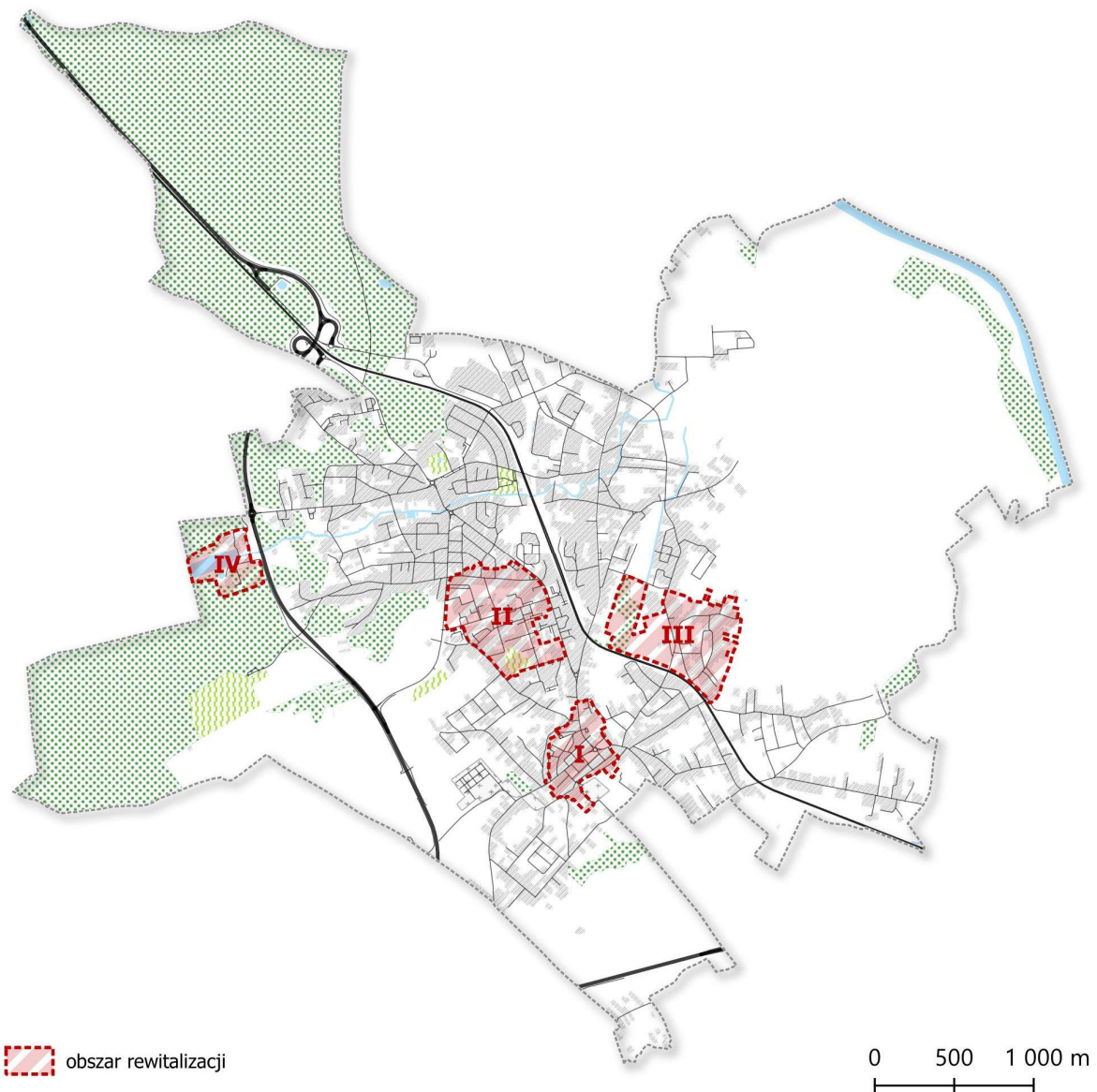
Na tej podstawie teren został wyznaczony jako obszar zdegradowany. Składa się on z dwóch odrębnych podobszarów, z których największy zlokalizowany jest w centralnej części miasta.

Zgromadzone dane wskazują, że obszar zdegradowany zamieszkuje 6 372 osób, co odpowiada 49,98% ludności Leżajska. Łączna powierzchnia tego terenu wynosi 286,33 ha, czyli 13,9% całkowitej powierzchni miasta.

Zgodnie z zapisami art. 10 pkt 1 ustawy o rewitalizacji **obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa art. 9 ust. 1, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się jako obszar rewitalizacji. Dodatkowo, zgodnie z art. 10 pkt. 2 Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic.**

Po wyznaczeniu obszaru zdegradowanego możliwe było określenie obszaru rewitalizacji, charakteryzującego się szczególnym nagromadzeniem problemów społecznych wraz z towarzyszącymi im problemami w sferze gospodarczej, technicznej, środowiskowej i przestrzenno-funkcjonalnej. Do najważniejszych przesłanek przemawiających za koniecznością podjęcia działań rewitalizacyjnych zalicza się m.in. duże zapotrzebowanie na usługi pomocy społecznej oraz wysoki poziom bezrobocia. Wskazują one na wyjątkowo trudną sytuację w Leżajsku i uzasadniają potrzebę podjęcia interwencji. Wyznaczone obszary mają istotne znaczenie dla rozwoju miasta, co stwarza warunki do realizacji skutecznych działań rewitalizacyjnych zarówno w sferze społecznej, jak i infrastrukturalnej.

Grafika 3 Obszar rewitalizacji miasta Leżajsk

Źródło: opracowanie własne

Obszar rewitalizacji ma powierzchnię 100,08 ha stanowi 4,9% całej powierzchni Leżajska, a liczba zamieszkującej go ludności to 3 773 osób, co jest równe 29,6% populacji gminy. Zgodnie z przeprowadzonymi pracami diagnostycznymi, jest to obszar o intensywnym natężeniu problemów społecznych i współwystępujących problemach w sferze gospodarczej, technicznej, środowiskowej i przestrzenno-funkcjonalnej.

Obszar rewitalizacji składa się z 4 podobszarów, dla których wskaźniki zaprezentowano w poniższej tabeli.

Tabela 1 Obligatoryjne wskaźniki dotyczące OR

Podobszar	Powierzchnia [ha]	Udział w powierzchni miasta	Ludność [os.]	Udział w ludności miasta
Podobszar I	17,63	0,9%	414	3,2%
Podobszar II	34,33	1,7%	2 930	23,0%
Podobszar III	35,65	1,7%	381	3,0%
Podobszar IV	12,47	0,6%	48	0,4%
Obszar rewitalizacji suma	100,08	4,9%	3773	29,6%
Miasto Leżajsk	2 058,28	100%	12 749	100%

5. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji

5.1 Leżajsk w zarysie

Leżajsk należy do najstarszych miast południowo - wschodniej Polski. Pierwsza udokumentowana wzmianka o nim pochodzi z 1354 r., kiedy król Kazimierz Wielki nadał Janowi Pakosławowi ze Stróżysk okoliczne dobra, w tym wieś Leżajsk. W dniu 28 grudnia 1397 r. Władysław Jagiełło nadał Leżajskowi prawa miejskie i liczne przywileje, co ułatwiało rozwój miejscowości. W 1424 r. miasto stało się siedzibą starostwa, a ród Jarosławskich herbu Leliwa zarządzał królewską ziemią przez sto lat. Pomimo królewskiego wsparcia kolejne najazdy Tatarów i Wołochów hamowały rozwój Leżajska.

Najbardziej dotkliwy był najazd tatarski w 1524 r., który doprowadził do całkowitego zniszczenia miasta. Zygmunt I Stary przeniósł wówczas osadę na bardziej obronne miejsce ok. 5 km na południowy zachód, tworząc Leżajsk Zygmuntowski. Ponowna lokacja na prawie magdeburskim oraz korzystne położenie na skrzyżowaniu szlaków handlowych pozwoliły na rozwój rzemiosła i handlu.

W 1525 r. król nadał miastu kolejne przywileje – m.in. przekazał teren spalonego Starego Leżajska, pastwiska, stawy oraz czynsze z ratusza i kramów, zatwierdził przewóz na Sanie oraz przyznał radzie miejskiej postrzygalnię i wagę. Już w 1578 r. Leżajsk liczył ok. 1 120 mieszkańców i około 50 warsztatów rzemieślniczych; miał prawo składowania i spławiania towarów Sanem, a handel zbożem, futrami i sukniem uczynił z miasta znaczący ośrodek handlowy i rzemieślniczy.

Kres prosperity przyniosły najazdy szwedzkie w latach 1655–1656, które zrujnowały gospodarkę. Po I rozbiorze Polski w 1772 r. Leżajsk znalazł się w zaborze austriackim. Ostatni starosta, Józef Potocki, przeniósł siedzibę starostwa do Łańcuta. W 1809 r. miasto na krótko zajęły wojska Księstwa Warszawskiego, ale wkrótce powrócili Austriacy, a Leżajsk stał się prowincjonalnym miasteczkiem z dominującą produkcją rzemieślniczą. Przełom przyniosła budowa linii kolejowej do Przeworska i Rozwadowa w latach 1896 -1900.

Podczas I wojny światowej Leżajsk doznał zniszczeń wskutek walk nad Sanem. II wojna światowa przyniosła jeszcze większe straty – 28 maja 1943 r. Niemcy przeprowadzili pacyfikację miasta: w wąwozie podmiejskim rozstrzelali 28 mieszkańców, 10 zabito podczas samej akcji, a 9 zginęło później w siedzibie Gestapo lub obozach koncentracyjnych. Co roku podczas uroczystości patriotyczno-religijnych mieszkańcy odwiedzają ulicę i pomnik upamiętniające to wydarzenie.

Po wojnie nastąpiła szybka industrializacja. W latach 40. i 50. powstały nowe zakłady pracy, w 1954 r. przeprowadzono elektryfikację, a w 1955 r. Leżajsk został ponownie miastem powiatowym. W tym samym roku rozpoczęto budowę Wytwórni Tytoniu Przemysłowego, która dała miejsca pracy i ożywiła gospodarkę. Tradycje rzemieślnicze podtrzymywały spółdzielnie artystyczne i przemysłowe. W 1962 r.

uruchomiono Zakłady Silikatowe, a w latach 60. i 70. zbudowano kolejne przedsiębiorstwa – Fabrykę Maszyn, zakłady spożywcze „Hortino”, Zakłady Dziewiarskie „Mewa” oraz browar. Powstały też mniejsze zakłady (m.in. ZKS „Instal”, „Polmo”, „Las”), rozwijano infrastrukturalnie wszystkie formy budownictwa mieszkaniowego, w tym duże osiedle przy ul. Mickiewicza, które stało się drugim centrum miasta. W latach 80. oddano do użytku szpital miejski z przychodnią, oczyszczalnię ścieków oraz miejskie kolektory sanitarne, a w latach 90. zmodernizowano łączność telefoniczną, zapewniając dostęp do telefonu każdej rodziny.

Historia Leżajska to ciągłe balansowanie między okresami rozkwitu a spustoszeń. Mimo zniszczeń wojennych i politycznych zawirowań, mieszkańcy potrafili podźwignąć miasto, wykorzystując dogodne położenie oraz rozwijając rzemiosło, handel i przemysł. Współczesny Leżajsk łączy bogate dziedzictwo historyczne z nowoczesną infrastrukturą, będąc ważnym ośrodkiem gospodarczym i kulturalnym regionu¹.

¹ Na podstawie <http://szansa.miastolezajsk.pl/historia-miasta/> oraz <https://www.miastolezajsk.pl/189/historia.html>

5.2 Leżajsk – podobszar I

liczba mieszkańców podobszaru:	414
udział mieszkańców w populacji miasta:	3,2%
powierzchnia [ha]:	17,63
udział w powierzchni miasta:	0,9%

Podobszar I zlokalizowany jest w południowej części miasta i swoim zasięgiem obejmuje rynek i ważniejsze punkty usług publicznych w Leżajsku.

Mapa 1 Ważniejsze obiekty użyteczności publicznej – podobszar I

Źródło: opracowanie własne

5.2.1 Sfera społeczna

Podobszar I Leżajska charakteryzuje się wyraźnie niekorzystnymi trendami demograficznymi. Przyrost naturalny wynosi -14,6 na 1000 mieszkańców, co jest wynikiem ponad dwukrotnie gorszym od wartości referencyjnej dla miasta (-6,4). Saldo migracji również pozostaje negatywne i osiąga -8,8 na 1000 mieszkańców (dla miasta: -3,6), co wskazuje na utrzymujący się odpływ ludności.

Do przyczyn takich zjawisk należą m.in.:

- starzenie się populacji i niski wskaźnik urodzeń,
- odpływ młodych ludzi do większych ośrodków w poszukiwaniu pracy i edukacji,
- ograniczone perspektywy zatrudnienia i niepewność ekonomiczna.

Tabela 2 Wskaźniki demograficzne - porównanie

	Wartość referencyjna dla Miasta Leżajsk	Wartość dla podobszaru
Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	-6,4	-14,6
Saldo migracji na 1000 mieszkańców	-3,6	-8,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Leżajsku

Stopa bezrobocia jest w podobszarze wyższa niż średnia miejska – 44,1 bezrobotnych na 1000 mieszkańców (dla miasta: 41,4). Odsetek osób długotrwale bezrobotnych jest zbliżony do średniej miejskiej (30,1 wobec 29,7).

Tabela 3 Struktura bezrobocia – obszar rewitalizacji

	Wartość referencyjna dla Miasta Leżajsk	Wartość dla podobszaru
Liczba bezrobotnych na 1000 mieszkańców	41,4	44,1
Liczba długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców	29,7	30,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Leżajsku

Sfera pomocy społecznej wskazuje na zróżnicowane problemy. Liczba klientów ośrodków pomocy społecznej jest zbliżona do średniej miejskiej (52,6 na 1000 mieszkańców wobec 55,6), jednak wskaźniki szczegółowe ujawniają poważne wyzwania. Szczególnie niepokojące jest ekstremalnie wysokie natężenie problemów związanych z alkoholizmem – 900,1 zasiłków i świadczeń na 1000 mieszkańców (średnia miejska: 72,1), co może wskazywać zarówno na skalę problemu, jak i na intensywną pomoc kierowaną w tym zakresie. Równie niepokojący jest wysoki odsetek osób z niepełnosprawnościami (66,1 na 1000 mieszkańców, przy średniej miejskiej 16,8). Należy pamiętać, że proces rewitalizacji powinien wspierać osoby o szczególnych potrzebach (w tym osoby z niepełnosprawnością) zarówno w wymiarze społecznym jak i infrastrukturalnym.

Tabela 4 Pomoc społeczna –obszar rewitalizacji

	Wartość referencyjna dla Miasta Leżajsk	Wartość dla podobszaru
Liczba klientów ośrodków pomocy społecznej na 1000 mieszkańców	55,6	52,6
Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z powodu ubóstwa na 1000 mieszkańców	20,0	22,6
Liczba zasiłków i świadczeń pomocy społecznej przyznanych z powodu alkoholizmu na 1000 mieszkańców	72,1	900,1
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia z tytułu niepełnosprawności na 1000 mieszkańców	16,8	66,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Leżajsku

Pomoc materialna dla uczniów w postaci dożywiania jest rzadziej udzielana niż w mieście ogółem (4,2 wobec 11,4 na 1000 mieszkańców), ale wsparcie w postaci stypendiów socjalnych jest tu częstsze (7,4 wobec 5,1).

Tabela 5 Pomoc materialna dla uczniów – obszar rewitalizacji

	Wartość referencyjna dla Miasta Leżajsk	Wartość dla podobszaru
Liczba dzieci w szkołach otrzymujących pomoc w postaci dożywiania na 1000 mieszkańców	11,4	4,2
Liczba uczniów otrzymujących stypendium socjalne na 1000 mieszkańców	5,1	7,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS i KPP w Leżajsku

Pozytywnie wyróżnia się aktywność społeczna na podobszarze — liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wynosi 28,7, co jest ponad sześciokrotnie wyższym wynikiem od średniej miejskiej (4,3). Oznacza to silny potencjał społeczny i wysoki poziom zaangażowania obywatelskiego, który może być istotnym zasobem w procesie rewitalizacji.

Tabela 6 Aktywność społeczna – obszar rewitalizacji

	Wartość referencyjna dla Miasta Leżajsk	Wartość dla podobszaru
Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców	4,3	28,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Leżajsku

W kontekście aktywności społecznej mieszkańców warto również wspomnieć o rosnących potrzebach kulturalnych w całym mieście. Zgodnie z danymi GUS w ciągu ostatnich 5 lat wzrasta liczba czytelników przypadających na 1000 mieszkańców, a także regularnie wzrasta liczba wypożyczonych książek na 1 czytelnika.

Tabela 7 Aktywność czytelnicza mieszkańców

	2020	2021	2022	2023	2024
Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności	189	204	179	189	191
Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach	27,5	28,2	29,9	31,3	32,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL

Ponadto regularnie wzrasta liczba zorganizowanych imprez oraz ich uczestników, co również świadczy o wzroście aktywności społecznej jak i rosnących potrzebach kulturalnych mieszkańców miasta.

Tabela 8 Aktywność kulturalna mieszkańców

	2020	2021	2022	2023	2024
Imprezy	56	43	49	86	101
Uczestnicy imprez	6 380	5 093	7 000	8 772	19 501

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL

5.2.2 Sfera gospodarcza

Pod względem gospodarczym Podobszar I jest wyjątkowo silny – liczba podmiotów gospodarczych wynosi 364,7 na 1000 mieszkańców, co kilkukrotnie przewyższa średnią miejską (73). Dodatni bilans pomiędzy nowymi a wyrejestrowanymi firmami (+2,4 na 1000 mieszkańców) oraz wysoki wskaźnik rejestracji nowych działalności (12,1 na 1000) wskazują na atrakcyjność obszaru dla przedsiębiorców oraz korzystne warunki do prowadzenia działalności.

Tabela 9 Wskaźniki gospodarcze - porównanie

	Wartość referencyjna dla Miasta Leżajsk	Wartość dla podobszaru
Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	73	364,7
Różnica pomiędzy nowo zarejestrowanymi a wyrejestrowanymi podmiotami gospodarczymi na 1000 mieszkańców	2,1	2,4
Liczba nowozarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	4,6	12,1

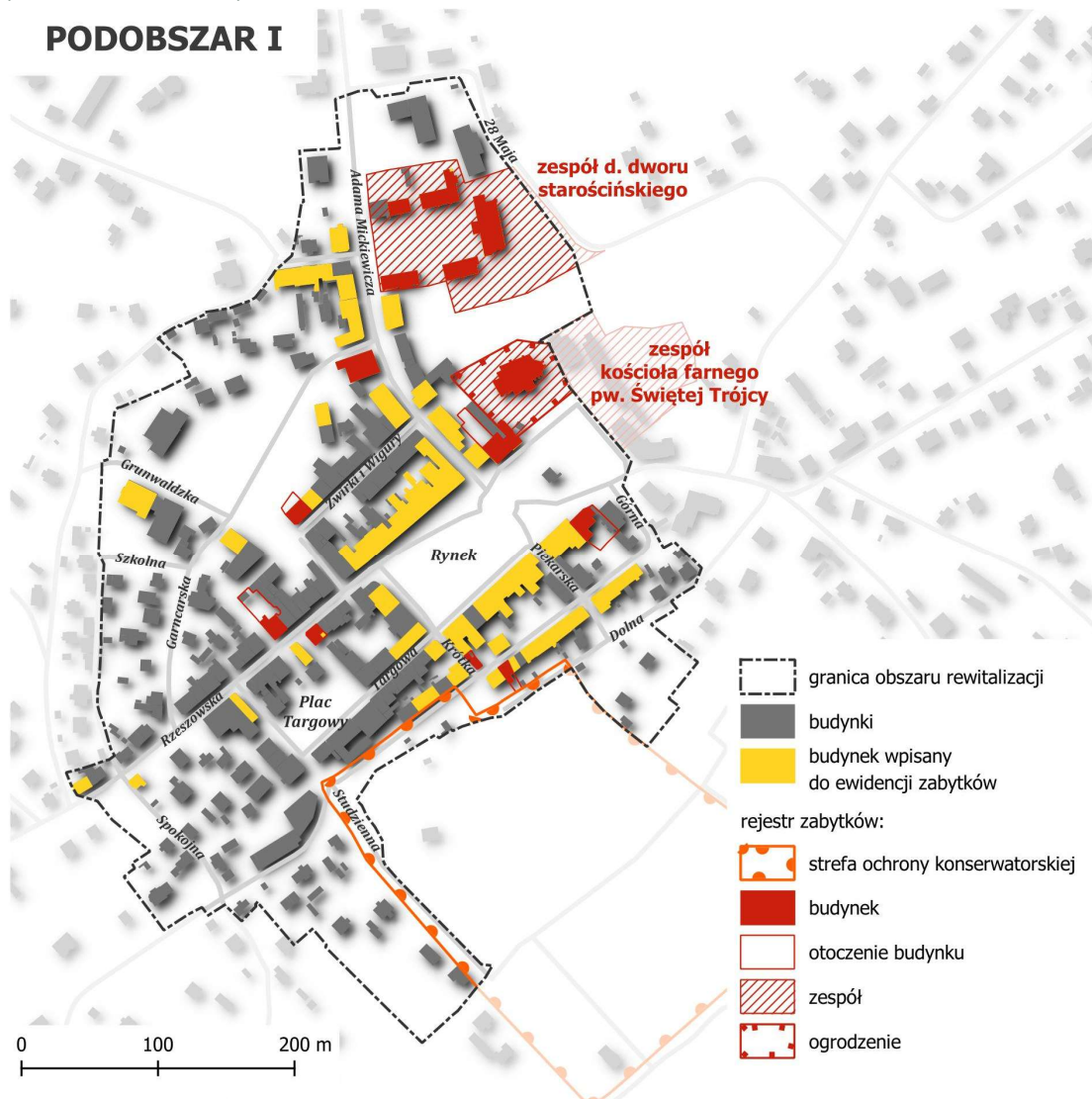
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych CEIDG

Sytuacja ta wydaje się naturalna dla podobszaru zlokalizowanego w funkcjonalnym centrum miasta – to tu znajduje się największe zagęszczenie punktów handlu i usług, a także podobszar ten odwiedzany jest przez największą liczbę osób – mieszkańców miasta, mieszkańców powiatu, turystów.

5.2.3 Sfera techniczna

Podobszar wyróżnia się wyjątkowo dużą koncentracją obiektów zabytkowych — 545,7 obiektów wpisanych do rejestru zabytków oraz do Gminnej Ewidencji Zabytków na km² (w liczbach bezwzględnych to 96 obiektów), co stanowi wartość wielokrotnie wyższą od średniej miejskiej (0,11). Jest to istotny atut turystyczny i kulturowy, ale jednocześnie wyzwanie w zakresie konserwacji i dostosowania infrastruktury do aktualnych potrzeb.

Mapa 2 Uwarunkowania – podobszar I

Udział jednostek publicznych dostosowanych do osób ze szczególnymi potrzebami jest nieco niższy (67% wobec średniej miejskiej 71%), co wskazuje na konieczność działań w zakresie dostępności. Pozytywnym aspektem jest niższy niż w mieście udział jednostek wymagających termomodernizacji (33% wobec 43%), jednak ze względu na rosnące ceny energii cieplnej i elektrycznej zaleca się kontynuowanie działań z zakresu optymalizacji energetycznej infrastruktury. Ponadto analiza zasobu

technicznego wskazuje, że część obiektów, charakteryzuje się podwyższonym stopniem zużycia i wymaga prac remontowych oraz adaptacyjnych, aby mogły pełnić współczesne funkcje użytkowe.

Tabela 10 Wskaźniki techniczne- porównanie

	Wartość referencyjna dla Miasta Leżajsk	Wartość dla podobszaru
Liczba obiektów wpisanych do rejestru zabytków na km ²	0,11	545,7
Udział jednostek publicznych dostosowanych (lub dostosowanych częściowo) do osób ze szczególnymi potrzebami	71%	67%
Udział jednostek publicznych wymagających termomodernizacji	43%	33%

Źródło: opracowanie własne danych BDOT oraz UM Leżajsk

5.2.4 Sfera środowiskowa

Podobszar charakteryzuje się stosunkowo niskim udziałem powierzchni biologicznie czynnej — 63,5% wobec średniej miejskiej 90,9%. Wysoki jest natomiast odsetek budynków mieszkalnych w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym (33,3% wobec średniej 21%), co może negatywnie wpływać na komfort życia mieszkańców. Średnioroczne stężenie pyłu PM_{2.5} wynosi 12,6 µg/m³ i jest nieco wyższe od średniej miejskiej (12,2 µg/m³), co wymaga uwzględnienia w planach poprawy jakości powietrza.

Tabela 11 Wskaźniki środowiskowe – porównanie

	Wartość referencyjna dla Miasta Leżajsk	Wartość dla podobszaru
Udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni ogółem	90,9	63,5
Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym	21%	33,3
Średnie roczne stężenie PM _{2.5}	12,2	12,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GIOŚ oraz UM Leżajsk

W ramach działań rewitalizacyjnych w podobszarze szczególnie istotne jest zwiększanie powierzchni biologicznie czynnej, której udział jest obecnie niższy niż średnia dla całego miasta. Wprowadzenie nowych terenów zielonych, zadrzewień, parków kieszonkowych czy pasów zieleni przyulicznej pozwoliłoby nie tylko poprawić estetykę otoczenia, lecz także wpłynęłoby na obniżenie poziomu zanieczyszczeń powietrza i hałasu. Uzupełnieniem tego powinny być rozwiązania takie jak, zielone dachy czy ogrody deszczowe, które wspierają retencję wód opadowych i poprawiają mikroklimat.

Ze względu na wysoki odsetek budynków narażonych na hałas komunikacyjny, priorytetem powinno być ograniczenie tego zjawiska poprzez wprowadzanie zieleni izolacyjnej.

W kontekście jakości powietrza, która odbiega od średniej miejskiej, wskazane jest kontynuowanie działań związanych z ograniczaniem niskiej emisji – m.in. poprzez wymianę źródeł ciepła na nisko-

i zeroemisyjne, rozwój transportu zbiorowego oraz tworzenie infrastruktury rowerowej. Uzupełnieniem tych działań powinny być programy edukacyjne uświadamiające mieszkańcom wpływ indywidualnych zachowań na stan środowiska.

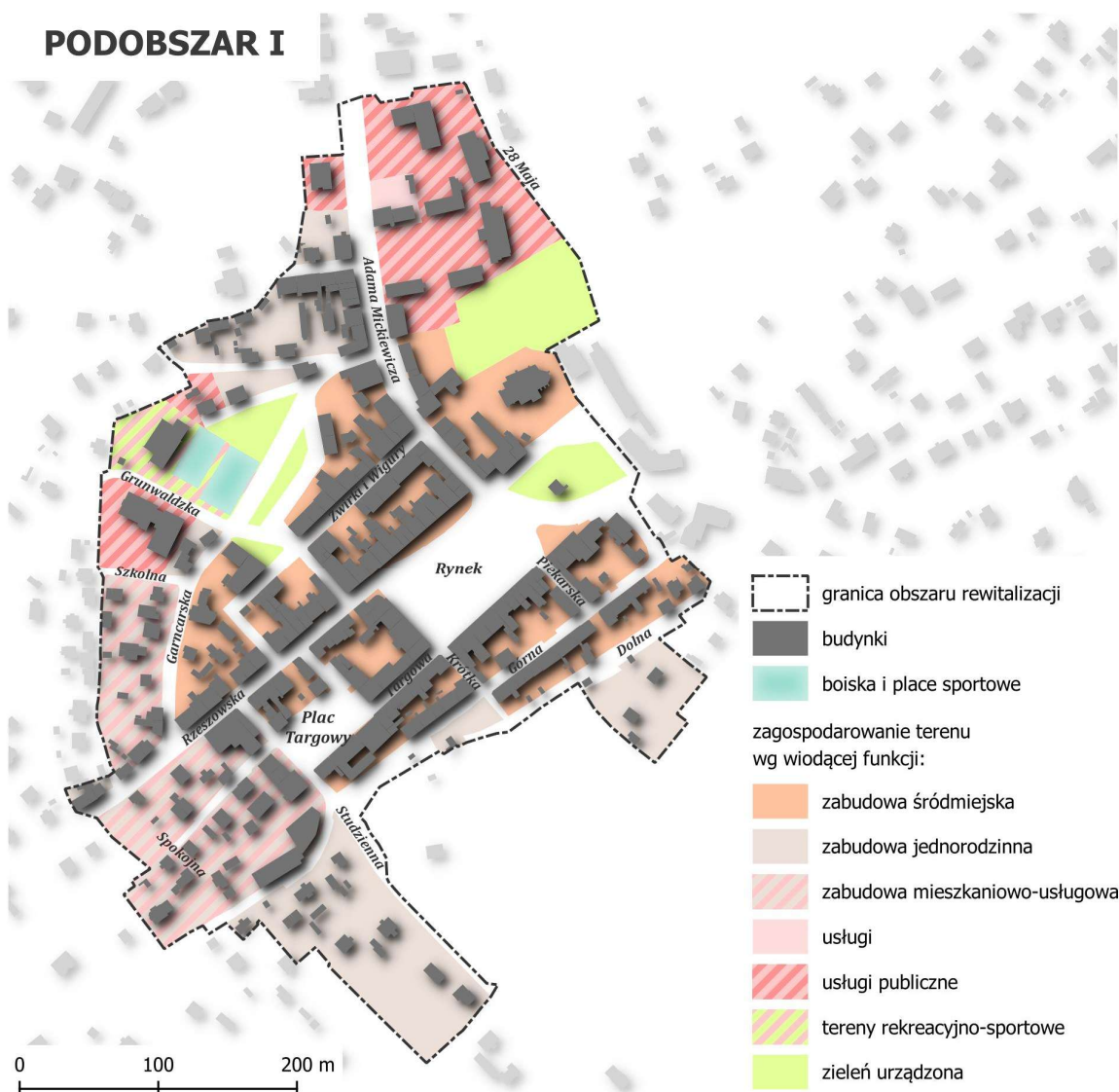
5.2.5 Sfera przestrzenno-funkcjonalna

W zakresie zagospodarowania przestrzennego podobszar I obejmuje zwarte śródmieście o wyraźnie ukształtowanej strukturze funkcjonalno-przestrzennej. Centralną część podobszaru stanowi Rynek wraz z Placem Targowym, które pełnią rolę głównych przestrzeni publicznych i koncentrują zabudowę śródmiejską oraz usługi. Wzdłuż najważniejszych ulic – m.in. Targowej, Żwirki i Wigury, ul. Mickiewicza czy Grunwaldzkiej – zlokalizowane są punkty handlowe, usługowe oraz obiekty administracyjne, co podkreśla tradycyjny charakter centrum i jego funkcję organizującą życie społeczne i gospodarcze. Zabudowa mieszkaniowo-usługowa uzupełnia strukturę śródmiejską, szczególnie w rejonie ulic Garncarskiej i Szkolnej, tworząc strefy o mieszanym charakterze, w których łączą się funkcje mieszkalne z codziennymi usługami.

Na obrzeżach podobszaru przeważa zabudowa jednorodzinna, która występuje m.in. w rejonie ulic Studziennej i Dolnej. Stanowi ona płynne przejście między intensywnie użytkowanym centrum a mniej zurbanizowanym otoczeniem. W strukturze przestrzennej istotną rolę odgrywają również obiekty usług publicznych – w tym placówki oświatowe i społeczne – rozmieszczone zwłaszcza przy ulicach 28 Maja, Mickiewicza czy Grunwaldzkiej. Z nimi powiązane są tereny sportowe, takie jak boiska przy skrzyżowaniu Grunwaldzkiej z Placem Jaszowskiego, które wzbogacają ofertę rekreacyjną dla mieszkańców. Uzupełnieniem układu są tereny zieleni urządzonej i obszary rekreacyjno-sportowe, zlokalizowane głównie we wschodniej i północnej części podobszaru, pełniące funkcje wypoczynkowe i estetyczne.

Całość układu urbanistycznego charakteryzuje się wyraźnym podziałem przestrzeni: w centrum dominuje intensywna zabudowa śródmiejska z usługami i handlem, natomiast na peryferiach pojawia się zabudowa jednorodzinna oraz zieleń, które równoważą funkcje miejskie i poprawiają jakość życia mieszkańców. Dzięki temu podobszar zachowuje tradycyjny charakter małego śródmieścia, a jednocześnie oferuje przestrzenie rekreacyjne i publiczne, istotne dla integracji społecznej i codziennego użytkowania.

Mapa 3 Uproszczona struktura funkcjonalno-przestrzenna podobszaru I

Podobszar I ma wysoką dostępność punktów usług publicznych — 45,89 wobec średniej miejskiej 7,8, co czyni go kluczowym węzłem usługowym. Jednocześnie udział terenów rekreacyjnych jest bardzo niski — 0,23 na 1000 mieszkańców wobec średniej miejskiej 1,9, co oznacza wyraźny deficyt przestrzeni zielonych i rekreacyjnych.

Dostępność komunikacyjna (udział przystanków komunikacyjnych) wynosi jedynie 0,06, co wskazuje na ograniczenia w transporcie publicznym w granicach podobszaru.

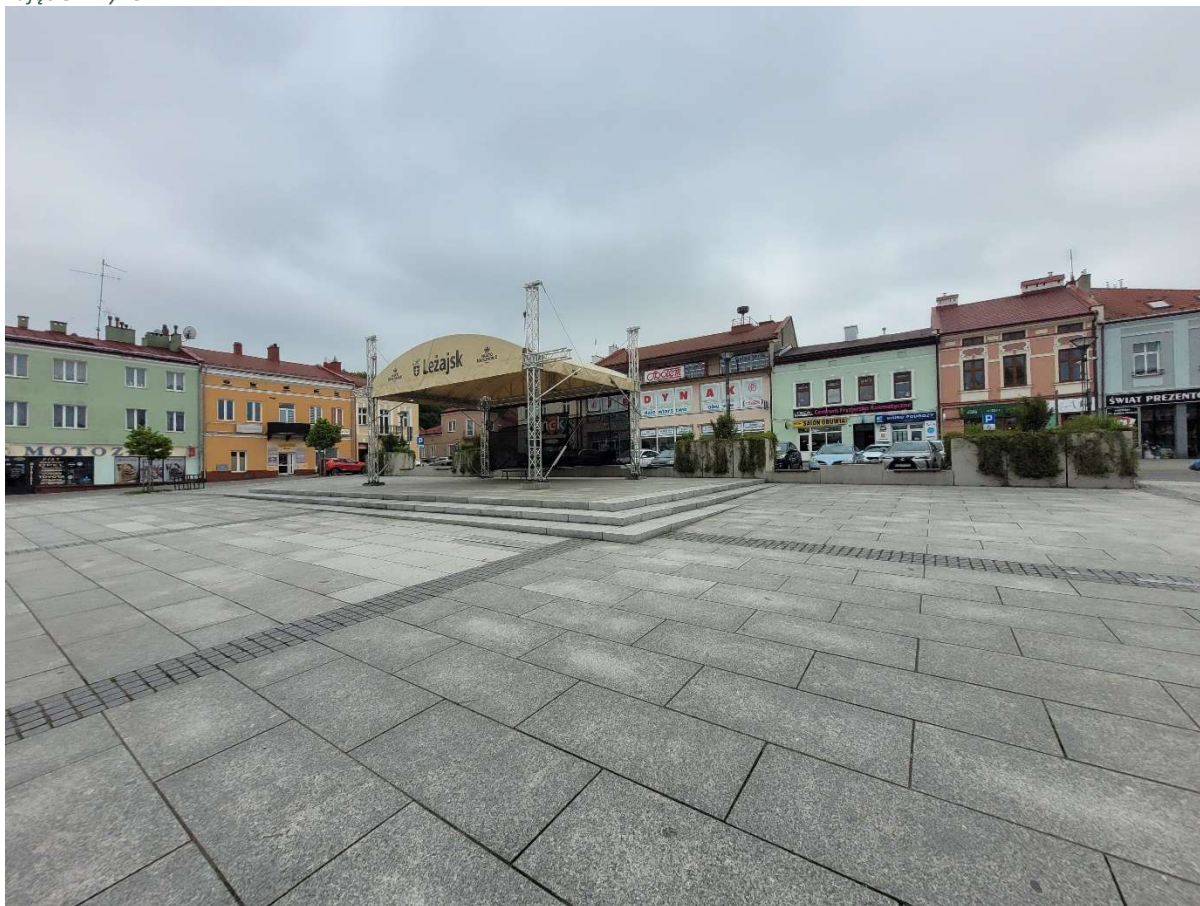
Tabela 12 Wskaźniki przestrzenno-funkcjonalne - porównanie

	Wartość referencyjna dla Miasta Leżajsk	Wartość dla podobszaru
Dostępność punktów usług publicznych	7,8	45,89

	Wartość referencyjna dla Miasta Leżajsk	Wartość dla podobszaru
Udział terenów rekreacyjnych w powierzchni ogółem (powierzchnia terenów rekreacyjnych na 1000 mieszkańców)	1,9	0,23
Dostępność komunikacyjna (udział liczby przystanków komunikacyjnych)	0,9	0,06

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDOT

Zdjęcie 1 Rynek

Źródło: archiwum własne, spacer studyjny maj 2025

5.2.6 Podsumowanie – potencjały obszaru rewitalizacji oraz występujące negatywne zjawiska

Tabela 13 Podsumowanie – obszar rewitalizacji

Potencjały	Negatywne zjawiska
Bardzo wysoka aktywność gospodarcza i dodatnie saldo przedsiębiorstw.	Bardzo niski przyrost naturalny i ujemne saldo migracji.
Wyjątkowo duża liczba zabytków w przeliczeniu na km ² .	Wysoki wskaźnik problemów społecznych związanych z uzależnieniami i niepełnosprawnością.
Silny sektor organizacji pozarządowych i wysoka aktywność kulturalna.	Niski udział powierzchni biologicznie czynnej.
Centralna lokalizacja z bardzo wysoką dostępnością usług publicznych.	Wysoki udział budynków w strefie zagrożenia hałasem.
Niższy niż w mieście odsetek jednostek wymagających termomodernizacji.	Niski udział terenów rekreacyjnych i słaba dostępność transportu publicznego.
	Potrzeba zwiększenia dostępności obiektów dla osób ze szczególnymi potrzebami.
	Potrzeby w zakresie modernizacji obiektów i dostosowania ich do nowych funkcji.

Źródło: opracowanie własne

5.3 Leżajsk – podobszar II

liczba mieszkańców podobszaru:	2 930
udział mieszkańców w populacji miasta:	23,0%
powierzchnia [ha]:	34,33
udział w powierzchni miasta:	1,7%

Podobszar II obejmuje ważniejsze punkty usług edukacyjnych i opiekuńczych, obiekty odpowiedzialne za organizację życia kulturalnego i rekreacyjnego mieszkańców.

Mapa 4 Ważniejsze obiekty użyteczności publicznej – podobszar II

Źródło: opracowanie własne

5.3.1 Sfera społeczna

Podobszar II cechuje się niekorzystną sytuacją demograficzną. Przyrost naturalny wynosi -5,9 na 1000 mieszkańców, co choć jest wynikiem lepszym niż w Podobszarze I, nadal wskazuje na ubytek ludności. Bardziej alarmujący jest ujemny bilans migracji (-12,5 na 1000 mieszkańców wobec średniej miejskiej -3,6), który pokazuje wyraźny odpływ mieszkańców do innych miejscowości lub innych części miasta.

Tabela 14 Wskaźniki demograficzne - porównanie

	Wartość referencyjna dla Miasta Leżajsk	Wartość dla podobszaru
Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	-6,4	-5,9
Saldo migracji na 1000 mieszkańców	-3,6	-12,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Leżajsku

Na lokalnym rynku pracy widać wyższy poziom bezrobocia (48,1 na 1000 mieszkańców) niż w całym Leżajsku (41,4). Szczególnie istotny jest udział osób pozostających bez pracy długoterminowo – 35,6 na 1000 mieszkańców, co sugeruje problemy z reintegracją zawodową i wskazuje na potrzebę aktywizacji tej grupy.

Tabela 15 Struktura bezrobocia – obszar rewitalizacji

	Wartość referencyjna dla Miasta Leżajsk	Wartość dla podobszaru
Liczba bezrobotnych na 1000 mieszkańców	41,4	48,1
Liczba długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców	29,7	35,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Leżajsku

Wskaźniki korzystania z pomocy społecznej są wyraźnie podwyższone. Liczba klientów ośrodków pomocy społecznej to 92,3 na 1000 mieszkańców (średnia miejska: 55,6), a udział osób otrzymujących wsparcie z powodu ubóstwa wynosi 26,8 wobec miejskich 20,0. Co ciekawe, liczba świadczeń z tytułu alkoholizmu (40,3) jest niższa niż w całym mieście (72,1), co może oznaczać, że problem uzależnień jest tu mniej nasilony niż w innych rejonach Leżajska. Odsetek osób z przyznaną pomocą z tytułu niepełnosprawności (19,3) jest jednak wyższy od średniej (16,8).

Tabela 16 Pomoc społeczna –obszar rewitalizacji

	Wartość referencyjna dla Miasta Leżajsk	Wartość dla podobszaru
Liczba klientów ośrodków pomocy społecznej na 1000 mieszkańców	55,6	92,3
Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z powodu ubóstwa na 1000 mieszkańców	20,0	26,8

	Wartość referencyjna dla Miasta Leżajsk	Wartość dla podobszaru
Liczba zasiłków i świadczeń pomocy społecznej przyznanych z powodu alkoholizmu na 1000 mieszkańców	72,1	40,3
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia z tytułu niepełnosprawności na 1000 mieszkańców	16,8	19,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Leżajsku

Dzieci z tego podobszaru są częściej objęte wsparciem materialnym w postaci dożywiania (21,8 na 1000 mieszkańców) oraz stypendiów socjalnych (8,4) niż przeciętnie w mieście. Może to odzwierciedlać większe potrzeby socjalne rodzin z tego obszaru.

Tabela 17 Pomoc materialna dla uczniów – obszar rewitalizacji

	Wartość referencyjna dla Miasta Leżajsk	Wartość dla podobszaru
Liczba dzieci w szkołach otrzymujących pomoc w postaci dożywiania na 1000 mieszkańców	11,4	21,8
Liczba uczniów otrzymujących stypendium socjalne na 1000 mieszkańców	5,1	8,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS i KPP w Leżajsku

Aktywność społeczna mierzona liczbą organizacji pozarządowych (3,4 na 1000 mieszkańców) jest niższa od średniej miejskiej (4,3), co sugeruje, że mimo obecności placówek kulturalnych i rekreacyjnych potencjał społecznego zaangażowania nie jest w pełni wykorzystywany.

Tabela 18 Aktywność społeczna – obszar rewitalizacji

	Wartość referencyjna dla Miasta Leżajsk	Wartość dla podobszaru
Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców	4,3	3,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Leżajsku

5.3.2 Sfera gospodarcza

Wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych wynosi 71,3 na 1000 mieszkańców, czyli minimalnie poniżej średniej miejskiej (73). Jednocześnie notuje się niewielkie, dodatnie saldo między nowo powstałymi a zamkniętymi firmami (0,3) oraz niższy niż w mieście wskaźnik rejestracji nowych podmiotów (3,1 wobec 4,6). Oznacza to, że gospodarka w Podobszarze II utrzymuje się na stabilnym poziomie, ale jej potencjał rozwojowy jest ograniczony.

Tabela 19 Wskaźniki gospodarcze - porównanie

	Wartość referencyjna dla Miasta Leżajsk	Wartość dla podobszaru
Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	73	71,3

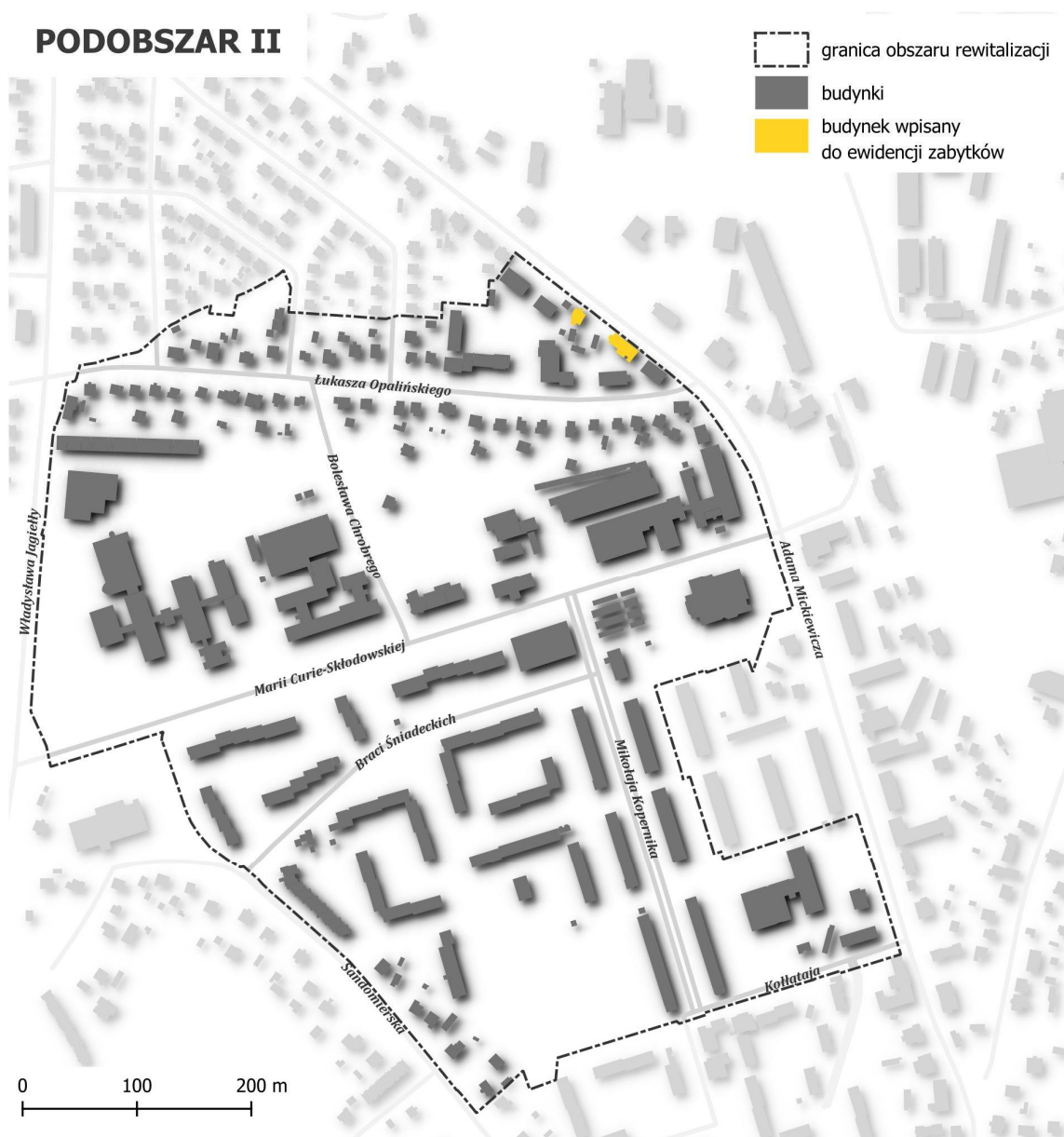
	Wartość referencyjna dla Miasta Leżajsk	Wartość dla podobszaru
Różnica pomiędzy nowo zarejestrowanymi a wyrejestrowanymi podmiotami gospodarczymi na 1000 mieszkańców	2,1	0,3
Liczba nowozarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	4,6	3,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych CEIDG

5.3.3 Sfera techniczna

Pod względem infrastrukturalnym Podobszar II wyróżnia się większą koncentracją zabytków (2 obiekty na km² wobec średniej 0,11), co zwiększa jego atrakcyjność turystyczną i kulturową.

Mapa 5 Uwarunkowania – podobszar II

Wszystkie jednostki publiczne są tu dostosowane lub częściowo dostosowane do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami (100% – najwyższy wynik w mieście). Z kolei udział obiektów wymagających termomodernizacji jest wyższy (50% wobec miejskich 43%), co wskazuje na konieczność inwestycji w poprawę efektywności energetycznej.

Tabela 20 Wskaźniki techniczne- porównanie

	Wartość referencyjna dla Miasta Leżajsk	Wartość dla podobszaru
Liczba obiektów wpisanych do rejestru zabytków na 1 km ²	0,11	2,0
Udział jednostek publicznych dostosowanych (lub dostosowanych częściowo) do osób ze szczególnymi potrzebami	71%	100%
Udział jednostek publicznych wymagających termomodernizacji	43%	50%

Źródło: opracowanie własne danych BDOT oraz UM Leżajsk

Jednym z ważniejszych obiektów użyteczności publicznej podobszaru jest pływalnia miejska, która funkcjonuje od 2004 roku i wymaga gruntownej przebudowy, ponieważ obecny stan infrastruktury skutkuje niską efektywnością energetyczną, wysokimi kosztami utrzymania oraz znaczącym obciążeniem środowiskowym. Modernizacja powinna obejmować zastosowanie nowoczesnych rozwiązań technicznych i proekologicznych – m.in. wymianę systemów grzewczych i wentylacyjnych, poprawę izolacji termicznej czy montaż instalacji OZE – co przyczyni się do redukcji zużycia energii i emisji zanieczyszczeń. Równocześnie należy zadbać o pełną dostępności obiektu zgodnie z wymogami ustawy o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Przebudowa obiektu umożliwi stworzenie przyjaznej infrastruktury dla wszystkich mieszkańców, niezależnie od wieku i stopnia sprawności, co może mieć duże znaczenie społeczne.

5.3.4 Sfera środowiskowa

Poziom powierzchni biologicznie czynnej (70,7%) jest niższy niż średnia miejska (90,9%), co może oznaczać większy stopień urbanizacji i mniejszy udział terenów zielonych. Wskaźnik budynków narażonych na hałas drogowy lub kolejowy (6,6%) jest wyraźnie niższy od miejskiego (21%), co należy uznać za atut pod względem jakości życia mieszkańców. Stężenie pyłu PM_{2.5} jest na poziomie 12,6 µg/m³, czyli identycznym jak w Podobszarze I i nieznacznie wyższym niż średnia miejska (12,2).

Tabela 21 Wskaźniki środowiskowe – porównanie

	Wartość referencyjna dla Miasta Leżajsk	Wartość dla podobszaru
Udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni ogółem	90,9	70,7
Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym	21%	6,6
Średnie roczne stężenie PM _{2.5}	12,2	12,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GIOŚ oraz UM Leżajsk

Planując działania rewitalizacyjne, należy pamiętać o rozwijaniu terenów zielonych i rozszczelnianiu gruntów w celu zwiększenia powierzchni biologicznie czynnych. Konieczne wydaje się również wprowadzanie energooszczędnych i niskoemisyjnych rozwiązań, które pozytywnie wpłyną na jakość powietrza.

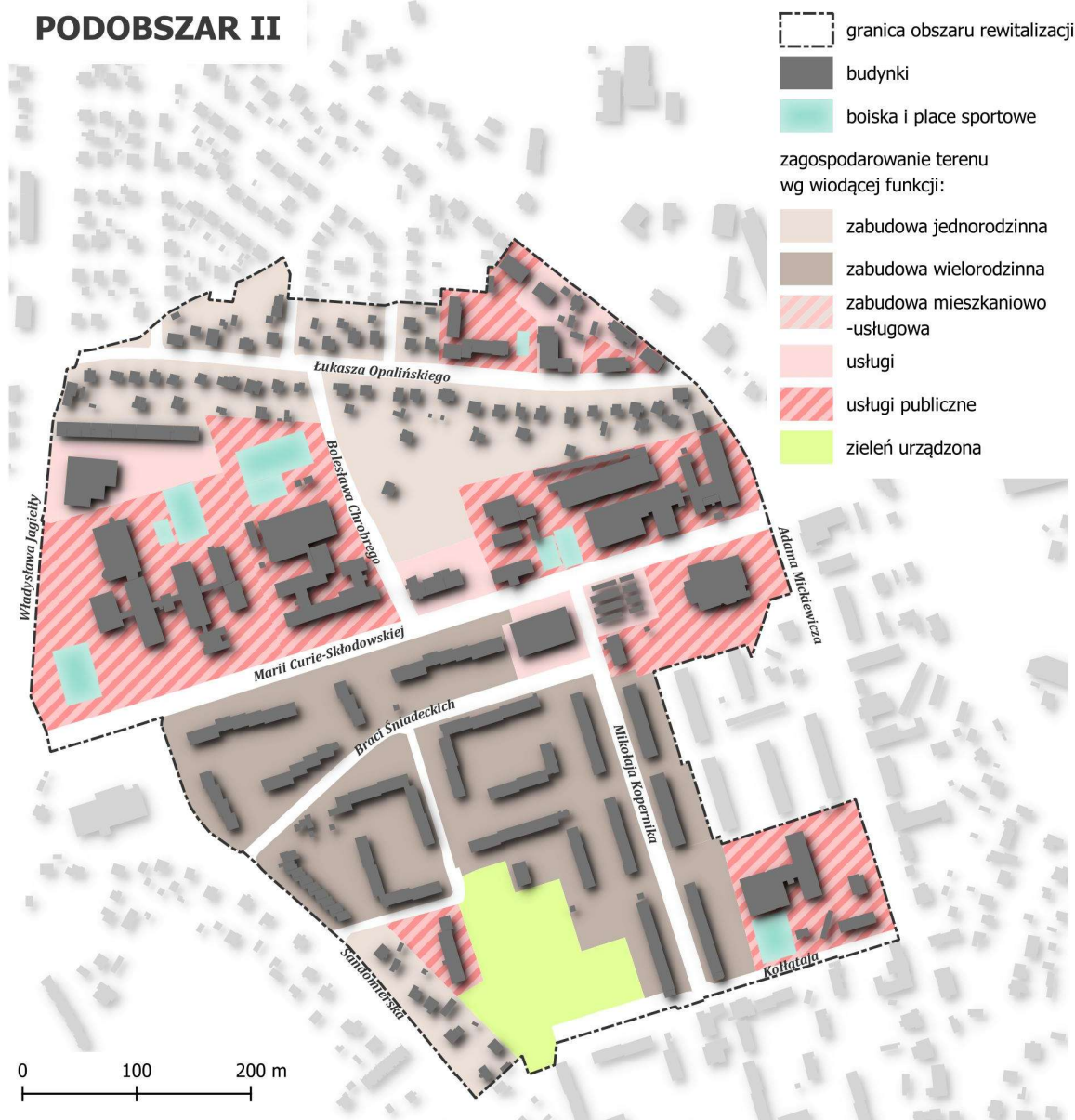
5.3.5 Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Podobszar II obejmuje obszar o zróżnicowanej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, w którym dominują tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, skoncentrowanej przede wszystkim w południowej części, w rejonie ulic Braci Śniadeckich, Marii Curie-Skłodowskiej i Mikołaja Kopernika. Układ ten tworzy zwarte osiedle mieszkaniowe o charakterze blokowym z wyraźnie wyodrębnionymi kwaterami. Uzupełnieniem jest zabudowa jednorodzinna, zlokalizowana głównie w północnej części podobszaru, w rejonie ulicy Łukasza Opalińskiego, która stanowi strefę przejściową pomiędzy intensywnie użytkowanym centrum a bardziej rozproszoną zabudową obrzeży. Niewielkie fragmenty zabudowy jednorodzinnej zlokalizowane są również w południowo – zachodniej części podobszaru.

Znaczną rolę w strukturze odgrywają usługi publiczne, skoncentrowane przede wszystkim wzdłuż ulicy Marii Curie-Skłodowskiej oraz w sąsiedztwie ulicy Bolesława Chrobrego. W ich otoczeniu znajdują się boiska i place sportowe, które zapewniają mieszkańcom dostęp do infrastruktury rekreacyjnej i sportowej, podnosząc standard życia oraz sprzyjając integracji społecznej. Istotnym uzupełnieniem układu są tereny zieleni urządzonej, zlokalizowane w południowej części obszaru przy ulicy Kołłątaja.

Układ urbanistyczny podobszaru II opiera się na głównych ciągach komunikacyjnych, takich jak ulice Marii Curie-Skłodowskiej, Łukasza Opalińskiego, Mikołaja Kopernika i Kołłątaja, które pełnią rolę osi porządkujących i integrujących przestrzeń. Wzdłuż nich skupiają się zarówno zabudowa mieszkaniowa, jak i funkcje usługowe, co sprawia, że obszar pełni rolę intensywnie użytkowanego zespołu mieszkaniowego z rozbudowanym zapleczem społecznym i rekreacyjnym, ważnym dla codziennego funkcjonowania mieszkańców.

Mapa 6 Uproszczona struktura funkcjonalno-przestrzenna obszaru rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne

Podobszar II oferuje dobrą dostępność usług publicznych (12,63 wobec 7,8 w skali miejskiej), co wzmacnia jego rolę w obsłudze mieszkańców. Mimo występowania na podobszarze różnego rodzaju obiektów sportowych i rekreacyjnych ich liczba w stosunku do liczby mieszkańców jest relatywnie mała

– 0,29 na 1000 mieszkańców wobec średniej 1,9, co może wskazywać na deficyt przestrzeni przeznaczonych do wypoczynku. Bardzo niska dostępność transportu publicznego (0,03) ogranicza mobilność części mieszkańców.

Tabela 22 Wskaźniki przestrzenno-funkcjonalne - porównanie

	Wartość referencyjna dla Miasta Leżajsk	Wartość dla podobszaru
Dostępność punktów usług publicznych	7,8	12,63
Udział terenów rekreacyjnych w powierzchni ogółem (powierzchnia terenów rekreacyjnych na 1000 mieszkańców)	1,9	0,29
Dostępność komunikacyjna (udział liczby przystanków komunikacyjnych)	0,9	0,03

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDOT

5.3.6 Podsumowanie – potencjały obszaru rewitalizacji oraz występujące negatywne zjawiska

Tabela 23 Podsumowanie – obszar rewitalizacji

Potencjały	Negatywne zjawiska
Dobra dostępność usług publicznych.	Ujemne saldo migracji i niski przyrost naturalny.
Niższy poziom hałasu komunikacyjnego w porównaniu z resztą miasta.	Wysokie bezrobocie, zwłaszcza długotrwałe.
Wysoki poziom dostosowania obiektów publicznych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.	Duży odsetek mieszkańców korzystających z pomocy społecznej.
Obecność obiektów zabytkowych	Niewystarczająca liczba terenów zielonych i rekreacyjnych.
Stabilna baza gospodarcza.	Niska aktywność społeczna.
	Wysoki odsetek obiektów wymagających termomodernizacji.

Źródło: opracowanie własne

5.4 Leżajsk – podobszar III

liczba mieszkańców podobszaru:	381
udział mieszkańców w populacji miasta:	3,0%
powierzchnia [ha]:	35,65
udział w powierzchni miasta:	1,7%

Podobszar III obejmuje przede wszystkim tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i szeregowej oraz obiekty sportowe, w tym stadion miejskiego klubu sportowego. Jest to obszar o stosunkowo niewielkiej liczbie mieszkańców (381 osób), ale z wyraźnymi wyzwaniami społecznymi.

5.4.1 Sfera społeczna

Wskaźnik przyrostu naturalnego w tej części miasta jest mocno ujemny (-11,3 na 1000 mieszkańców) i znacznie gorszy od średniej miejskiej (-6,4), co oznacza spadek liczby ludności w wyniku przewagi zgonów nad urodzeniami. Saldo migracji jest ujemne, ale stosunkowo niewielkie (-2,4) w porównaniu do innych podobszarów, co może świadczyć o względnej stabilności osiedleńczej.

Tabela 24 Wskaźniki demograficzne - porównanie

	Wartość referencyjna dla Miasta Leżajsk	Wartość dla podobszaru
Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	-6,4	-11,3
Saldo migracji na 1000 mieszkańców	-3,6	-2,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Leżajsku

Znacznie poważniejszym problemem jest sytuacja na rynku pracy — liczba bezrobotnych wynosi 68,3 na 1000 mieszkańców (miasto: 41,4), a długotrwale bezrobotni stanowią 44,2 na 1000 mieszkańców, co oznacza, że duża część osób pozostaje bez pracy przez dłuższy czas i wymaga intensywnego wsparcia w powrocie na rynek pracy.

Tabela 25 Struktura bezrobocia – obszar rewitalizacji

	Wartość referencyjna dla Miasta Leżajsk	Wartość dla podobszaru
Liczba bezrobotnych na 1000 mieszkańców	41,4	68,3
Liczba długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców	29,7	44,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Leżajsku

Jeśli chodzi o pomoc społeczną, ogólny odsetek klientów MOPS (49,6) jest niższy niż średnia miejska, a liczba osób korzystających z pomocy z powodu ubóstwa jest relatywnie niska (6,2 wobec 20,0 w mieście). Jednak problem uzależnień jest bardziej nasilony — liczba zasiłków z tytułu alkoholizmu

wynosi 89,2 (miasto: 72,1). Odsetek osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem (35,6) jest ponad dwukrotnie wyższy niż średnia miejska.

Tabela 26 Pomoc społeczna –obszar rewitalizacji

	Wartość referencyjna dla Miasta Leżajsk	Wartość dla podobszaru
Liczba klientów ośrodków pomocy społecznej na 1000 mieszkańców	55,6	49,6
Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z powodu ubóstwa na 1000 mieszkańców	20,0	6,2
Liczba zasiłków i świadczeń pomocy społecznej przyznanych z powodu alkoholizmu na 1000 mieszkańców	72,1	89,2
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia z tytułu niepełnosprawności na 1000 mieszkańców	16,8	35,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Leżajsku

Wskaźniki pomocy materialnej dla uczniów są podwyższone — dożywianie obejmuje 18,0 dzieci na 1000 mieszkańców, a stypendia socjalne 7,9, co sugeruje większe potrzeby socjalne wśród rodzin z dziećmi.

Tabela 27 Pomoc materialna dla uczniów – obszar rewitalizacji

	Wartość referencyjna dla Miasta Leżajsk	Wartość dla podobszaru
Liczba dzieci w szkołach otrzymujących pomoc w postaci dożywiania na 1000 mieszkańców	11,4	18,0
Liczba uczniów otrzymujących stypendium socjalne na 1000 mieszkańców	5,1	7,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS i KPP w Leżajsku

Pozytywnym aspektem jest stosunkowo wysoki poziom aktywności społecznej — 8,2 organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców, prawie dwukrotnie powyżej średniej miejskiej.

Tabela 28 Aktywność społeczna – obszar rewitalizacji

	Wartość referencyjna dla Miasta Leżajsk	Wartość dla podobszaru
Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców	4,3	8,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Leżajsku

W kontekście ułożonego na podobszarze obiektu sportowego warto przytoczyć dane dotyczące aktywności sportowej mieszkańców miasta. Zasadniczo w 2024 roku względem 2018 roku wzrosła liczba osób ćwiczących ogółem oraz ćwiczącej młodzieży (do 18 roku życia). Niewielkie spadki aktywności odnotowano w czasie pandemii, jednak po tym okresie odnotowano ponowny wzrost

zainteresowania aktywnością sportową, co jednoznacznie wskazuje na rosnące potrzeby w tym zakresie.

Tabela 29 Aktywność sportowa mieszkańców miasta

	2018	2020	2022	2024
Kluby	13	12	12	12
Ćwiczący ogółem	1 029	876	823	1 185
Ćwiczący do lat 18 ogółem	950	733	798	1 125

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

5.4.2 Sfera gospodarcza

Pod względem gospodarczym Podobszar III prezentuje się najslabiej spośród analizowanych obszarów. Liczba podmiotów gospodarczych jest niska (34,1 na 1000 mieszkańców, przy średniej miejskiej 73). Dodatkowo saldo między firmami nowo rejestrowanymi, a zamykanymi jest ujemne (-2,6), co oznacza przewagę likwidacji nad nowymi inwestycjami. Wskaźnik rejestracji nowych podmiotów wynosi jedynie 2,6, co świadczy o ograniczonej aktywności przedsiębiorców. Należy jednak pamiętać, że podobszar pełni głównie role mieszkaniowe, przez co poziom rozwoju gospodarczego może być tu ograniczony.

Tabela 30 Wskaźniki gospodarcze - porównanie

	Wartość referencyjna dla Miasta Leżajsk	Wartość dla podobszaru
Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	73	34,1
Różnica pomiędzy nowo zarejestrowanymi a wyrejestrowanymi podmiotami gospodarczymi na 1000 mieszkańców	2,1	-2,6
Liczba nowozarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	4,6	2,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych CEIDG

5.4.3 Sfera techniczna

Podobszar III ma wyższą koncentrację zabytków (2,4 obiektu na km²) w stosunku do średniej miejskiej, jednak należy uwzględnić niewielką powierzchnię podobszaru, przez co wartość wskaźnika jest zawyżona. W liczbach bezwzględnych na podobszarze ulokowany jest jeden obiekt zabytkowy.

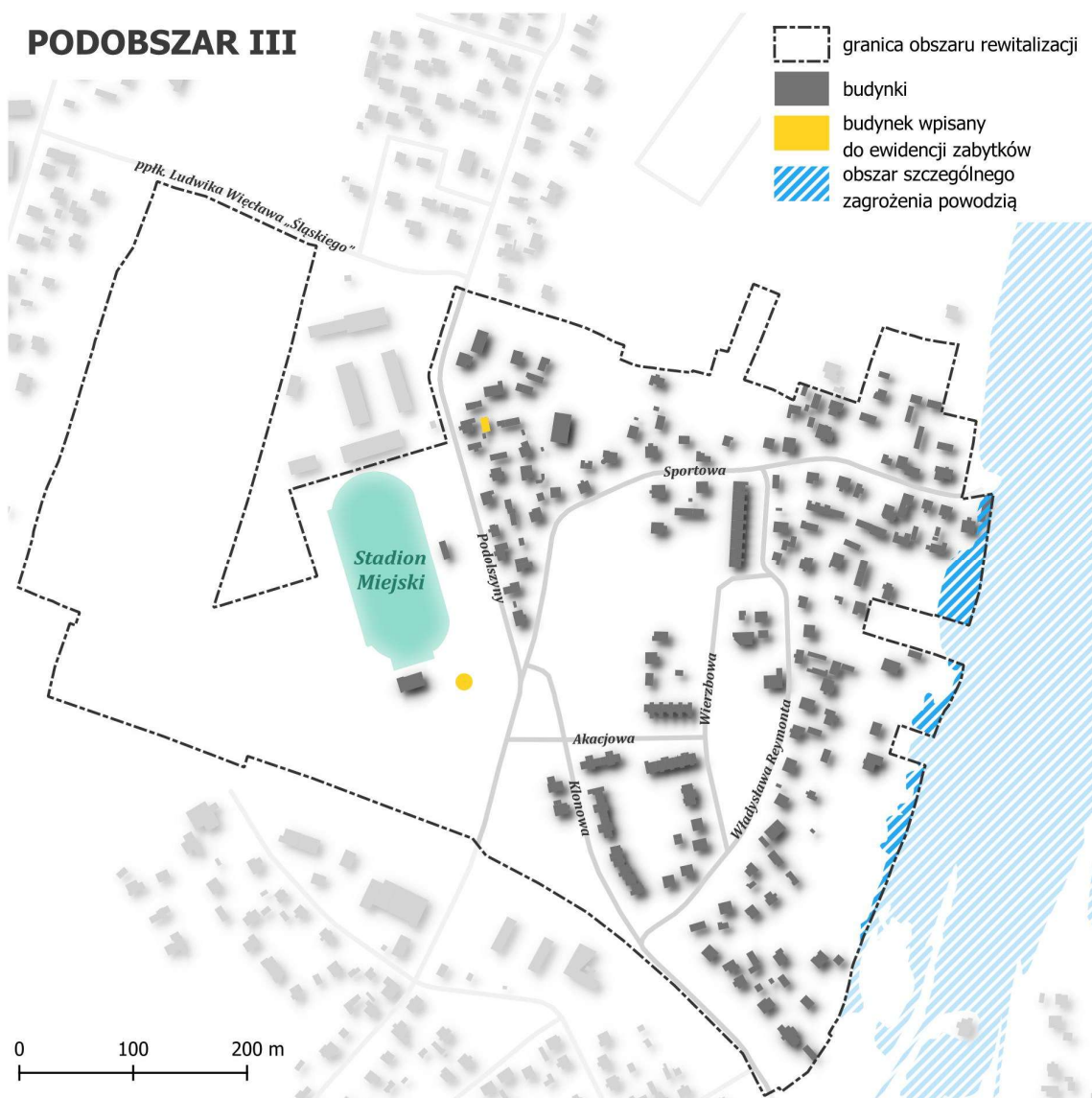

Tabela 31 Wskaźniki techniczne- porównanie

	Wartość referencyjna dla Miasta Leżajsk	Wartość dla podobszaru
Liczba obiektów wpisanych do rejestru zabytków na 1 ha	0,11	2,4

Źródło: opracowanie własne danych BDOT oraz UM Leżajsk

W sferze technicznej zauważa się również wyzwania związane z niedostosowaną i niewystarczającą infrastrukturą sportowo-rekreacyjną oraz częściową degradacją przestrzeni publicznych. W centralnej części obszaru zlokalizowany jest Stadion Miejski wraz z terenami towarzyszącymi, które jednak nie są w pełni wykorzystane ani zmodernizowane. Brakuje nowoczesnego, pełnowymiarowego boiska treningowego do piłki nożnej o naturalnej nawierzchni z odpowiednim, dostępnym i dostosowanym zapleczem szatniowo-socjalnym, co ogranicza potencjał szkoleniowy. Istniejąca infrastruktura jest niezadowalająca i nie odpowiada rosnącym potrzebom młodzieży oraz dzieci, które coraz liczniej

angażują się w aktywność sportową. Opisywany stan dotyczy przede wszystkim zaplecza socjalnego stąd konieczność realizacji kolejnych etapów prac modernizacyjnych.

W strukturze technicznej podobszaru widoczny jest również brak atrakcyjnej i funkcjonalnej infrastruktury rekreacyjnej dla szerszej grupy mieszkańców. Obszar, mimo położenia w sąsiedztwie terenów zielonych, nie oferuje wystarczających możliwości spędzania czasu wolnego w sposób aktywny i bezpieczny. Niedoinwestowanie w tym zakresie skutkuje ograniczoną dostępnością przestrzeni sprzyjających integracji międzypokoleniowej, co w dłuższej perspektywie pogłębia problemy społeczne i zdrowotne, a także nie zaspokaja rosnących potrzeb aktywności.

5.4.4 Sfera środowiskowa

Pod względem środowiskowym obszar prezentuje się korzystnie — udział powierzchni biologicznie czynnej wynosi 94,5%, co jest wynikiem wyższym niż średnia miejska (90,9). Odsetek budynków narażonych na hałas komunikacyjny (16,4%) jest niższy niż w mieście (21%), a średnioroczne stężenie pyłu PM_{2.5} (11,80 µg/m³) jest najniższe spośród analizowanych podobszarów, choć nadal przewyższa wytyczne WHO.

Tabela 32 Wskaźniki środowiskowe – porównanie

	Wartość referencyjna dla Miasta Leżajsk	Wartość dla podobszaru
Udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni ogółem	90,9	94,5
Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym	21%	16,4%
Średnie roczne stężenie PM _{2.5}	12,2	11,80

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GIOŚ oraz UM Leżajsk

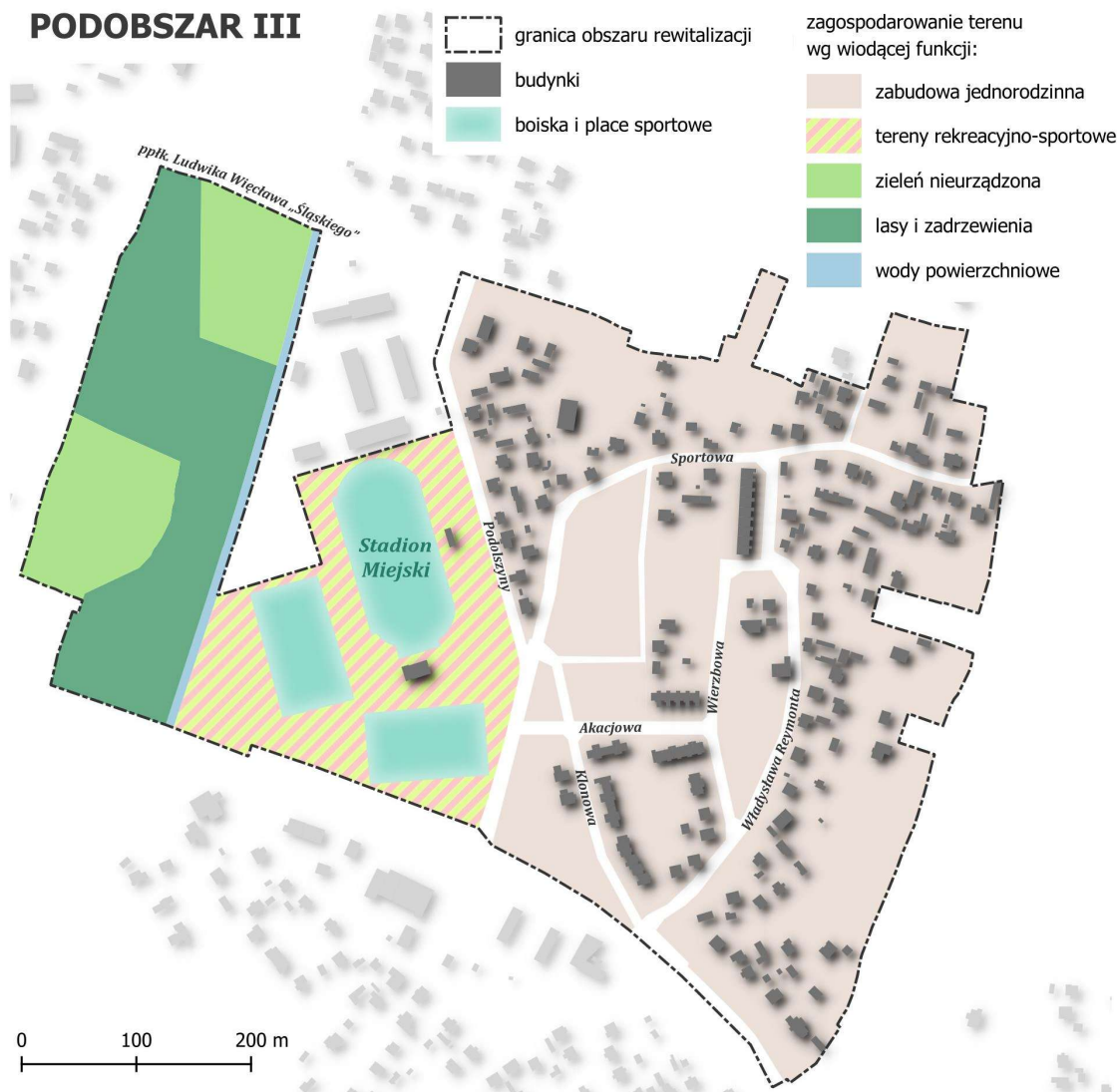
5.4.5 Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Podobszar III obejmuje teren o wyraźnie sportowo-rekreacyjnym charakterze, w którym centralną rolę odgrywa Stadion Miejski wraz z przyległą infrastrukturą sportową. W jego otoczeniu zlokalizowane są boiska i place sportowe, a także tereny rekreacyjno-sportowe, które stanowią ważne miejsce integracji mieszkańców oraz organizacji wydarzeń sportowych i kulturalnych.

W części wschodniej i południowo-wschodniej dominuje zabudowa jednorodzinna, skupiona wzdłuż ulic Sportowej, Akacyjowej, Klonowej, a także w rejonie ul. Władysława Reymonta. Ma ona charakter osiedlowy i stanowi spokojne zaplecze mieszkaniowe, z wyraźnym oddzieleniem od terenów stadionu i rekreacji. Dzięki temu w układzie przestrzennym widoczny jest podział na część intensywnie użytkowaną rekreacyjnie i sportowo oraz strefę mieszkaniową o niskiej intensywności zabudowy.

Istotnym elementem podobszaru są także tereny zieleni nieurządzonej i lasów zadrzewionych, położone w zachodniej części wzdłuż ulicy ppłk. Ludwika Węgierskiego „Śląskiego”. Pełnią one rolę naturalnej bariery i zaplecza przyrodniczego, a jednocześnie stanowią potencjał dla rozwoju funkcji rekreacyjnych i ekologicznych. Obecność różnych form zieleni – zarówno urządzonej, jak i naturalnej – w połączeniu z obszarami sportowymi i wodami powierzchniowymi, nadaje podobszarowi III charakter wielofunkcyjnej przestrzeni, w której funkcje rekreacyjne, sportowe i mieszkaniowe wzajemnie się uzupełniają.

Mapa 8 Uproszczona struktura funkcjonalno-przestrzenna obszaru rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne

W zakresie dostępności usług publicznych wartość wskaźników dla Podobszaru III jest niekorzystna — wskaźnik dostępności punktów usług publicznych wynosi 2,62 (miasto: 7,8). Dostępność zagospodarowanych terenów rekreacyjnych jest niska (0,03 na 1000 mieszkańców), co przy obecności stadionu może wskazywać na brak ogólnodostępnych przestrzeni zielonych.

Tabela 33 Wskaźniki przestrzenno-funkcjonalne - porównanie

	Wartość referencyjna dla Miasta Leżajsk	Wartość dla podobszaru
Dostępność punktów usług publicznych	7,8	2,62
Udział terenów rekreacyjnych w powierzchni ogółem (powierzchnia terenów rekreacyjnych na 1000 mieszkańców)	1,9	0,03
Dostępność komunikacyjna (udział liczby przystanków komunikacyjnych)	0,9	0,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDOT

Zdjęcie 2 Okolice stadionu

Źródło: Archiwum własne, spacer studyjny maj 2025

5.4.6 Podsumowanie – potencjały obszaru rewitalizacji oraz występujące negatywne zjawiska

Tabela 34 Podsumowanie – obszar rewitalizacji

Potencjały	Negatywne zjawiska
Wysoki udział powierzchni biologicznie czynnej.	Wysokie bezrobocie, szczególnie długotrwałe.
Niskie narażenie na hałas komunikacyjny.	Bardzo niski poziom przedsiębiorczości i ujemne saldo firm.
Stosunkowo wysoka liczba organizacji pozarządowych.	Deficyt terenów rekreacyjnych i brak transportu publicznego.
Obecność stadionu miejskiego jako elementu potencjału kulturalno-rekreacyjnego.	Niski przyrost naturalny i stosunkowo wysoki poziom uzależnień.
	Ponadprzeciętny udział osób z niepełnosprawnościami wymagających wsparcia.
	Niedoinwestowanie infrastruktury sportowej i rekreacyjnej.

Źródło: opracowanie własne

5.5 Leżajsk – podobszar IV

liczba mieszkańców podobszaru:	48
udział mieszkańców w populacji miasta:	0,4%
powierzchnia [ha]:	12,47
udział w powierzchni miasta:	0,6%

Podobszar IV zlokalizowany jest w północno zachodniej części miasta i obejmuje zbiornik „Zalew Floryda”, który pełni ważne funkcje wypoczynkowe i rekreacyjne oraz stanowi znaczny potencjał do prowadzenia działań rewitalizacyjnych.

5.5.1 Sfera społeczna

Podobszar IV jest najmniejszym obszarem rewitalizacyjnym w Leżajsku, zamieszkałym przez zaledwie 48 osób. Wskaźnik przyrostu naturalnego wynosi 0,0, co oznacza brak zmian liczby ludności wynikających z relacji urodzeń do zgonów. Jednocześnie saldo migracji jest zdecydowanie dodatnie (16,8 na 1000 mieszkańców), co świadczy o tym, że obszar przyciąga nowych mieszkańców, mimo niewielkiej skali.

Tabela 35 Wskaźniki demograficzne - porównanie

	Wartość referencyjna dla Miasta Leżajsk	Wartość dla podobszaru
Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	-6,4	0,0
Saldo migracji na 1000 mieszkańców	-3,6	16,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Leżajsku

Zupełnie inaczej wygląda sytuacja na rynku pracy. Odsetek osób bezrobotnych jest bardzo wysoki — 96,2 na 1000 mieszkańców, z czego ponad połowa (57,7) to osoby pozostające bez pracy długotrwale. Wskaźniki te kilkukrotnie przewyższają wartości dla całego miasta. Należy jednak pamiętać, że przy tak małym ludnościowo podobszarze wystarczy zaledwie kilka osób pozostających bez zatrudnienia aby wartość wskaźnika była wysoka.

Tabela 36 Struktura bezrobocia – obszar rewitalizacji

	Wartość referencyjna dla Miasta Leżajsk	Wartość dla podobszaru
Liczba bezrobotnych na 1000 mieszkańców	41,4	96,2
Liczba długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców	29,7	57,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Leżajsku

Korzystanie z pomocy społecznej jest również na bardzo wysokim poziomie. Liczba klientów MOPS to 211,5 na 1000 mieszkańców (blisko czterokrotnie więcej niż średnia miejska), a wskaźnik osób korzystających z pomocy z powodu ubóstwa wynosi 153,8 (miasto: 20,0). Nie odnotowano natomiast świadczeń z tytułu niepełnosprawności ani zasiłków związanych z alkoholizmem.

Tabela 37 Pomoc społeczna –obszar rewitalizacji

	Wartość referencyjna dla Miasta Leżajsk	Wartość dla podobszaru
Liczba klientów ośrodków pomocy społecznej na 1000 mieszkańców	55,6	211,5
Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z powodu ubóstwa na 1000 mieszkańców	20,0	153,8
Liczba zasiłków i świadczeń pomocy społecznej przyznanych z powodu alkoholizmu na 1000 mieszkańców	72,1	0,0
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia z tytułu niepełnosprawności na 1000 mieszkańców	16,8	0,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Leżajsku

Wskaźniki pomocy materialnej dla uczniów są skrajnie zróżnicowane — brak dzieci objętych dożywianiem, ale bardzo wysoki odsetek uczniów otrzymujących stypendia socjalne (96,2).

Tabela 38 Pomoc materialna dla uczniów – obszar rewitalizacji

	Wartość referencyjna dla Miasta Leżajsk	Wartość dla podobszaru
Liczba dzieci w szkołach otrzymujących pomoc w postaci dożywiania na 1000 mieszkańców	11,4	0,0
Liczba uczniów otrzymujących stypendium socjalne na 1000 mieszkańców	5,1	96,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS i KPP w Leżajsku

Na podobszarze nie odnotowano zarejestrowanych organizacji społecznych lub pozarządowych.

5.5.2 Sfera gospodarcza

Pod względem przedsiębiorczości Podobszar IV wypada przeciętnie. Liczba podmiotów gospodarczych (83 na 1000 mieszkańców) jest nieco wyższa od średniej miejskiej (73), jednak nie odnotowano żadnych nowych rejestracji w analizowanym okresie. Saldo między nowymi a zamkniętymi podmiotami jest zerowe, co oznacza stagnację w rozwoju lokalnego biznesu.

Tabela 39 Wskaźniki gospodarcze - porównanie

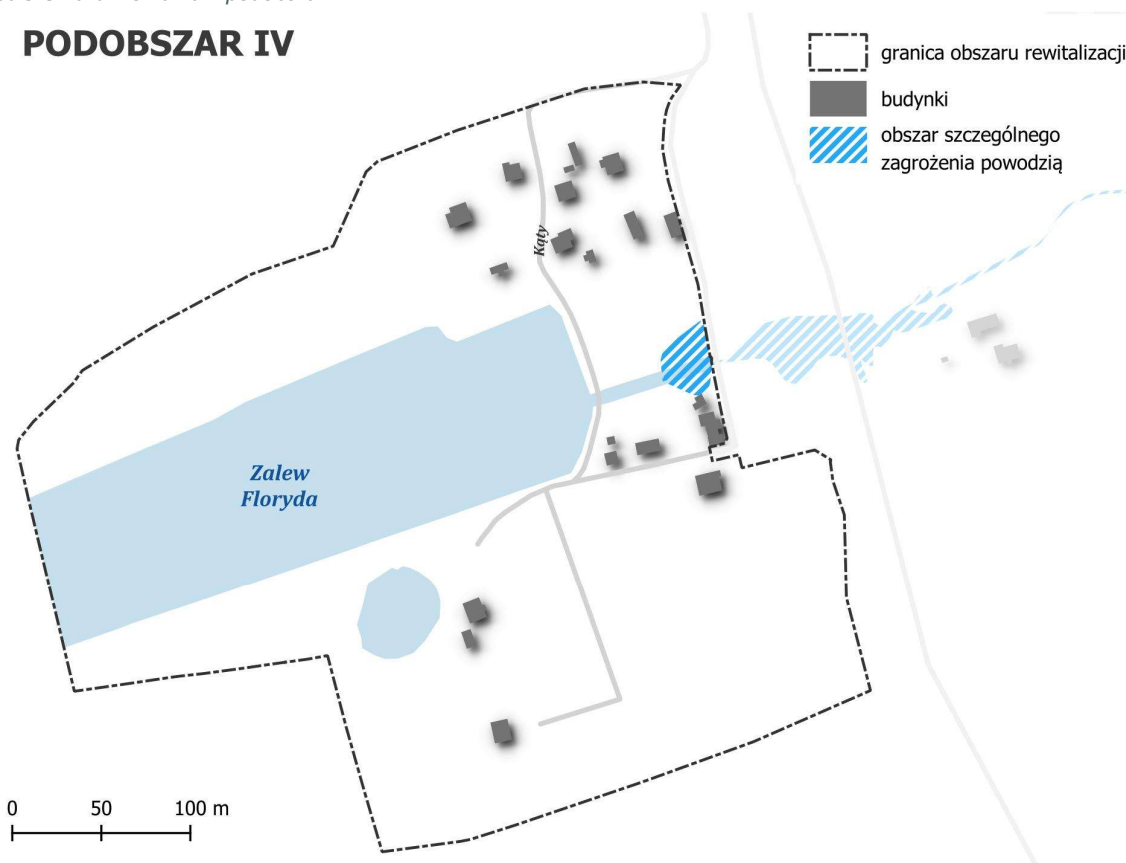
	Wartość referencyjna dla Miasta Leżajsk	Wartość dla podobszaru
Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	73	83
Różnica pomiędzy nowo zarejestrowanymi a wyrejestrowanymi podmiotami gospodarczymi na 1000 mieszkańców	2,1	0,0
Liczba nowozarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	4,6	0,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych CEIDG

5.5.3 Sfera techniczna

Ze względu na rekreacyjny charakter podobszaru nie ma tu znaczącej infrastruktury publicznej lub obiektów objętych rejestrem zabytków. Zalew Floryda to sztuczny zbiornik wodny utworzony na rzece Jagodzie w latach 1986–1990, w granicach Leżajska. Zbiornik służy jako łowisko dla wędkarzy i jest obszarem obserwacji przyrodniczej, zamieszkiwanym przez bobry, wydry, zwierzynę płową oraz ptaki. Kąpiel w zalewie jest zabroniona, a sam obiekt włączono do przyrodniczej ścieżki Leśnictwa Jelna. Mimo znacznego potencjału wypoczynkowo-rekreacyjnego podobszar nie jest wyposażony w odpowiednie udogodnienia umożliwiające atrakcyjne spędzanie czasu wolnego lub prowadzenia działalności rekreacyjnej.

Mapa 9 Uwarunkowania – podobzar IV

PODOBZAR IV

Źródło: opracowanie własne

Tabela 40 Wskaźniki techniczne- porównanie

	Wartość referencyjna dla Miasta Leżajsk	Wartość dla podobzaru
Liczba obiektów wpisanych do rejestru zabytków na 1 ha	0,11	-
Udział jednostek publicznych dostosowanych (lub dostosowanych częściowo) do osób ze szczególnymi potrzebami	71%	-
Udział jednostek publicznych wymagających termomodernizacji	43%	-

Źródło: opracowanie własne danych BDOT oraz UM Leżajsk

Zdjęcie 3 Zalew Floryda

Źródło: archiwum własne – spacer studyjny maj 2025

5.5.4 Sfera środowiskowa

Podobszar IV wyróżnia się bardzo wysokim udziałem powierzchni biologicznie czynnej (98,3%), co wskazuje na małą intensywność zabudowy i obecność terenów naturalnych. Jednocześnie odsetek budynków narażonych na hałas komunikacyjny (28,6%) jest wyższy niż średnia miejska (21%). Pozytywną cechą jest najniższe spośród podobszarów średnioroczne stężenie pyłu PM_{2.5} (11,5 µg/m³), zbliżone do dopuszczalnych norm.

Tabela 41 Wskaźniki środowiskowe – porównanie

	Wartość referencyjna dla Miasta Leżajsk	Wartość dla podobszaru
Udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni ogółem	90,9	98,3
Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym	21%	28,6
Średnie roczne stężenie PM _{2.5}	12,2	11,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GIOŚ oraz UM Leżajsk

5.5.5 Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Podobszar IV obejmuje obszar o charakterze rekreacyjno-przyrodniczym, którego centralnym elementem jest Zalew Floryda wraz z przyległymi terenami wypoczynkowymi. Zbiornik wodny pełni kluczową rolę krajobrazową i rekreacyjną, stanowiąc główną atrakcję i oś kompozycyjną tego fragmentu miasta. W jego bezpośrednim otoczeniu znajdują się tereny rekreacyjno-sportowe, przeznaczone do aktywności na świeżym powietrzu, w tym plażowania, spacerów czy uprawiania sportów wodnych.

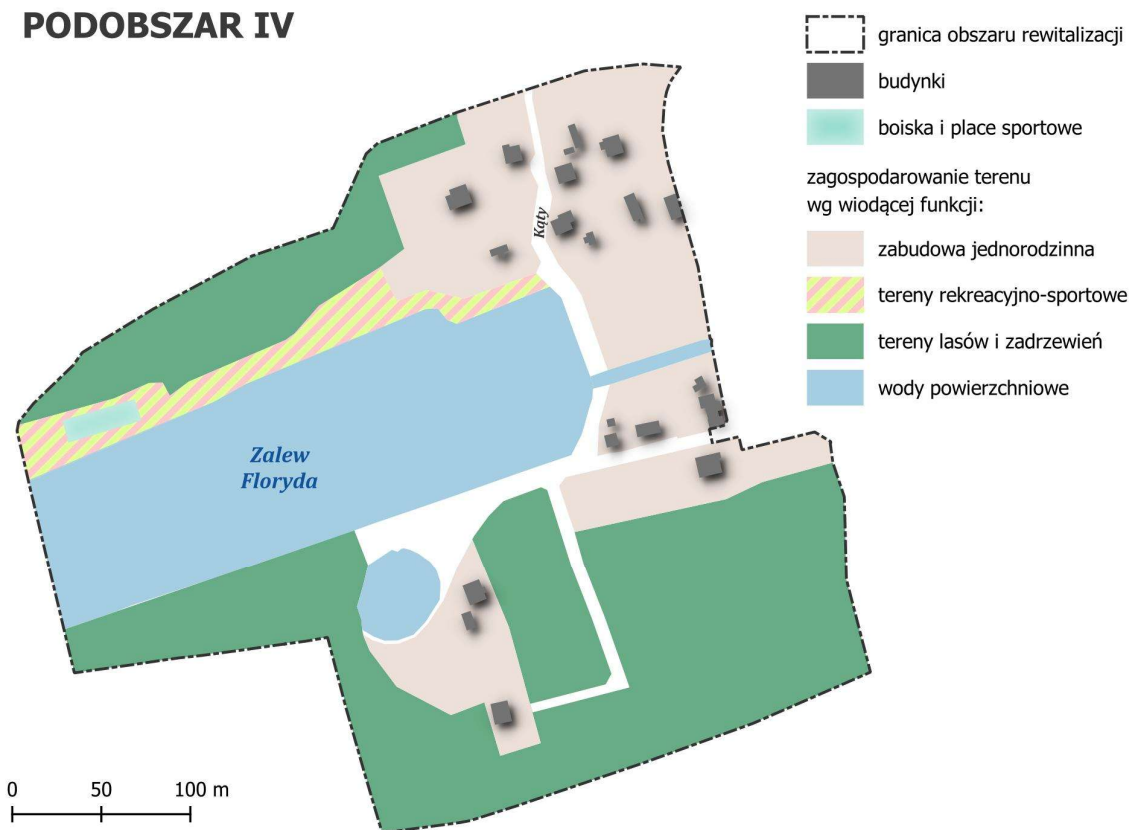
Znaczną część podobszaru zajmują także tereny lasów i zadrzewień, które otaczają zalew od zachodu i południa, tworząc naturalne ramy przestrzenne oraz zwiększając atrakcyjność krajobrazową obszaru. Obecność zieleni wysokiej sprzyja zachowaniu walorów ekologicznych i rekreacyjnych, a jednocześnie podnosi jakość przestrzeni publicznej.

Uzupełnieniem struktury przestrzennej jest zabudowa jednorodzinna, zlokalizowana przede wszystkim w północnej części podobszaru, w rejonie ulicy Kąty, a także w południowej części w bezpośrednim sąsiedztwie terenów zielonych. Zabudowa ta ma rozproszony charakter.

Całość układu przestrzennego podobszaru IV opiera się na wyraźnym powiązaniu funkcji przyrodniczo-rekreacyjnych z mieszkaniowymi. Dzięki temu obszar ten pełni rolę ważnej strefy wypoczynku o znaczeniu ponadlokalnym, oferując mieszkańcom i odwiedzającym zarówno możliwość korzystania z infrastruktury rekreacyjnej, jak i bezpośredniego kontaktu z przyrodą.

Mapa 10 Uproszczona struktura funkcjonalno-przestrzenna podobszaru IV

PODOBSZAR IV

Źródło: opracowanie własne

Podobszar IV ze względu na swój rekreacyjny charakter nie jest wyposażony w obiekty usług publicznych, nie posiada zagospodarowanych przestrzeni rekreacyjnych i przystanków komunikacji miejskiej (wskaźniki 0,0). Oznacza to konieczność doposażenia podobszaru tak, aby stał się funkcjonalny i dostępny dla mieszkańców innych części miasta.

Tabela 42 Wskaźniki przestrzenno-funkcjonalne - porównanie

	Wartość referencyjna dla Miasta Leżajsk	Wartość dla podobszaru
Dostępność punktów usług publicznych	7,8	0,0
Udział terenów rekreacyjnych w powierzchni ogółem (powierzchnia terenów rekreacyjnych na 1000 mieszkańców)	1,9	0,0
Dostępność komunikacyjna (udział liczby przystanków komunikacyjnych)	0,9	0,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDOT

Zdjęcie 4 Zalew Floryda

Źródło: Archiwum własne, spacer studyjny maj 2025

5.5.6 Podsumowanie – potencjały obszaru rewitalizacji oraz występujące negatywne zjawiska

Tabela 43 Podsumowanie – obszar rewitalizacji

Potencjały	Negatywne zjawiska
Wysoki udział powierzchni biologicznie czynnej.	Bardzo wysokie bezrobocie, zwłaszcza długotrwałe.
Dodatnie saldo migracji.	Bardzo wysoki poziom ubóstwa i korzystania z pomocy społecznej.
Relatywnie wysoki wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych.	Brak infrastruktury usługowej, rekreacyjnej i transportowej.
Najniższe w mieście stężenie pyłu PM2.5.	Stagnacja gospodarcza – brak nowych rejestracji firm.

Źródło: opracowanie własne

5.6. Problemy i potrzeby obszaru rewitalizacji

Poniżej w formie syntetycznej przedstawiono problemy i potrzeby obszaru rewitalizacji. Niektóre z wymienionych są specyficzne dla poszczególnych podobszarów natomiast katalog wspólnych problemów prezentuje się następująco:

- bezrobocie,
- ubóstwo i zwiększone korzystanie z pomocy społecznej,
- niska aktywność NGO,
- niedostatek usług publicznych, integracyjnych, a także terenów rekreacji i wypoczynku.

Tabela 44 Problemy i potrzeby obszaru rewitalizacji

Problem	Podobszary, w których występuje problem	Przyczyna	Skutek	Potrzeby i wyzwania
Wysokie i długotrwałe bezrobocie	I, II, IV (najwyższe w IV – 96,2/1000)	Ograniczona lokalna oferta pracy, brak dojazdu do pracy, bariery kompetencyjne, niska mobilność	Spadek dochodów gospodarstw, ryzyko ubóstwa i bierności	Programy aktywizacyjne z PUP, kursy i staże, prace społecznie użyteczne, wsparcie dojazdów do pracy/staży (transport na żądanie) indywidualne ścieżki reintegracji (case management), asystentura rodzinna i zawodowa, kluby pracy, bony szkoleniowe
Wysoki poziom ubóstwa i wysoka skala świadczeń MOPS	I, II, III, IV (szczególnie IV – 211,5/1000)	Brak stałych dochodów, koszty mobilności do usług/ryнку pracy	Zależność od świadczeń, niższa jakość życia	Kontrakty socjalne, poradnictwo budżetowe, mikrodotacje socjalne; punkty terenowe/mobilne MOPS
Niska dostępność usług publicznych w obszarze	II, III, IV	Brak inwestycji w infrastrukturę społeczną, marginalizacja przestrzenna, brak funduszy	Ograniczony dostęp do edukacji, usług zdrowia i rekreacji	Mobilne formy świadczenia usług (socjalnych, zdrowotnych, eduk.), punkty sezonowe; koordynacja dojazdów do instytucji w mieście, poprawa dostępności komunikacyjnej, rozwój świetlic, terenów sportowo-rekreacyjnych, punktów usługowych
Niska dostępność komunikacyjna	II, IV	Peryferyjność położenia, niska rentowność przewozów	Ograniczona mobilność mieszkańców do pracy, szkoły i usług	Mikrotransport, linie na żądanie, ścieżki rowerowe i piesze

Problem	Podobszary, w których występuje problem	Przyczyna	Skutek	Potrzeby i wyzwania
Niska aktywność NGO / samoorganizacji	I, II, IV	Niska motywacja społeczna, brak środków i doświadczenia	Słaba integracja i animacja społeczna, brak liderów	Wsparcie lokalnych inicjatyw, animatorzy społeczni
Starzenie się populacji	I, II, III	Migracja młodych do większych miast, niski przyrost naturalny	Zwiększone potrzeby opiekuńcze seniorów, spadek potencjału pracy	Programy senioralne, wsparcie zdrowotne i opiekuńcze
Sezonowość funkcji i izolacja	IV (Zalew Floryda)	Brak całorocznych atrakcji, koncentracja oferty tylko na sezon letni	Brak aktywności i atrakcyjności poza sezonem letnim	Całoroczna oferta społeczno-rekreacyjna, wydarzenia integracyjne
Niewykorzystane potencjały przyrodnicze i przestrzenne	III (rzeka, tereny zielone), IV (Zalew Floryda)	Niedostatek inwestycji w infrastrukturę rekreacyjną	Ograniczenie dostępność terenów rekreacyjnych i integracyjnych	Kompleksowe zagospodarowanie terenów zielonych i wodnych, mała architektura, oferta całoroczna
Problemy środowiskowe (hałas, powietrze)	I, III, IV	Bliskość głównych tras komunikacyjnych, niska jakość indywidualnych źródeł ciepła	Obniżenie komfortu życia i zdrowia	Zieleń izolacyjna, programy ekologiczne, poprawa jakości powietrza

Źródło: opracowanie własne

6. Wizja stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu rewitalizacji

Prezentacja wizji obszaru rewitalizacji stanowi nieodłączny element każdego programu rewitalizacji. Wizja pełni rolę kierunkowego drogowskazu – wskazuje, jakie efekty i zmiany są oczekiwane w wyniku realizacji przyjętych celów, zadań oraz jakie jakościowe przeobrażenia mają zajść w przestrzeni, społeczności i gospodarce danego obszaru. Jest to swoista projekcja przyszłości, obraz pożądanego stanu, do którego dąży proces rewitalizacji. Coraz częściej jednak podkreśla się, że rewitalizacja nie powinna być postrzegana wyłącznie jako przedsięwzięcie o określonym początku i końcu, lecz jako integralna część szerszej polityki rozwoju lokalnego. W tym ujęciu ma ona charakter procesu ciągłego, który – poprzez kolejne działania i interwencje – wspiera długofalową poprawę jakości życia mieszkańców oraz zrównoważony rozwój miasta.

Podobszar I – Śródmieście

„Śródmieście Leżajska stanie się sercem życia społecznego i kulturalnego miasta – przestrzenią atrakcyjną dla mieszkańców i turystów, zmodernizowaną infrastrukturą publiczną, aktywnymi organizacjami społecznymi i ofertą edukacyjno-kulturalną dla wszystkich grup wiekowych.”

Podobszar II – Północno-Wschodni

„Podobszar II będzie przestrzenią spójną komunikacyjnie, z dostępem do usług publicznych i rekreacyjnych, sprzyjającą rodzinom i integracji lokalnej. Poprawiona infrastruktura transportowa i społeczna stworzy mieszkańcom lepsze warunki do życia i rozwoju.”

Podobszar III – Południowo-Wschodni

„Podobszar III wykorzysta swoje walory przyrodnicze i przestrzenne – stanie się obszarem rekreacji i aktywności mieszkańców. Dzięki inwestycjom w infrastrukturę społeczną i środowiskową zostanie stworzona przestrzeń sprzyjająca integracji, edukacji i rekreacji.”

Podobszar IV – Zalew Floryda i okolice

„Zalew Floryda i jego otoczenie staną się całorocznym centrum rekreacji, turystyki i integracji społecznej. Obszar ten będzie oferował atrakcyjną ofertę sportowo-rekreacyjną niezależnie od pory roku, a jednocześnie będzie miejscem wspierającym aktywizację lokalnych mieszkańców.”

7. Cele rewitalizacji wraz z odpowiadającymi im kierunkami działań

Wizja przedstawia oczekiwany obraz obszaru rewitalizacji po realizacji zaplanowanych w nim zadań. Aby jej osiągnięcie było możliwe, kluczowe jest dokładne wyznaczenie celów rewitalizacji, które będą określały konkretne kierunki działań. Wizja ma charakter projekcji przyszłości i wskazuje oczekiwany efekt działań rewitalizacyjnych.

Cel strategiczny 1:	Wzmocnienie kapitału społecznego i ograniczenie zjawisk wykluczenia.
Cel strategiczny 2:	Poprawa jakości i dostępności infrastruktury publicznej oraz poprawa warunków życia.
Cel strategiczny 3:	Ochrona środowiska i zrównoważone wykorzystanie zasobów naturalnych

Trzy wyznaczone cele strategiczne – wzmocnienie kapitału społecznego i przeciwdziałanie wykluczeniu, poprawa jakości i dostępności infrastruktury oraz ochrona środowiska przy jednoczesnym racjonalnym korzystaniu z zasobów naturalnych – obejmują kompleksowo wszystkie pięć kluczowych sfer funkcjonowania miasta: społeczną, gospodarczą, przestrzenną, techniczną i środowiskową.

Ich realizacja ma prowadzić do ożywienia i odnowy obszaru rewitalizacji poprzez nadanie mu nowych funkcji, poprawę jakości przestrzeni publicznych i zwiększenie atrakcyjności społecznej oraz gospodarczej. Rewitalizacja oznacza nie tylko poprawę warunków życia mieszkańców, ale również wzmocnienie potencjału inwestycyjnego i turystycznego Leżajska. Szczególną rolę przypisuje się tu interesariuszom rewitalizacji – mieszkańcom, przedsiębiorcom, organizacjom społecznym i

instytucjom publicznym – których aktywne uczestnictwo i współpraca będą decydować o powodzeniu całego procesu.

Ze względu na to, że obszar rewitalizacji obejmuje centralną część miasta, pełniącą funkcje usługowe, kulturalne i integracyjne dla szerokiego grona użytkowników, przeprowadzone działania wywrą wpływ nie tylko na mieszkańców tego terenu, lecz także na wszystkich korzystających z centrum – turystów, inwestorów i społeczność całego Leżajska. Oczekuje się, że interwencje rewitalizacyjne uruchomią mechanizm synergii, którego pozytywne skutki rozprzestrzenia się na pozostałe dzielnice miasta, podnosząc ich atrakcyjność i wzmacniając proces rozwoju Leżajska jako całości.

Cel strategiczny	Kierunki działań	Diagnozowane zjawiska kryzysowe	Identyfikowane potencjały	Spodziewane efekty
Cel strategiczny 1: Wzmocnienie kapitału społecznego i ograniczenie zjawisk wykluczenia.	1.1 Programy aktywizacji społeczno-zawodowej mieszkańców (staże, szkolenia, kluby pracy). 1.2 Rozwój oferty dla dzieci i młodzieży (świetlice środowiskowe, zajęcia wyrównawcze, programy stypendialne). 1.3 Wsparcie dla seniorów i osób niesamodzielnych (usługi opiekuńcze, kluby seniora, integracja międzypokoleniowa). 1.4 Wspieranie NGO i inicjatyw oddolnych – mikrogranty, wsparcie animatorów społecznych.	Wysokie bezrobocie i duży odsetek osób długotrwale bezrobotnych. Ubóstwo i duża liczba klientów MOPS, w tym korzystających z pomocy z powodu niepełnosprawności i uzależnień. Ujemny przyrost naturalny i odpływ ludności. Niska aktywność społeczna w części podobszarów.	Silna obecność NGO i wysoki poziom aktywności społecznej w Podobszarze I. Doświadczenie instytucji lokalnych (MOPS, organizacje). Tradycje wspólnotowe i lokalne inicjatywy obywatelskie.	• Wzrost aktywności zawodowej i społecznej mieszkańców. • Włączenie grup zagrożonych marginalizacją w życie lokalnej społeczności. • Wzrost atrakcyjności obszaru jako miejsca do życia

Cel strategiczny	Kierunki działań	Diagnozowane zjawiska kryzysowe	Identyfikowane potencjały	Spodziewane efekty
Cel strategiczny 2: Poprawa jakości i dostępności infrastruktury publicznej oraz poprawa warunków życia.	2.1 Modernizacja i adaptacja zdegradowanych obiektów użyteczności publicznej (szkoły, świetlice).			
	2.2 Tworzenie przestrzeni wspólnych sprzyjających integracji (place zabaw, tereny rekreacyjne, boiska).	Zły stan techniczny części obiektów publicznych i mieszkaniowych.	Zabytki i historyczna tkanka miejska, szczególnie w Śródmieściu.	Nowoczesna i dostępna infrastruktura publiczna, przyjazna mieszkańcom.
	2.3 Rozwój transportu lokalnego i poprawa dostępności komunikacyjnej (mikrotransport, linie na żądanie, drogi rowerowe).	Brak terenów rekreacyjnych i infrastruktury społecznej w niektórych podobszarach.	Tereny rekreacyjne i obiekty sportowe (stadion, Zalew Floryda).	Wzrost liczby terenów rekreacyjnych i poprawa jakości przestrzeni wspólnych.
	2.4 Wspieranie lokalnej przedsiębiorczości poprzez inkubatory i przestrzenie coworkingowe.	Izolacja komunikacyjna w podobszarach II i IV.	Możliwość pozyskiwania funduszy zewnętrznych (UE, programy krajowe).	Lepsza mobilność mieszkańców i integracja przestrzenna miasta.
	2.5 Kompleksowe zagospodarowanie terenów przyrodniczo-rekreacyjnych (Zalew Floryda) z ofertą całoroczną.	Stagnacja lokalnej przedsiębiorczości i niska liczba nowych podmiotów gospodarczych.		Pobudzenie przedsiębiorczości i aktywności gospodarczej.

Cel strategiczny	Kierunki działań	Diagnozowane zjawiska kryzysowe	Identyfikowane potencjały	Spodziewane efekty
Cel strategiczny 3: Ochrona środowiska i zrównoważone wykorzystanie zasobów naturalnych.	3.1 Programy poprawy jakości powietrza (modernizacja systemów grzewczych, termomodernizacja budynków).	Przekroczenia norm jakości powietrza (PM2.5).	Wysoki udział powierzchni biologicznie czynnej w Podobszarze III i IV.	Poprawa jakości powietrza i redukcja hałasu.
	3.2 Wprowadzenie zieleni izolacyjnej i działań ograniczających hałas przy głównych trasach.	Hałas komunikacyjny przy głównych trasach.	Obecność Zalewu Floryda i rzeki jako potencjałów rekreacyjnych.	Wyższa jakość i dostępność terenów zielonych oraz przyrodniczo-rekreacyjnych.
	3.3 Edukacja ekologiczna i działania prośrodowiskowe angażujące mieszkańców	Niewystarczające wykorzystanie potencjału terenów zielonych i wodnych.	Rosnąca świadomość ekologiczna mieszkańców i doświadczenie w projektach środowiskowych.	- Zwiększenie udziału mieszkańców w działaniach proekologicznych. - Lepsze warunki życia i atrakcyjność miasta dla turystów i mieszkańców.

8. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne

W niniejszym rozdziale przedstawiono karty zadań przewidzianych do realizacji w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Leżajska na lata 2025-2030. Zebrane przedsięwzięcia są wypadkową otwartego naboru przedsięwzięć rewitalizacyjnych jak i propozycji projektowych gminy Miasto Leżajsk i jej jednostek organizacyjnych. W pracę nad przedsięwzięciami włączyły się organy władzy publicznej, osoby fizyczne, podmioty ekonomii społecznej i organizacje pozarządowe.

8.1 Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Tabela 45 Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Lokalizacja przedsięwzięcia	Termin realizacji
1	Zielona Transformacja Rynku	ul. Rynek, 37-300 Leżajsk, działki nr.: 5068/10, 5068/11, 5068/12, 5068/13, 5068/14	2025 - 2030
2	Budowa i wyposażenie Centrum Monitoringu Miejskiego w nowej lokalizacji przy ul. Mickiewicza w Leżajsku	ul. Adama Mickiewicza 27, 37-300 Leżajsk	2025 - 2030
3	Adaptacja i modernizacja budynku po przedszkolu miejskim Promyczek na potrzeby działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Leżajsku	ul. Adama Mickiewicza 27, 37-300 Leżajsk	2026-2030
4	Przestrzenie Kultury – Interaktywna ekspozycja „Podziemne Miasto” w Muzeum Ziemi Leżajskiej	Muzeum Ziemi Leżajskiej ul. Mickiewicza 20A, 37-300 Leżajsk	IV kwartał 2025 – I kwartał 2028
5	Modernizacja i Rozbudowa Pływalni Miejskiej „Oceanik” z uwzględnieniem dostępności oraz kompleksowej strefy rodzinnej i dziecięcej	Pływalnia Miejska „Oceanik”, ul. Władysława Jagiełły 2, 37-300 Leżajsk	2025 - 2030
6	Zagospodarowanie terenów rekreacyjnych przyległych do Stadionu Miejskiego w Leżajsku w części sportowo rekreacyjnej oraz naturalne pełnowymiarowe boisko do piłki nożnej wraz z zapleczem szatniowo socjalnym	– boisko sportowe wraz zapleczem szatniowo-socjalnym dz. nr 2681/83, 2681/85 – zagospodarowanie terenu sportowo – rekreacyjnego dz. nr 2681/83 (teren niezagospodarowany pomiędzy budynkiem stadionu a boiskiem sztucznym) – zadaszone miejsca siedzące przy istniejących kortach tenisowych 2681/83	2025-2030
7	Przebudowa terenu nad Zalewem Floryda	Zalew Floryda, województwo podkarpackie (6740/2). Planowany zakup działek 3851/2, 3852/2, 3852/4	2025 - 2030

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z UM

Podobszar I

Projekt 1

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego (zwięzła nazwa, jednoznacznie opisująca istotę planowanego przedsięwzięcia)
Zielona Transformacja Rynku
Termin realizacji przedsięwzięcia (w latach)
2025 - 2030
Nazwa wnioskodawcy
Gmina Miasto Leżajsk
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia np. redukcja negatywnych zjawisk społecznych, integracja społeczeństwa, aktywizacja osób starszych
Płyta rynku w Leżajsku o nawierzchni z płyt granitowych jest przestrzenią w której mieszkańcy niechętnie spędzają czas ze względu na brak zieleni zapobiegającej nadmiernemu nagrzewaniu się całego obszaru oraz brak miejsca do odpoczynku i rekreacji. Wzbogacenie rynku o elementy małej architektury z licznymi nasadzeniami zieleni zredukuje to negatywne zjawisko społeczne i przywróci lokalnej społeczności przestrzeń publiczną służącą integracji i wzmacnianiu tożsamości lokalnej mieszkańców, stworzy wizytówkę miasta i będzie elementem adaptacji miasta do zmian klimatu.
Cel ogólny (cele) przedsięwzięcia: np. rewitalizacja przestrzeni publicznej w trosce o jakość życia mieszkańców i rozwój turystyki. Rewitalizacja obiektów infrastrukturalnych i budynków w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji społecznych, kulturalnych, gospodarczych, edukacyjnych lub rekreacyjnych
Rynek miejski w Leżajsku w wyniku rewitalizacji przeprowadzonej w latach 2020 -2022 utracił większość terenów zielonych i został pokryty nawierzchnią z płyt granitowych oraz kostki betonowej z niewielkimi wyspami zieleni na obrzeżach całego placu. Zmiany te spowodowały w całej przestrzeni rynku podniesienie temperatury otoczenia szczególnie w okresie letnim, brak zacienionych miejsc do odpoczynku oraz szybki spływ wód opadowych do kanalizacji deszczowej. Proponowany projekt Zielonej Transformacji Rynku zakłada w pierwszym etapie rozszczelnienie powierzchni dla retencji poprzez nasadzenia drzew oraz krzewów celem wykorzystania wód deszczowych do nawadniania i spowolnienie ich odpływu. Na istniejących zieleńcach dosadzone zostaną kwiaty i rośliny typu lawenda sprzyjające owadom, co zapewni bioróżnorodność. Następnym etapem będzie ustawienie ażurowych pergoli z donicami, w których zasadzone zostaną pnącza zacieniające, a na ścianach pergoli pojawią się poidła dla ptaków zasilane wodą deszczową. Pergole wyposażone w miejsca do siedzenia umożliwią odpoczynek mieszkańcom korzystającym z przestrzeni rynku. Uzupełnieniem całości będzie istniejąca fontanna i kurtyna wodna, które nawilżą powietrze w upalne dni.
Zakres rzeczowy realizowanego przedsięwzięcia
W ramach zadania proponuje się: – rozszczelnienie płyty rynku i nasadzenie ok. 20 drzew, – nasadzenie niskiej roślinności – krzewy, kwiaty i byliny, – wykonanie elementów małej architektury i innych elementów urządzenia terenu
Miejsce realizacji przedsięwzięcia (pełny adres realizacji przedsięwzięcia, a w przypadku nieruchomości niezabudowanej nr działki)
ul. Rynek, 37-300 Leżajsk, działki nr.: 5068/10, 5068/11, 5068/12, 5068/13, 5068/14

Opis zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania

Projekt nie tworzy barier dostępności.

Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia:

pochodzące ze źródeł krajowych publicznych	pochodzące ze źródeł prywatnych	pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS	pochodzące z innych źródeł
187 500,00	0,00	1 062 500,00	0,00

Łączna wartość przedsięwzięcia

1 250 000,00 zł

Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji

Wskaźniki produktu (wielkość wskaźnika wraz ze sposobem pomiaru):

- Powierzchnia obszaru objętego projektem – 5 600m²

Wskaźniki rezultatu (wielkość wskaźnika wraz ze sposobem pomiaru):

- Liczba osób korzystających z infrastruktury będącej przedmiotem projektu – 11 000

Projekt 2

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego (zwięzła nazwa, jednoznacznie opisująca istotę planowanego przedsięwzięcia)
Budowa i wyposażenie Centrum Monitoringu Miejskiego w nowej lokalizacji przy ul. Mickiewicza 27 w Leżajsku
Termin realizacji przedsięwzięcia (w latach)
2025-2030
Nazwa wnioskodawcy
Gmina Miasto Leżajsk
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia:
Budynek znajduje się na obszarze zdegradowanym, wyznaczonym w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji. Obszar ten charakteryzuje się nasilonymi problemami społecznymi, w tym wykluczeniem społecznym, starzeniem się mieszkańców oraz pogorszoną jakością przestrzeni publicznej. Dodatkowo rozproszone lokalizacje służb miejskich oraz ograniczony system monitoringu wpływają negatywnie na poczucie bezpieczeństwa mieszkańców. Korzyści z realizacji zadania: – Zwiększenie skuteczności działań prewencyjnych i interwencyjnych służb miejskich i policji, dzięki natychmiastowemu dostępowi do obrazu z większej liczby kamer (planowane rozszerzenie z 49 do 99 kamer), – Likwidacja tzw. "obszarów problematycznych", takich jak nielegalne składowiska śmieci, miejsca spożywania alkoholu, akty wandalizmu, – Skrócenie czasu reakcji służb porządkowych, lepsza współpraca z Policją i innymi służbami, – Poprawa poczucia bezpieczeństwa mieszkańców, szczególnie w rejonach szkół, parków, placów zabaw i centrów handlowych, – Inwestycja wzmocni także atrakcyjność turystyczną miasta, będącego ważnym ośrodkiem pielgrzymkowym i miejscem kultu dla społeczności żydowskiej, poprzez zwiększenie bezpieczeństwa i jakości przestrzeni publicznej.
Cel ogólny (cele) przedsięwzięcia:
Projekt zakłada przeniesienie obecnego Centrum Monitoringu Miejskiego z budynku Ratusza Miejskiego (Straż Miejska) do większego, dostosowanego do potrzeb pomieszczenia w budynku po dawnym Przedszkolu Miejskim nr 2 przy ul. Mickiewicza. Centrum monitorujące newralgiczne punkty miasta, w tym strefy turystyczne i pielgrzymkowe.
Zakres rzeczowy realizowanego przedsięwzięcia
W ramach zadania przewiduje się: – adaptację pomieszczeń pod centrum monitoringu (prace budowlane, instalacyjne, IT), – rozbudowę systemu monitoringu poprzez zakup i instalację nowoczesnego sprzętu monitorującego (serwery, rejestratory, monitory, konsole sterujące, klimatyzacja, UPS, meble ergonomiczne, systemy nagłośnienia), – rozbudowę infrastruktury kamerowej na terenie miasta (dozbrojenie obecnych punktów + nowe lokalizacje).
Miejsce realizacji przedsięwzięcia (pełny adres realizacji przedsięwzięcia, a w przypadku nieruchomości niezabudowanej nr działki)
ul. Adama Mickiewicza 27, 37-300 Leżajsk

Opis zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania

W zakresie dostępności architektonicznej:

- w modernizowanym i remontowanym obiekcie zostaną zapewnione wolne od barier poziomych i pionowych przestrzenie komunikacyjne,
- w obiekcie w ramach zapewnienia dostępu do wszystkich pomieszczeń zostanie zbudowany podjazd dla osób ze specjalnymi potrzebami oraz winda – parter – I piętro.
- w budynku zostanie zapewniona informacja dla beneficjentów na temat rozkładu pomieszczeń w formie wizualnej i dotykowej,
- do obiektu zostanie zapewniony wstęp dla osób korzystających z psa asystującego,
- osobom ze szczególnymi potrzebami zostanie umożliwiona ewakuacja z budynku przy pomocy windy.

W zakresie dostępności informacyjno-komunikacyjnej:

- do usprawnienia obsługi osób słabosłyszących zostanie zastosowana pętla indukcyjna.

Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia:

pochozące ze źródeł krajowych publicznych	pochozące ze źródeł prywatnych	pochozące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS	pochozące z innych źródeł
416 400,00 zł	0,00	2 359 600,00 zł	0,00

Łączna wartość przedsięwzięcia

2 776 000,00 zł

Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji

Wskaźniki produktu (wielkość wskaźnika wraz ze sposobem pomiaru):

- Liczba obiektów infrastruktury objętych rewitalizacją: 1 szt.
- Powierzchnia wyremontowana: ok. 250 m² powierzchni użytkowej

Wskaźniki rezultatu (wielkość wskaźnika wraz ze sposobem pomiaru):

- Wzrost poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców i turystów (badania ankietowe)
- Spadek liczby incydentów na monitorowanych obszarach o min. 30% w ciągu 2 lat
- Wzrost liczby turystów i pielgrzymów dzięki poprawie bezpieczeństwa przestrzeni publicznej

Projekt 3

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Adaptacja i modernizacja budynku po przedszkolu miejskim Promyczek na potrzeby działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Leżajsku
Termin realizacji przedsięwzięcia (w latach)
2026-2030
Nazwa wnioskodawcy
Gmina Miasto Leżajsk
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia:
Dotychczasowa siedziba Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Leżajsku mieszcząca się w budynku wolnostojącym przy Placu Rudolfa Jaszowskiego 6 nie spełnia parametrów budynków przeznaczonych do prowadzenia działalności obsługi mieszkańców miasta w zakresie zapewnienia usług społecznych o wysokim standardzie dla rodzin, osób starszych i z niepełnosprawnościami oraz osób ze szczególnymi potrzebami, przez co część mieszkańców miasta jest wykluczona z możliwości bezpośredniego kontaktu w sprawach będących w ich spektrum zainteresowania. W budynku istnieje zbyt wąska klatka schodowa, zbyt wąskie drzwi, brakuje miejsca na poczekalnię, brakuje pomieszczeń do prawidłowego funkcjonowania np.: pomieszczenia na archiwum, pomieszczeń do indywidualnej pracy z klientami MOPS, pomieszczenia dla spotkań grup diagnostyczno-pomocowych, sekretariatu, brak standaryzowanego podjazdu dla osób z niepełnosprawnością.
Cel ogólny (cele) przedsięwzięcia:
Celem projektu jest rewitalizacja infrastruktury służącej mieszkańcom miasta w trosce o zwiększenie dostępności do dobrej jakości usług społecznych, świadczonych dla mieszkańców miasta zwłaszcza dla osób z niepełnosprawnością, osób starszych, rodzin oraz osób ze specjalnymi potrzebami, poprzez remont i modernizację budynku zajmowanego dotychczas przez Przedszkole Miejskie „Promyczek”, położonego w Leżajsku przy ul. Mickiewicza 27.
Zakres rzeczowy realizowanego przedsięwzięcia
Realizacja projektu obejmuje: – modernizację i remont pomieszczeń na potrzeby realizacji usług społecznych, – wydzielenie pomieszczeń biurowych dla: pracowników socjalnych, dla sekcji świadczeń rodzinnych, do spotkań grup diagnostyczno- pomocowych, sekretariatu, gabinetu dyrektora, pomieszczeń archiwum, pokoju socjalnego, pomieszczenia magazynowego, toalet., poczekalni, – remont i dostosowanie klatki schodowej i korytarza do potrzeb osób o szczególnych potrzebach, – zakup wyposażenia na potrzeby realizacji usług społecznych, – wykonanie podjazdu dla osób o szczególnych potrzebach, – wykonanie windy parter-piętro, – powiększenie istniejącego parkingu i zaplanowanie miejsc do parkowania dla osób z niepełnosprawnością. Zmodernizowane i wyremontowane pomieszczenia zostaną przeznaczone do prowadzenia działalności na rzecz mieszkańców miasta w zakresie świadczenia usług społecznych, zwiększenia ich dostępności i poprawę bezpośredniej komunikacji mieszkańców i pracowników MOPS w zakresie świadczonych usług społecznych. Zakres usług oferowanych w projekcie: – praca socjalna z klientami – mieszkańcami miasta, – poradnictwo specjalistyczne dla rodzin, w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze, – praca z osobami doświadczającymi przemocy domowej oraz osobami stosującymi przemoc,

- przeciwdziałania ubóstwu i wykluczeniu społecznemu, zmniejszanie ich natężenia poprzez wsparcie finansowe w ramach świadczeń z pomocy społecznej,
- wsparcie dla rodzin z dziećmi poprzez wypłacanie świadczeń rodzinnych, dodatków do tych świadczeń, świadczeń pielęgnacyjnych dla osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów, funduszu alimentacyjnego, karty dużej rodziny itp.,
- wykonanie podjazdu dla osób o szczególnych potrzebach, a w szczególności windy parter-piętro, prace remontowe dostosowujące klatkę schodową i korytarz, umożliwią osobom-beneficjentom projektu dostęp do wymienionych wyżej usług realizowanych poza miejscem zamieszkania.

Wybór miejsca realizacji projektu podyktowany jest również tym, że obiekt do modernizacji i remontu w Leżajsku znajduje się w bardzo atrakcyjnie położonym miejscu miasta, z łatwym dostępem przy jednej z głównych ulic miasta. Obiekt jest usytuowany wśród innych instytucji działających na rzecz osób niepełnosprawnych i wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Lokalizacja daje możliwość załatwiania wielu spraw w bliskiej odległości, bez konieczności przemieszczania się.

Miejsce realizacji przedsięwzięcia (pełny adres realizacji przedsięwzięcia, a w przypadku nieruchomości niezabudowanej nr działki)

Obiekt do modernizacji i remontu położony jest w Leżajsku przy ul. Mickiewicza 27.

Opis zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania

Opis zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania

W zakresie dostępności architektonicznej:

- w modernizowanym i remontowanym obiekcie zostaną zapewnione wolne od barier poziomych i pionowych przestrzenie komunikacyjne,
- w obiekcie w ramach zapewnienia dostępu do wszystkich pomieszczeń zostanie zbudowany podjazd dla osób ze specjalnymi potrzebami oraz winda – parter – I piętro.
- w budynku zostanie zapewniona informacja dla beneficjentów na temat rozkładu pomieszczeń w formie wizualnej i dotykowej,
- do obiektu zostanie zapewniony wstęp dla osób korzystających z psa asystującego,
- osobom ze szczególnymi potrzebami zostanie umożliwiona ewakuacja z budynku przy pomocy windy.

W zakresie dostępności cyfrowej:

Strona internetowa Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Leżajsku jest dostosowana do wymagań określonych w ustawie z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych.

W zakresie dostępności informacyjno-komunikacyjnej:

- w zakresie komunikacji w języku migowym MOPS zapewnia obsługę w podstawowym zakresie poprzez jednego z pracowników posługujących się językiem migowym,
- do usprawnienia obsługi osób słabosłyszących zostanie zastosowana pętla indukcyjna,
- na stronie internetowej MOPS są zamieszczone informacje o zakresie działania w tekście łatwym do czytania. Dodany zostanie plik elektroniczny zawierający tekst odczytywany maszynowo.
- na wniosek osoby ze szczególnymi potrzebami, w miarę możliwości nawiązana zostanie komunikacja w formie określonej w tym wniosku.

Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia:

pochodzące ze źródeł krajowych publicznych	pochodzące ze źródeł prywatnych	pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS	pochodzące z innych źródeł
300 000,00 zł	0,00	1 700 000,00 zł	0,00

Łączna wartość przedsięwzięcia

2 000 000,00 zł

Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji

Wskaźniki produktu (wielkość wskaźnika wraz ze sposobem pomiaru):

- Liczba zmodernizowanych i wyremontowanych obiektów infrastruktury społecznej dla potrzeb mieszkańców korzystających z usług społecznych na terenie rewitalizowanym – 1 szt.

Wskaźniki rezultatu (wielkość wskaźnika wraz ze sposobem pomiaru):

- Liczba osób korzystających z infrastruktury społecznej będącej przedmiotem projektu – 1 000 osób

Projekt 4

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Przestrzeń Kultury – Interaktywna ekspozycja „Podziemne Miasto” w Muzeum Ziemi Leżajskiej
Termin realizacji przedsięwzięcia (w latach)
IV kwartał 2025 – I kwartał 2028
Nazwa wnioskodawcy
Muzeum Ziemi Leżajskiej
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia:
Brak nowoczesnej ekspozycji kulturalnej ogranicza atrakcyjność Muzeum i jego ofertę edukacyjną. Muzeum potrzebuje przestrzeni, która będzie atrakcyjna dla współczesnych odbiorców – szczególnie młodzieży i seniorów – oraz wspierać będzie popularyzację dziedzictwa regionu w nowoczesny i interaktywny sposób.
Cel ogólny (cele) przedsięwzięcia:
Rewitalizacja przestrzeni kulturalnej w celu nadania jej nowej, multimedialnej i edukacyjnej funkcji. Projekt ma na celu aktywizację społeczną poprzez zwiększenie dostępu do kultury i edukacji historycznej, a także wzmocnienie lokalnej tożsamości kulturowej.
Zakres rzeczowy realizowanego przedsięwzięcia
Utworzenie stałej, nowoczesnej ekspozycji multimedialnej „Podziemne Miasto” w podziemiach Dworu Starościńskiego – siedziby Muzeum Ziemi Leżajskiej. Ekspozycja wykorzysta technologie multimedialne i interaktywne, pozwalające zwiedzającym na doświadczanie historii za pomocą zmysłów: wzroku, słuchu, dotyku. Wyposażenie obejmuje: – systemy audiowizualne, – elementy interaktywne, – profesjonalne oświetlenie i nagłośnienie, – scenograficzne aranżacje przestrzeni.
Miejsce realizacji przedsięwzięcia (pełny adres realizacji przedsięwzięcia, a w przypadku nieruchomości niezabudowanej nr działki)
Muzeum Ziemi Leżajskiej ul. Mickiewicza 20A, 37-300 Leżajsk
Opis zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania
Dostępność architektoniczna: – planowana instalacja udogodnień dla osób z ograniczoną mobilnością w formie możliwości skorzystania ze schodofazu, – system ewakuacji dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Dostępność cyfrowa i informacyjno-komunikacyjna: – ekspozycja z elementami dostępnymi audiowizualnie, – dostępność informacji w łatwym języku, – dostosowanie materiałów informacyjnych do potrzeb osób słabowidzących i niedosłyszących, – strona internetowa Muzeum zgodna z ustawą o dostępności cyfrowej.

Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia:			
pochozące ze źródeł krajowych publicznych	pochozące ze źródeł prywatnych	pochozące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS	pochozące z innych źródeł
0,00	0,00	500 000,00	90 000, 00
Łączna wartość przedsięwzięcia			
590 000,00 zł			
Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji			
Wskaźniki produktu (wielkość wskaźnika wraz ze sposobem pomiaru): – 1 nowa ekspozycja multimedialna – „Podziemne Miasto” (pomiar: liczba zrealizowanych wystaw) – 1 zabytkowy obiekt objęty wsparciem – Dwór Starościński (pomiar: liczba obiektów)			
Wskaźniki rezultatu (wielkość wskaźnika wraz ze sposobem pomiaru): – 3 000 odwiedzających rocznie (pomiar: ewidencja biletowa)			

Podobszar II

Projekt 5

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Modernizacja i Rozbudowa Pływalni Miejskiej „Oceanik” z uwzględnieniem dostępności oraz kompleksowej strefy rodzinnej i dziecięcej
Termin realizacji przedsięwzięcia (w latach)
2025 - 2030
Nazwa wnioskodawcy
Gmina Miasto Leżajsk
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia:
Realizacja przedsięwzięcia ma na celu rozwiązanie szeregu kluczowych problemów, które obecnie wpływają na funkcjonowanie Pływalni Miejskiej „Oceanik” oraz satysfakcję jej użytkowników. Obiekt został oddany do użytku w 2004 roku, co oznacza, że po ponad dwóch dekadach funkcjonowania, jego infrastruktura wymaga gruntownej modernizacji. Obecny stan obiektu charakteryzuje się niską efektywnością energetyczną, co przekłada się na wysokie koszty utrzymania i negatywny wpływ na środowisko. Dodatkowo, brak pełnej dostępności obiektu dla osób ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z Ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, ogranicza możliwość korzystania z pływalni przez znaczną grupę mieszkańców. Istnieje również niewystarczająca i przestarzała oferta rekreacyjna, zwłaszcza dla rodzin z dziećmi, co skutkuje brakiem atrakcyjności obiektu dla tej grupy docelowej i spadkiem frekwencji. Przekłada się to na zmniejszoną integrację społeczną i ograniczoną aktywizację społeczności lokalnej. Projekt odpowiada również na ogólną potrzebę rewitalizacji przestrzeni publicznej w trosce o jakość życia mieszkańców i rozwój turystyki w Leżajsku.
Cel ogólny (cele) przedsięwzięcia:
– Rewitalizacja przestrzeni publicznej w trosce o jakość życia mieszkańców i rozwój turystyki. – Rewaloryzacja obiektów infrastrukturalnych i budynków w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji społecznych, kulturalnych, gospodarczych, sportowych, edukacyjnych lub rekreacyjnych. – Poprawa efektywności energetycznej obiektu Pływalni Miejskiej „Oceanik”. – Zwiększenie dostępności obiektu dla osób ze szczególnymi potrzebami. – Rozszerzenie oferty rekreacyjnej i zdrowotnej, w tym dla rodzin z dziećmi, dla mieszkańców i turystów.
Zakres rzeczowy realizowanego przedsięwzięcia
W ramach zadania przewiduje się: – dostosowanie Pływalni Miejskiej „Oceanik” do standardów dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami zgodnie z ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, – kompleksowa termomodernizacja obiektu, w tym ocieplenie elewacji i wymiana stolarki okiennej oraz drzwiowej, – modernizacja i rozbudowa strefy saun, – powiększenie strefy jacuzzi, – modernizacja szatni oraz natrysków, w tym utworzenie dedykowanych szatni rodzinnych, – wprowadzenie nowych atrakcji dla dzieci na niecce basenowej, – wdrożenie innowacyjnych rozwiązań technologicznych w zakresie oszczędności wody i energii, – stworzenie zewnętrznej strefy wodnej otwartej z basenem zewnętrznym i leżakami, – stworzenie zewnętrznego wodnego placu zabaw dla dzieci, – instalacja zewnętrznego jacuzzi,

- zagospodarowanie terenu wokół pływalni,
- stworzenie 2 boisk do siatkówki plażowej.

Miejsce realizacji przedsięwzięcia (pełny adres realizacji przedsięwzięcia, a w przypadku nieruchomości niezabudowanej nr działki)

Pływalnia Miejska „Oceanik”, ul. Władysława Jagiełły 2, 37-300 Leżajsk

Opis zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania

W zakresie dostępności architektonicznej:

- Zapewnienie wolnych od barier poziomych i pionowych przestrzeni komunikacyjnych budynków. Obejmuje to m.in. bezprogowie wejścia, odpowiednio szerokie drzwi i korytarze, windy dostosowane dla osób na wózkach inwalidzkich oraz rampy w miejscach, gdzie występują różnice poziomów.
- Instalację urządzeń lub zastosowanie środków technicznych i rozwiązań architektonicznych w budynku, które umożliwiają dostęp do wszystkich pomieszczeń. Planowane jest wdrożenie podnośników basenowych, specjalnych szatni i natrysków przystosowanych dla osób z niepełnosprawnościami, a także dostosowanie toalet.
- Zapewnienie informacji na temat rozkładu pomieszczeń w budynku, co najmniej w sposób wizualny i dotykowy lub głosowy. Obejmuje to mapy tyflograficzne, oznaczenia Braille'a oraz systemy informacji głosowej.
- Zapewnienie wstępu do budynku osobie korzystającej z psa asystującego.
- Zapewnienie osobom ze szczególnymi potrzebami możliwości ewakuacji lub ich uratowania w inny sposób. Wdrożone zostaną odpowiednie procedury i sprzęt ewakuacyjny.

W zakresie dostępności cyfrowej:

- Strona internetowa Pływalni Miejskiej „Oceanik” oraz ewentualne aplikacje mobilne zostaną dostosowane do wymagań określonych w ustawie z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych. Oznacza to m.in. odpowiedni kontrast, możliwość powiększania tekstu, opisy alternatywne dla grafik oraz nawigację za pomocą klawiatury.

W zakresie dostępności informacyjno-komunikacyjnej:

- Obsługę z wykorzystaniem środków wspierających komunikowanie się w języku migowym i innych środkach komunikowania się lub przez wykorzystanie zdalnego dostępu online do usługi tłumacza przez strony internetowe i aplikacje.
- Instalację urządzeń lub innych środków technicznych do obsługi osób słabosłyszących, których celem jest wspomaganie słyszenia (np. pętla indukcyjna w kasie/punkcie obsługi klienta).
- Zapewnienie na stronie internetowej Pływalni informacji o zakresie jej działalności – w postaci elektronicznego pliku zawierającego tekst odczytywalny maszynowo, nagrania treści w polskim języku migowym oraz informacji w tekście łatwym do czytania (ETR - Easy-to-Read).
- Zapewnienie, na wniosek osoby ze szczególnymi potrzebami, komunikacji z podmiotem publicznym w formie określonej w tym wniosku.

Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia:

pochodzące ze źródeł krajowych publicznych	pochodzące ze źródeł prywatnych	pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS	pochodzące z innych źródeł
3 825 000,0 zł	0,00	21 675 000,00 zł	0,00
Łączna wartość przedsięwzięcia			
25 500 000 PLN			

Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji

Wskaźniki produktu (wielkość wskaźnika wraz ze sposobem pomiaru):

Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją: 4 600 m² (mierzona powierzchnią zmodernizowanych i rozbudowanych części pływalni oraz zagospodarowanych terenów zewnętrznych).

- Liczba obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach: 1 (Pływalnia Miejska „Oceanik”, jako jeden zmodernizowany i rozbudowany obiekt).
- Liczba nowych atrakcji dla dzieci na niecce basenowej: 2 sztuki (np. zjeżdżalnie, wodospady)
- Liczba nowo utworzonych zewnętrznych stref wodnych: 4 sztuki (basen zewnętrzny, wodny plac zabaw dla dzieci na zewnątrz, jacuzzi, strefa wypoczynku).
- Zmodernizowana i rozbudowana strefa saun: 1 sztuka (pomiar poprzez zakończenie prac).
- Powiększona strefa jacuzzi: 1 sztuka (pomiar poprzez zakończenie prac).
- Liczba boisk do siatkówki plażowej: 2 sztuki.

Wskaźniki rezultatu (wielkość wskaźnika wraz ze sposobem pomiaru):

- Ilość zaoszczędzonej energii w wyniku realizacji projektu termomodernizacyjnego: 250 MWh/rok (mierzona rocznym zużyciem energii po modernizacji w porównaniu do zużycia przed modernizacją).
- Liczba osób korzystających z obiektu Pływalni Miejskiej „Oceanik” rocznie: Wzrost o 20% (szacowana liczba użytkowników po modernizacji w porównaniu do roku bazowego przed realizacją projektu).
- Procentowy wzrost satysfakcji użytkowników z oferty rekreacyjnej: Wzrost o 30% (mierzony badaniami ankietowymi wśród użytkowników).
- Liczba osób ze szczególnymi potrzebami korzystających z obiektu: Wzrost o 50% (mierzony poprzez rejestrację korzystających osób, które wymagają udogodnień).
- Zwiększona frekwencja wśród rodzin z dziećmi: Wzrost o 25% (mierzony danymi sprzedażowymi biletów rodzinnych).

Dodatkowe informacje:

Projekt Modernizacji i Rozbudowy Pływalni Miejskiej „Oceanik” jest kluczowym elementem strategii rewitalizacji przestrzeni publicznej Leżajska. Oprócz bezpośrednich korzyści dla mieszkańców w postaci poprawy warunków rekreacyjnych i zwiększenia dostępności, przedsięwzięcie ma na celu również promowanie zdrowego stylu życia i integracji społecznej. Inwestycja przyczyni się do zwiększenia atrakcyjności turystycznej regionu, a także znacząco obniży koszty eksploatacji obiektu dzięki zastosowaniu nowoczesnych rozwiązań efektywności energetycznej. Planowane udogodnienia dla osób ze szczególnymi potrzebami obejmują kompleksowe dostosowania architektoniczne, cyfrowe i informacyjno-komunikacyjne, zgodne z obowiązującymi przepisami prawa.

Podobszar III

Projekt 6

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Zagospodarowanie terenów rekreacyjnych przyległych do Stadionu Miejskiego w Leżajsku w części sportowo rekreacyjnej oraz naturalne pełnowymiarowe boisko do piłki nożnej wraz z zapleczem szatniowo socjalnym
Termin realizacji przedsięwzięcia (w latach)
2025-2030
Nazwa wnioskodawcy
Gmina Miasto Leżajsk
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia:
Obszar przyległy do Stadionu Miejskiego w Leżajsku, mimo swojego potencjału przestrzennego i dotychczasowej infrastruktury, pozostaje nie w pełni wykorzystany pod względem sportowo-rekreacyjnym. Tereny te są częściowo zdegradowane, nieuporządkowane oraz nieprzystosowane do prowadzenia aktywności fizycznej, rekreacji czy integracji społecznej mieszkańców. Brakuje pełnowymiarowego boiska treningowego do piłki nożnej o nawierzchni naturalnej z odpowiednim zapleczem szatniowo-socjalnym, co ogranicza możliwości szkoleniowe lokalnych klubów sportowych, biorąc pod uwagę rosnącą z roku na rok ilość dzieci w klubach i akademiach piłkarskich, oraz prowadzenie wydarzeń sportowych o wyższym zasięgu czy też organizację obozów sportowych. Brak atrakcyjnej i funkcjonalnej infrastruktury rekreacyjnej, w tym miejsce do spędzania czasu wolnego dla amatorów aktywnego odpoczynku negatywnie wpływa na jakość życia lokalnych mieszkańców, w szczególności dzieci, młodzieży i osób starszych. Obecna sytuacja ogranicza dostęp do alternatywnych form aktywności fizycznej i spędzania czasu wolnego, integracji międzypokoleniowej oraz przeciwdziałania zjawiskom wykluczenia społecznego. W pewien sposób rozwój aktywności społecznej, budowanie lokalnej tożsamości jest zaburzony, oraz obecny stan nie wspiera działań na rzecz poprawy zdrowia i kondycji fizycznej mieszkańców. Realizacja projektu odpowiada na zidentyfikowane potrzeby społeczności lokalnej, tworząc przestrzeń nowoczesną, bezpieczną i dostępną, która przyczyni się do ożywienia społecznego obszaru zdegradowanego, zwiększenia atrakcyjności miasta oraz aktywizacji mieszkańców. Powstanie przestrzeń sportowa ale także rekreacyjna, która pozwoli aktywnie spędzać czas wolny dzieciom, młodzieży ale także osobom starszym.
Cel ogólny (cele) przedsięwzięcia:
Poprawa jakości życia mieszkańców Leżajska poprzez stworzenie nowoczesnej i ogólnodostępnej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, sprzyjającej integracji społecznej, aktywności fizycznej oraz rewitalizacji zdegradowanego obszaru przyległego do Stadionu Miejskiego.
Zakres rzeczowy realizowanego przedsięwzięcia
Przedsięwzięcie obejmuje kompleksowe zagospodarowanie terenów przyległych do Stadionu Miejskiego w Leżajsku poprzez realizację następujących elementów infrastruktury sportowo-rekreacyjnej: 1. Budowa pełnowymiarowego boiska do piłki nożnej o nawierzchni naturalnej, spełniającego wymagania techniczne i sportowe, umożliwiającego rozgrywki treningowe i ligowe, wraz z odwodnieniem, nawodnieniem oraz oświetleniem boiska. 2. Budowa zaplecza szatniowo-socjalnego przy boisku, obejmującego m.in.: – szatnie dla zawodników i sędziów, – sanitariaty i natryski, – pomieszczenia gospodarcze i techniczne, – część administracyjno-biurową, – trybunę dla publiczności z plastikowymi krzesłkami na 200 miejsc

- dostosowanie budynku do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.
- 3. Zagospodarowanie terenu rekreacyjnego, w tym:
 - wytyczenie i utwardzenie ścieżek pieszych,
 - montaż ławek, koszy na śmieci i elementów małej architektury,
 - urządzenie terenów zieleni (nasadzenia drzew i krzewów, trawniki).
- 4. Budowa boiska do koszykówki z jednym koszem, przeznaczonego do gry rekreacyjnej i treningowej, z bezpieczną nawierzchnią i oświetleniem.
- 5. Budowa placu do street workoutu, wyposażonego w zestaw urządzeń do ćwiczeń siłowych i sprawnościowych z wykorzystaniem masy własnego ciała, z bezpieczną nawierzchnią.
- 6. Montaż zadaszonych miejsc siedzących przy istniejących kortach tenisowych, służących widzom, zawodnikom oraz jako miejsce odpoczynku i integracji użytkowników obiektu.

Miejsce realizacji przedsięwzięcia (pełny adres realizacji przedsięwzięcia, a w przypadku nieruchomości niezabudowanej nr działki)

Przedsięwzięcie będzie realizowane na terenie obejmującym obiektu Stadionu Miejskiego w Leżajsku (działki nr. 2681/83, 2681/85):

- boisko sportowe wraz zapleczem szatniowo-socjalnym
- zagospodarowanie terenu sportowo – rekreacyjnego (teren niezagospodarowany pomiędzy budynkiem stadionu a boiskiem sztucznym)
- zadane miejsca siedzące przy istniejących kortach tenisowych

Opis zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania

W zakresie dostępności architektonicznej:

1. Zaplecze szatniowo-socjalne:
 - będzie wyposażone w podjazdy i drzwi o odpowiedniej szerokości umożliwiające wjazd wózka inwalidzkiego,
 - zostaną wydzielone i dostosowane toalety oraz natryski dla osób z niepełnosprawnościami,
 - ciągi komunikacyjne wewnętrzne będą wolne od barier architektonicznych.
2. Ścieżki piesze i teren rekreacyjny:
 - nawierzchnie utwardzone, równe i antypoślizgowe, z łagodnymi spadkami,
 - ławki do odpoczynku rozmieszczone w regularnych odstępach,
 - oznaczenia kontrastowe i ewentualnie pismo Braille'a w kluczowych miejscach (jeśli wymagane).
3. Plac street workout i boiska sportowe:
 - dostępne ciągi piesze umożliwiające dotarcie osobom z ograniczoną mobilnością do miejsc ćwiczeń i kibicowania,
 - urządzenia na placu street workout zaprojektowane z uwzględnieniem możliwości korzystania przez osoby o różnym poziomie sprawności.
4. Zadane miejsca siedzące przy kortach tenisowych:
 - przewidziane miejsca dla osób poruszających się na wózkach oraz miejsca siedzące zlokalizowane w sposób umożliwiający bezproblemowy dostęp,
 - utwardzone dojścia bez progów i barier terenowych.

W zakresie dostępności cyfrowej:

Wymagania określone w Ustawie z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych.

Wszystkie elementy inwestycji będą realizowane zgodnie z zasadami projektowania uniwersalnego oraz obowiązującymi przepisami prawa dotyczącymi dostępności (w tym Ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami).

Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia:

pochodzące ze źródeł krajowych publicznych	pochodzące ze źródeł prywatnych	pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS	pochodzące z innych źródeł
--	---------------------------------	---	----------------------------

907 500,00 zł	0,00 zł	5 142 500,00 zł	0,00 zł
Łączna wartość przedsięwzięcia			
6 050 000,00 zł			
Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji			
Wskaźniki produktu (wielkość wskaźnika wraz ze sposobem pomiaru): - Liczba wybudowanych obiektów sportowych i rekreacyjnych - szt.6, dokumentacja powykonawcza, protokoły odbioru technicznego - Powierzchnia terenów objętych rewitalizacją m² ok. 10 000 m² - dokumentacja projektowa i geodezyjna - Liczba nowo powstałych miejsc siedzących i zadaszonych szt.min. 50 - dokumentacja techniczna, protokół odbioru - Liczba urządzeń do ćwiczeń (street workout) szt.min. 10 - Weryfikacja wyposażenia na placu street workout - Liczba zmodernizowanych lub utworzonych obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami szt.min. 2 - dokumentacja projektowa, audyt dostępności			
Wskaźniki rezultatu (wielkość wskaźnika wraz ze sposobem pomiaru): - Liczba użytkowników korzystających z infrastruktury miesięcznie (średnia) osoby/miesiąc min. 500. Rejestr wejść, monitoring, obserwacja terenowa, ankiety, - Wzrost liczby wydarzeń sportowo-rekreacyjnych organizowanych na terenie obiektu min. 50% wzrost w porównaniu do stanu wyjściowego. Rejestry wydarzeń, dane z MOSiR, raporty organizatorów - Liczba grup społecznych aktywnie korzystających z infrastruktury (dzieci, młodzież, seniorzy, osoby z niepełnosprawnościami) min. 4 ankiety. Obserwacja terenowa, współpraca z organizacjami lokalnymi - Poziom satysfakcji mieszkańców z jakości przestrzeni publicznej (na obszarze rewitalizacji) min. 80% ocen pozytywnych Badania ankietowe przed i po zakończeniu projektu			

Podobszar IV

Projekt 7

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Przebudowa terenu nad Zalewem Floryda
Termin realizacji przedsięwzięcia (w latach)
2025 - 2030
Nazwa wnioskodawcy
Gmina Miasto Leżajsk
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia:
– Niewystarczająca infrastruktura turystyczno-rekreacyjna w okolicy Zalewu Floryda, co ogranicza potencjał turystyczny regionu, w szczególności brak zorganizowanego i bezpiecznego kąpieliska. – Brak kompleksowo wyposażonych miejsc noclegowych i rekreacyjnych nad wodą, pomimo walorów przyrodniczych obszaru. – Potrzeba stworzenia atrakcyjnego i bezpiecznego miejsca aktywnego wypoczynku i relaksu dla mieszkańców regionu oraz turystów, w tym z dostępem do zorganizowanego kąpieliska.
Cel ogólny (cele) przedsięwzięcia:
– Rewitalizacja obszaru wokół Zalewu Floryda poprzez rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej, w tym utworzenie bezpiecznego kąpieliska, w celu poprawy jakości życia mieszkańców oraz wspierania rozwoju turystyki w gminie Leżajsk. – Stworzenie kompleksowego ośrodka wypoczynkowego, który będzie pełnił funkcje rekreacyjne, edukacyjne i gospodarcze, z szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego dostępu do wody.
Zakres rzeczowy realizowanego przedsięwzięcia
W ramach zadania przewiduje się: – dostosowanie Zalewu do stworzenia kąpieliska z wieżą dla ratowników, strefami bezpieczeństwa i bojami, – budowa domków letniskowych, – przygotowanie i wyposażenie miejsc dla kamperów (z przyłączyami), – budowa mola, – budowa wypożyczalni sprzętu wodnego (kajaki, rowery wodne, łódki, SUP), – przygotowanie strefy wędkarskiej (stanowiska, pomosty), – wytyczenie i oznakowanie ścieżek spacerowych i rowerowych, – budowa placu zabaw dla dzieci, – budowa punktu gastronomicznego (kawiarnia/mała restauracja), – stworzenie obserwatorium przyrodniczego, – stworzenie piaszczystej plaży (do opalania i relaksu, z leżakami/parasolami), – przygotowanie boisk do siatkówki plażowej/badmintonu, – wyznaczenie miejsc na ogniska i grille, – instalacja siłowni plenerowej, – budowa sanitariatów i przebieralni w pobliżu kąpieliska i plaży, – poprawa jakości drogi dojazdowej do zalewu oraz stworzenie odpowiedniego oznakowania, – stworzenie infrastruktury elektrycznej, lampy, przyłącza, media.
Miejsce realizacji przedsięwzięcia (pełny adres realizacji przedsięwzięcia, a w przypadku nieruchomości niezabudowanej nr działki)
Zalew Floryda, województwo podkarpackie (6740/2).

Planowany zakup działek 3851/2, 3852/2, 3852/4

Opis zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania

W zakresie dostępności architektonicznej:

- Zapewnienie wolnych od barier poziomych i pionowych przestrzeni komunikacyjnych w budynkach (np. w domkach, punkcie gastronomicznym, budynkach sanitarnych dla kamperów oraz sanitariatach i przebieralniach kąpieliska) poprzez zastosowanie podjazdów i szerokich drzwi.
- Instalacja urządzeń lub zastosowanie środków technicznych i rozwiązań architektonicznych w budynku, które umożliwiają dostęp do wszystkich pomieszczeń, np. poręcze, odpowiednie uchwyty.
- Zapewnienie informacji na temat rozkładu pomieszczeń w budynku (np. w punkcie informacyjnym, przy kąpielisku) w sposób wizualny i dotykowy (mapy tyflograficzne) lub głosowy.
- Zapewnienie wstępu do wszystkich obiektów osobie korzystającej z psa asystującego.
- Zapewnienie osobom ze szczególnymi potrzebami możliwości ewakuacji lub ich uratowania w inny sposób (np. wyraźnie oznakowane drogi ewakuacyjne, procedury awaryjne, specjalne sprzęty ratunkowe dla osób z niepełnosprawnościami na kąpielisku).
- Dostępność mola, ścieżek spacerowych i rowerowych (odpowiednie nawierzchnie, szerokość, brak progów, ławki z oparciami).
- Dostępne stanowiska wędkarskie i miejsca dla kamperów.
- Dostępny plac zabaw z elementami dla dzieci z niepełnosprawnościami.
- Dostępne wejście na plażę i do strefy kąpieliska (np. mata plażowa lub utwardzona ścieżka do linii wody, specjalne krzesła do kąpeli).
- Ułatwiony dojazd do ośrodka dla osób ze szczególnymi potrzebami (odpowiednia nawierzchnia drogi dojazdowej, wyznaczone miejsca parkingowe).

W ZAKRESIE DOSTĘPNOŚCI CYFROWEJ:

- Strona internetowa ośrodka oraz ewentualne aplikacje mobilne będą spełniać wymagania określone w ustawie z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych.

W ZAKRESIE DOSTĘPNOŚCI INFORMACYJNO-KOMUNIKACYJNEJ:

- Obsługa z wykorzystaniem środków wspierających komunikowanie się, np. dostęp do tłumacza PIM online.
- Instalacja urządzeń lub innych środków technicznych do obsługi osób słabosłyszących (np. pętla indukcyjna w recepcji, punkcie informacyjnym, przy wieży ratowniczej).
- Informacje o ofercie ośrodka na stronie internetowej w postaci elektronicznego pliku zawierającego tekst odczytywalny maszynowo, nagrania treści w polskim języku migowym oraz informacji w tekście łatwym do czytania.
- Zapewnienie, na wniosek osoby ze szczególnymi potrzebami, komunikacji w formie określonej w tym wniosku.

Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia:

pochodzące ze źródeł krajowych publicznych	pochodzące ze źródeł prywatnych	pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS	pochodzące z innych źródeł
1 050 000,00 zł	0,00 zł	5 950 000,00 zł	0,00 zł

Łączna wartość przedsięwzięcia

7 000 000 zł

Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji

Wskaźniki produktu (wielkość wskaźnika wraz ze sposobem pomiaru):

Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją:

- Szacowana wielkość: 150 000 m² (obejmuje obszar ośrodka, plażę, kąpielisko, ścieżki, tereny zielone).

- Sposób pomiaru: pomiar powierzchni działek objętych inwestycją oraz nowo zagospodarowanych terenów na podstawie dokumentacji projektowej i geodezyjnej.
- Liczba obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach:
- Szacowana wielkość: 25-30 szt. (np. 15 domków letniskowych, 10 miejsc dla kamperów, 1 moło, 1 wieża ratownicza, 1 budynek sanitarny/przebieralnie przy kąpielisku, 1 budynek gastronomiczny, 1 wypożyczalnia sprzętu wodnego, 1 obserwatorium przyrodnicze, 1 plac zabaw, 1 siłownia plenerowa, 1 zestaw boisk plażowych).
- Sposób pomiaru: liczba wybudowanych lub zmodernizowanych obiektów zgodnie z dokumentacją projektową i protokołami odbioru.
- Długość nowo utworzonych/zmodernizowanych ścieżek pieszych i rowerowych:
- Szacowana wielkość: 5-7 km.
- Sposób pomiaru: pomiar długości nowo powstałych lub zmodernizowanych odcinków ścieżek na podstawie dokumentacji projektowej i pomiarów terenowych.
- Powierzchnia zagospodarowanych terenów zielonych:
- Szacowana wielkość: 50 000 m² (np. nasadzenia, tereny rekreacyjne, trawniki).
- Sposób pomiaru: pomiar powierzchni na podstawie dokumentacji projektowej zagospodarowania terenu.
- Długość zmodernizowanej/nowo wybudowanej drogi dojazdowej:
- Szacowana wielkość: 1-2 km (w zależności od zakresu prac na drodze dojazdowej),
- Sposób pomiaru: pomiar długości zmodernizowanego lub nowo wybudowanego odcinka drogi.

Wskaźniki rezultatu (wielkość wskaźnika wraz ze sposobem pomiaru):

Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury turystycznej/rekreacyjnej:

- Szacowana wielkość: 30 000 – 50 000 osób rocznie (po osiągnięciu pełnej funkcjonalności ośrodka).
- Sposób pomiaru: dane z systemu rezerwacji domków/kamperów, szacunkowa liczba odwiedzających kąpielisko i pozostałe atrakcje (np. na podstawie sprzedaży biletów, liczenia wejść, ankiet).

Wzrost liczby noclegów w rejonie:

- Szacowana wielkość: 10 000 – 15 000 noclegów rocznie (przy założeniu pełnego obłożenia domków i miejsc kempingowych w sezonie).
- Sposób pomiaru: monitorowanie liczby zarezerwowanych noclegów w ośrodku.

Liczba nowo utworzonych miejsc pracy w sektorze turystycznym w wyniku realizacji projektu:

- Szacowana wielkość: 10-15 etatów (np. obsługa ośrodka, ratownicy, pracownicy gastronomii, obsługa wypożyczalni).
- Sposób pomiaru: ewidencja zatrudnienia w nowo powstałym podmiocie/obiekcie.

Liczba firm, które podjęły działalność na terenie zrewitalizowanym (lub współpracują z ośrodkiem):

- Szacowana wielkość: 3-5 szt. (np. firmy cateringowe, usługowe, dostawcy, lokalni producenci).
- Sposób pomiaru: ewidencja nowych podmiotów gospodarczych działających na terenie ośrodka lub świadczących dla niego usługi.

Zwiększenie poziomu satysfakcji użytkowników z oferty rekreacyjnej, bezpieczeństwa i dostępności:

- Szacowana wielkość: wzrost o 20-30% w porównaniu do stanu początkowego (jeśli były prowadzone badania).
- Sposób pomiaru: cykliczne ankiety satysfakcji wśród odwiedzających i użytkowników ośrodka.

Skrócenie czasu dojazdu do zalewu (dla mieszkańców Leżajska i okolic):

- Szacowana wielkość: np. skrócenie czasu dojazdu o 5-10 minut lub zwiększenie płynności ruchu o 20%.
- Sposób pomiaru: pomiar czasu przejazdu przed i po modernizacji drogi, obserwacja natężenia ruchu.

Dodatkowe informacje:

- Projekt zakłada zrównoważony rozwój, uwzględniający ochronę środowiska naturalnego Zalewu Floryda i jego okolic, w tym ochronę siedlisk bobrów, wydr, jenotów i ptactwa.
- Planowane jest wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w zasilaniu niektórych obiektów (np. panele fotowoltaiczne).
- Współpraca z lokalnymi przedsiębiorcami i dostawcami.
- Przedsięwzięcie wymaga uzyskania wszystkich niezbędnych pozwoleń środowiskowych oraz pozwoleń na utworzenie kąpieliska zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa wodnego i sanitarnymi.

- Zakres prac dotyczących drogi dojazdowej będzie realizowany we współpracy z właściwymi zarządcami dróg.

8.2 Pozostałe dopuszczalne przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Poza przedsięwzięciami podstawowymi, dopuszczalna na terenie miasta jest również realizacja przedsięwzięć uzupełniających.

Na etapie sporządzania GPR nie są znane zakresy rzeczowe oraz ramy finansowe działań uzupełniających. Beneficjentami działań powinny być osoby z grup dewaloryzowanych w wieku poprodukcyjnym, ofiary przemocy, osoby bezrobotne i organizacje pozarządowe, dzieci i młodzież z obszaru rewitalizacji. W szerszym ujęciu na ewentualnych działaniach uzupełniających skorzystają wszyscy mieszkańcy miasta i interesariusze rewitalizacji. Idea przedsięwzięć będzie wpisywać się w cele i kierunki GPR, przez co planowane działania przyczynią się do zwiększenia poziomu integracji i aktywności społecznej mieszkańców oraz pociągną za sobą szereg innych korzyści o charakterze gospodarczym, środowiskowym oraz przestrzenno-funkcjonalnym. Działania te mogą być podjęte zarówno przez instytucje publiczne jak i organizacje pozarządowe i przedsiębiorców. Powinny uzupełniać lub podtrzymywać efekty przedsięwzięć prowadzonych na obszarze rewitalizacji. W związku z powyższym w ramach interwencji rewitalizacyjnej, na terenie miasta mogą być wdrażane także projekty uzupełniające oraz komplementarne. W tabeli poniżej przedstawiono proponowany katalog tematyczny działań uzupełniających. Nie jest to katalog zamknięty, a interesariusze rewitalizacji mogą proponować inne działania np. za pośrednictwem Komitetu Rewitalizacji, przy czym warunkiem koniecznym jest powiązanie proponowanego działania z celami i kierunkami działań GPR.

Tabela 46 Proponowane działania uzupełniające w powiązaniu z celami GPR

Cel rewitalizacji	Kierunek działania	Zakres tematyczny
Wzmocnienie kapitału społecznego i ograniczenie zjawisk wykluczenia.	1.1 Programy aktywizacji społeczno-zawodowej mieszkańców (staże, szkolenia, kluby pracy).	integracja i aktywizacja mieszkańców oraz zwiększenie ich partycypacji w życiu publicznym, działania na rzecz integracji osób, rodzin, grup wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym z zastosowaniem aktywnej integracji, akcje społeczne promujące włączenie społeczne,
	1.2 Rozwój oferty dla dzieci i młodzieży (świetlice środowiskowe, zajęcia wyrównawcze, programy stypendialne).	działania służące integracji społeczno-zawodowej osób z niepełnosprawnościami, integracja i aktywizacja mieszkańców oraz zwiększenie ich partycypacji w życiu publicznym,
	1.3 Wsparcie dla seniorów i osób niesamodzielnych (usługi opiekuńcze, kluby seniora, integracja międzypokoleniowa).	wzmacnianie kapitału społecznego poprzez inicjatywy rozwijające potencjał lokalnych społeczności, organizacja wydarzeń aktywizujących mieszkańców, promocja lokalnego dziedzictwa historycznego, przyrodniczego i kulturowego,
	1.4 Wspieranie NGO i inicjatyw oddolnych – mikrogranty, wsparcie animatorów społecznych.	podejmowanie lub rozwijanie działalności gospodarczych w zakresie wytwarzania produktów lokalnych bądź świadczenia usług lokalnych (w tym produkty spożywcze, kulinarne, drobne rzemiosło, rękodzieło, działalność artystyczna),
Poprawa jakości i dostępności infrastruktury publicznej oraz poprawa warunków życia.	2.1 Modernizacja i adaptacja zdegradowanych obiektów użyteczności publicznej (szkoły, świetlice).	działania zmierzające do niwelowania barier dla osób o szczególnych potrzebach.
	2.2 Tworzenie przestrzeni wspólnych sprzyjających integracji (place zabaw, tereny rekreacyjne, boiska).	działania na rzecz zachowania elementów lokalnego dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego, w tym przebudowa niekomercyjnej infrastruktury społeczno-kulturalnej, rozwój istniejącej infrastruktury technicznej i społecznej,
	2.3 Rozwój transportu lokalnego i poprawa	poprawa poziomu dostępności oraz jakości różnego rodzaju usług publicznych,

Cel rewitalizacji	Kierunek działania	Zakres tematyczny
	dostępności komunikacyjnej (mikrotransport, linie na żądanie, drogi rowerowe).	tworzenie odpowiednich warunków dla funkcjonowania i działalności organizacji społecznych,
	2.4 Wspieranie lokalnej przedsiębiorczości poprzez inkubatory i przestrzenie coworkingowe. 2.5 Kompleksowe zagospodarowanie terenów przyrodniczo-rekreacyjnych (Zalew Floryda) z ofertą całoroczną.	budowa lub przebudowa niekomercyjnej infrastruktury rekreacyjnej i sportowej (np. wiaty, parki, place zabaw, skwery, oświetlenie, boiska),
Ochrona środowiska i zrównoważone wykorzystanie zasobów naturalnych	3.1 Programy poprawy jakości powietrza (modernizacja systemów grzewczych, termomodernizacja budynków). 3.2 Wprowadzenie zieleni izolacyjnej i działań ograniczających hałas przy głównych trasach. 3.3 Edukacja ekologiczna i działania prośrodowiskowe angażujące mieszkańców	modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej, likwidacja niskiej emisji poprzez wymianę lub modernizację indywidualnych źródeł ciepła oraz budowa instalacji OZE, w modernizowanych energetycznie budynkach, montaż punktów pomiarowych dotyczących jakości powietrza, budowanie świadomości ekologicznej w ramach działań edukacyjnych

Źródło: opracowanie własne.

9. Komplementarność i mechanizmy integrowania

Komplementarność stanowi jeden z kluczowych elementów Gminnego Programu Rewitalizacji, odnosząc się do wzajemnych powiązań i uzupełniania się poszczególnych działań rewitalizacyjnych. Realizowane przedsięwzięcia są odpowiedzią na zdiagnozowane problemy oraz bariery rozwojowe, a jednocześnie pozostają w pełnej zgodności z celami i założeniami określonymi w Programie. Analiza komplementarności GPR prowadzona jest w kilku płaszczyznach, obejmujących: wymiar przestrzenny, problemowy, proceduralno-instytucjonalny, międzyokresowy oraz związany ze źródłami finansowania.

9.1 Komplementarność przestrzenna

Zaproponowane w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji projekty tworzą spójny i wzajemnie uzupełniający się pakiet działań, których nadrzędnym celem jest wyprowadzenie wyznaczonego obszaru zdegradowanego ze stanu kryzysowego. Realizacja przedsięwzięć przewidziana jest na czterech podobszarach rewitalizacji, wyznaczonych na podstawie analizy wskaźnikowej oraz konsultacji społecznych. Łącznie obszar rewitalizacji obejmuje 4,9% powierzchni Miasta Leżajska, a zamieszkuje go 29,6% ogółu mieszkańców

Z punktu widzenia komplementarności przestrzennej kluczowe znaczenie ma charakter rewitalizowanych terenów, które w zdecydowanej większości pełnią funkcje publiczne. Oznacza to, że z efektów realizowanych interwencji korzystać będą nie tylko mieszkańcy samego obszaru rewitalizacji, lecz również cała społeczność Leżajska. Zapewnia to szerokie oddziaływanie podejmowanych działań na całe miasto i jego otoczenie, wzmacniając ich znaczenie w perspektywie długofalowego rozwoju.

W kontekście komplementarności przestrzennej warto odnieść się również do zapisów Strategii Rozwoju Województwa Podkarpackiego - Podkarpackie 2030. Miasto Leżajsk zostało w niej wskazane jako obszar zagrożony trwałą marginalizacją na poziomie regionalnym. W rozdziale 7.3 dokumentu („Obszary wymagające szczególnego wsparcia w kontekście równoważenia rozwoju”) podkreślono, że: „Polityka regionu dąży do realizacji zasad zrównoważonego rozwoju, która obliuguje do kierunkowania działań na zapewnienie mieszkańcom pełnego pakietu możliwości rozwojowych niezależnie od miejsca zamieszkania. Podejmowane działania mają identyfikować i wzmacniać czynniki rozwojowe obszarów o słabszych perspektywach rozwojowych, wynikających ze struktury społeczno-gospodarczej, peryferyjnego położenia bądź utraty dotychczasowych funkcji. Oczekiwany celami będzie m.in. zwiększenie zasobów infrastrukturalnych w strategicznych sektorach, zdynamizowanie rozwoju społeczno-gospodarczego w oparciu o lokalne potencjały, rozwój przedsiębiorczości i innowacyjności, poprawa dostępu do podstawowych usług publicznych, zniwelowanie wykluczenia transportowego.” Działania rewitalizacyjne realizowane w Leżajsku pozostają w pełnej zgodności z tymi kierunkami

polityki regionalnej. Ich efekty przyczynią się nie tylko do rozwoju samego miasta i jego bezpośredniego otoczenia, ale będą oddziaływać również na szerszą skalę - wspierając proces wyrównywania szans rozwojowych w całym województwie podkarpackim.

9.2 Komplementarność problemowa

Wykaz działań rewitalizacyjnych został przygotowany w odpowiedzi na zdiagnozowane problemy w najważniejszych obszarach funkcjonowania miasta, obejmujących sferę społeczną, gospodarczą, przestrzenno-funkcjonalną oraz środowiskową. Takie podejście umożliwia wszechstronne oddziaływanie na każdy z wyznaczonych podobszarów rewitalizacji. Projekty przewidziane w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji mają zarówno charakter inwestycyjny, jak i społeczny. Oznacza to, że zrewitalizowane obiekty i przestrzenie publiczne będą służyć mieszkańcom do prowadzenia działań aktywizacyjnych, integracyjnych, kulturalnych oraz edukacyjnych, co w efekcie przyczyni się do zwiększenia spójności społecznej obszaru. Tak zaplanowane interwencje przynoszą korzyści w wielu obszarach jednocześnie, minimalizując ryzyko koncentracji działań jedynie na jednej sferze lub deficycie. Dzięki temu efekty rewitalizacji będą trwałe, wielowymiarowe i skoordynowane.

9.3 Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Gminny Program Rewitalizacji to dokument o charakterze strategicznym, ukierunkowany na rozwój Leżajska przez realizację działań rewitalizacyjnych. Aby zapewnić spójność proceduralno-instytucjonalną i efektywne wdrażanie tych działań, niezbędne jest stworzenie mechanizmu zarządzania procesem rewitalizacji, który umożliwi koordynację działań instytucji, wzajemne uzupełnianie kompetencji oraz harmonizację procedur. Realizacja programu wymaga więc stałej współpracy administracji publicznej z innymi podmiotami, w tym organizacjami pozarządowymi i przedstawicielami sektora gospodarczego.

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji organem uprawnionym do zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji jest Burmistrz Leżajska - pełni on funkcję Operatora rewitalizacji, odpowiada za organizację systemu wdrażania programu i prowadzi nadzór nad realizacją przyjętych przedsięwzięć.

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna osiągnąta będzie poprzez skoordynowaną współpracę wszystkich podmiotów zaangażowanych w rewitalizację. Kluczową rolę pełnić będzie operator rewitalizacji, współdziałający z właściwymi Referatami Urzędu Miejskiego w Leżajsku, a także z jednostkami organizacyjnymi i innymi interesariuszami.

9.4 Komplementarność międzyokresowa

Komplementarność międzyokresowa oznacza kontynuację polityki rozwojowej, prowadzonej na terenie gminy w latach poprzednich. Punkt odniesienia stanowi więc Gminny Program Rewitalizacji

Miasta Leżajska na lata 2016-2023. W poniższej tabeli przedstawiono komplementarność założeń niniejszego GPR z wcześniej obowiązującym dokumentem rewitalizacyjnym.

Gminnym Programie Rewitalizacji Miasta Leżajska na lata 2016-2023		Gminny Program Rewitalizacji Miasta Leżajska na lata 2024-2030	
Cele strategiczne	Kierunki działań	Cele strategiczne	Kierunki działań
1. Wysoki poziom aktywności społeczno-kulturalnej i zawodowej oraz integracji mieszkańców obszaru rewitalizacji	1.1.1. Aktywizacja społeczna osób w wieku poprodukcyjnym 1.1.2. Wdrożenie programów aktywizujących osoby niepełnosprawne 1.1.3. Realizacja działań z zakresu włączenia społecznego osób wykluczonych społecznie będących w „szczególnej” sytuacji życiowej	1. Wzmocnienie kapitału społecznego i ograniczenie zjawisk wykluczenia.	1.1 Programy aktywizacji społeczno-zawodowej mieszkańców (staże, szkolenia, kluby pracy).
	1.2.1. Realizacja działań profilaktycznych z zakresu poprawy bezpieczeństwa 1.2.2. Podniesienie poziomu bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej poprzez montaż monitoringu miejskiego		1.2 Rozwój oferty dla dzieci i młodzieży (świetlice środowiskowe, zajęcia wyrównawcze, programy stypendialne).
	1.3.1. Wdrożenie działań integrujących społeczność obszaru rewitalizacji ze szczególnym uwzględnieniem grup narażonych na wykluczenie społeczne 1.3.2. Wspieranie procesu integracji międzypokoleniowej oraz wymiany doświadczeń i wiedzy pomiędzy różnymi grupami wiekowymi 1.3.3. Stworzenie nowych i adaptacja istniejących niezagospodarowanych miejsc na miejsca integracji społecznej 1.3.4. Wsparcie i aktywizacja organizacji pozarządowych i grup nieformalnych		1.3 Wsparcie dla seniorów i osób niesamodzielnych (usługi opiekuńcze, kluby seniora, integracja międzypokoleniowa).
	1.4.1. Realizacja działań promujących aktywność zawodową wśród mieszkańców 1.4.2. Promowanie idei samozatrudnienia wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji 1.4.3. Wdrożenie programu współpracy pomiędzy szkołami a przedsiębiorcami		1.4 Wspieranie NGO i inicjatyw oddolnych – mikrogranty, wsparcie animatorów społecznych.

Gminnym Programie Rewitalizacji Miasta Leżajska na lata 2016-2023		Gminny Program Rewitalizacji Miasta Leżajska na lata 2024-2030	
Cele strategiczne	Kierunki działań	Cele strategiczne	Kierunki działań
2.Uporządkowane przestrzenie publiczne na obszarze rewitalizacji z funkcjonalną infrastrukturą	2.1.1. Zagospodarowanie i uporządkowanie przestrzeni publicznej z przeznaczeniem na cele społeczne 2.1.2. Adaptacja zabytkowego budynku na cele społeczne 2.1.3. Odbudowa budynku po spalonym przedszkolu i przeznaczenie go na cele społeczne	2: Poprawa jakości i dostępności infrastruktury publicznej oraz poprawa warunków życia.	2.1 Modernizacja i adaptacja zdegradowanych obiektów użyteczności publicznej (szkoły, świetlice, OSP).
	2.2.1. Modernizacja głównego ciągu komunikacyjnego (ul. Mickiewicza) 2.2.2. Wymiana oświetlenia ulicznego na obszarze rewitalizacji 2.2.3. Poprawa stanu zieleni przy ciągach komunikacyjnych		2.2 Tworzenie przestrzeni wspólnych sprzyjających integracji (place zabaw, tereny rekreacyjne, boiska).
			2.3 Rozwój transportu lokalnego i poprawa dostępności komunikacyjnej (mikrotransport, linie na żądanie, drogi rowerowe).
			2.4 Wspieranie lokalnej przedsiębiorczości poprzez inkubatory i przestrzenie coworkingowe.
			2.5 Kompleksowe zagospodarowanie terenów przyrodniczo-rekreacyjnych (Zalew Floryda) z ofertą całoroczną.
3. Wyższy poziom rozwoju gospodarczego na obszarze rewitalizacji	3.1.1. Promowanie idei tworzenia podmiotów ekonomii społecznej i spółdzielni socjalnych wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji 3.1.2. Wsparcie oddolnych inicjatyw gospodarczych 3.1.3. Udostępnianie powierzchni i pomieszczeń do prowadzenia działalności i rozwoju podmiotów ekonomii społecznej	3: Ochrona środowiska i zrównoważone wykorzystanie zasobów naturalnych.	3.1 Programy poprawy jakości powietrza (modernizacja systemów grzewczych, termomodernizacja budynków).
			3.2 Wprowadzenie zieleni izolacyjnej i działań ograniczających hałas przy głównych trasach.
			3.3 Edukacja ekologiczna i działania prośrodowiskowe angażujące mieszkańców.

Poniższe zestawienie zawiera istotne projekty inwestycyjne, które były realizowane w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Leżajska na lata 2016-2023:

Lp.	Nazwa projektu	Informacje/ uwagi co do realizacji	Zrealizowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne w ramach GPR Miasta Leżajska na lata 2016-2023
1.	Kompleksowa rewitalizacja przestrzeni miejskiej w Leżajsku	Celem głównym projektu był: Rozwój społeczno–gospodarczy obszaru wyznaczonego do rewitalizacji poprzez dostosowanie infrastruktury do pełnienia nowych	31. Udostępnienie wieży widokowej mieszkańcom 32. Zwiększenie poziomu integracji mieszkańców poprzez zagospodarowanie Rynku

Lp.	Nazwa projektu	Informacje/ uwagi co do realizacji	Zrealizowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne w ramach GPR Miasta Leżajska na lata 2016-2023
		funkcji Przedmiotem projektu była kompleksowa rewitalizacja przestrzeni miejskiej w Leżajsku, na którą składała się: Przebudowa zabytkowej wieży dzwonnicej Kościoła Farnego w Leżajsku, zmiana zagospodarowania przestrzeni publicznej obszaru Rynku wraz ze Skwerem Księdza Stanisława Lubasa, zmiana zagospodarowania przestrzeni publicznej placu przed Miejskim Centrum Kultury, ekspozycja stała w wieży dzwonnicej kościoła farnego w Leżajsku, instalacja systemu monitoringu w dwóch przestrzeniach projektu: Rynek miejski oraz plac przed MCK.	33. Przestrzeń atrakcyjna dla mieszkańców – zmiana sposobu zagospodarowania placu przed Miejskim Centrum Kultury
2.	Adaptacja Zespołu Dworu Starościńskiego na cele społeczne	Głównym celem projektu była adaptacja na cele społeczne oraz zwiększenie integracji mieszkańców miasta Leżajsk poprzez odnowienie budynku oficyny południowo-wschodniej Zespołu Dworu Starościńskiego oraz zagospodarowanie terenu wokół niego. Przedmiotem projektu było wykonanie prac budowlanych w piwnicach budynku oficyny Zespołu Dworu Starościńskiego, zagospodarowanie terenu funkcjonalnie związanego z obiektem i zakup wyposażenia.	30. Adaptacja Zespołu Dworu Starościńskiego na cele społeczne

Powierzchnia obszaru rewitalizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Leżajska na lata 2024-2030 częściowo pokrywa się z obszarem rewitalizacji wyznaczonym w Gminnym Programie Rewitalizacji Miasta Leżajska na lata 2016-2023.

9.5 Komplementarność źródeł finansowania

Komplementarność źródeł finansowania dotyczy możliwości wykorzystania różnorodnych źródeł finansowania w celu zrealizowania planowanych działań rewitalizacyjnych. Standardowo głównym źródłem finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych są środki Unii Europejskiej, w tym przede wszystkim Fundusze Europejskie dla Podkarpacia na lata 2021-2027.

Poza wskazanym źródłem przewiduje się także możliwość współfinansowania projektów ze źródeł sektorowych (Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwo Sportu, Fundusz

Sprawiedliwości, KPO, Program Inwestycji Strategicznych, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej itp.), a także inne formy finansowania (środki własne gminy, środki prywatne).

Fundusze Europejskie dla Podkarpacia na lata 2021-2027

Najważniejszy program dla województwa, którego działania skierowane są do wszystkich mieszkańców regionu, obejmując różne obszary ich życia. Działania wspierane przez program dotyczą głównie ochrony środowiska, transformacji ekologicznej i cyfrowej.

Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FEnIKS)

Program ten wspiera rozwój gospodarki niskoemisyjnej, ochrony środowiska oraz przeciwdziałanie i adaptację do zmian klimatu, a także inwestycje skupione na poprawie bezpieczeństwa transportu, wydolności ochrony zdrowia czy wzmocnieniu roli kultury w rozwoju społecznym i gospodarczym.

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS)

Program ten skupia się na rozwoju społecznym i gospodarczym kraju poprzez wsparcie m.in. poprawy sytuacji na rynku pracy, jakości systemów kształcenia, zapewnienie równych szans dla osób ze szczególnymi potrzebami czy rozwój innowacji społecznych i ekonomii społecznej.

Wspierane przez program dotyczą głównie ochrony środowiska, transformacji ekologicznej i cyfrowej.

9.6 Podsumowanie komplementarności

Podsumowanie komplementarności w obrębie GPR zaprezentowano na poziomie celów i kierunków działań. Wynika to z konieczności postrzegania procesu rewitalizacji jako narzędzia osiągnięcia konkretnych i mierzalnych celów. Dla pełnego przedstawienia komplementarności zdecydowano się na wykorzystanie matrycy pokazującej wzajemne zależności pomiędzy poszczególnymi celami procesu, wskazując wiążący rodzaj jej komplementarności. Poniżej przedstawiona matryca prezentuje poszczególne projekty rewitalizacyjne wraz z przypisanymi im kierunkami działań oraz celami strategicznymi.

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Wzmocnienie kapitału społecznego i ograniczenie zjawisk wykluczenia				Poprawa jakości i dostępności infrastruktury publicznej oraz poprawa warunków życia					Ochrona środowiska i zrównoważone wykorzystanie zasobów naturalnych		
		Programy aktywizacji społeczno-zawodowej mieszkańców	Rozwój oferty dla dzieci i młodzieży	Wsparcie dla seniorów i osób niesamodzielnich	Wspieranie NGO i inicjatyw oddolnych – mikrogranty, wsparcie animatorów społecznych	Modernizacja i adaptacja zdegradowanych obiektów użyteczności publicznej	Tworzenie przestrzeni wspólnych sprzyjających integracji	Rozwój transportu lokalnego i poprawa dostępności komunikacyjnej	Wspieranie lokalnej przedsiębiorczości poprzez inkubatory i przestrzenie co-workingowe	Kompleksowe zagospodarowanie terenów przyrodniczo-rekreacyjnych z ofertą całoroczną	Programy poprawy jakości powietrza	Wprowadzenie zieleni izolacyjnej i działań ograniczających hałas przy głównych trasach	Edukacja ekologiczna i działania prośrodowiskowe angażujące mieszkańców
1	Zielona Transformacja Rynku						✓						
2	Budowa i wyposażenie Centrum Monitoringu Miejskiego w nowej lokalizacji przy ul. Mickiewicza w Leżajsku					✓							
3	Adaptacja i modernizacja budynku po przedszkolu miejskim Promycek na potrzeby działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Leżajsku.			✓		✓							
4	Przestrzeń Kultury – Interaktywna ekspozycja „Podziemne Miasto” w Muzeum Ziemi Leżajskiej.		✓	✓									
5	Modernizacja i Rozbudowa Pływalni Miejskiej „Oceanik” z uwzględnieniem Dostępności oraz Kompleksowej Strefy Rodzinnej i Dziecięcej		✓	✓		✓	✓				✓		
6	Zagospodarowanie terenów rekreacyjnych przyległych do Stadionu Miejskiego w Leżajsku w części sportowo rekreacyjne oraz naturalne pełnowymiarowe boisko do piłki nożnej wraz z zapleczem szatniowo socjalnym.		✓			✓	✓						

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Wzmocnienie kapitału społecznego i ograniczenie zjawisk wykluczenia				Poprawa jakości i dostępności infrastruktury publicznej oraz poprawa warunków życia					Ochrona środowiska i zrównoważone wykorzystanie zasobów naturalnych		
		Programy aktywizacji społeczno-zawodowej mieszkańców	Rozwój oferty dla dzieci i młodzieży	Wsparcie dla seniorów i osób niesamodzielných	Wspieranie NGO i inicjatyw oddolnych – mikrogranty, wsparcie animatorów społecznych	Modernizacja i adaptacja zdegradowanych obiektów użyteczności publicznej	Tworzenie przestrzeni wspólnych sprzyjających integracji	Rozwój transportu lokalnego i poprawa dostępności komunikacyjnej)	Wspieranie lokalnej przedsiębiorczości poprzez inkubatory i przestrzenie co-workingowe	Kompleksowe zagospodarowanie terenów przyrodniczo-rekreacyjnych z ofertą całoroczną	Programy poprawy jakości powietrza	Wprowadzenie zieleni izolacyjnej i działań ograniczających hałas przy głównych trasach	Edukacja ekologiczna i działania prośrodowiskowe angażujące mieszkańców
7	Przebudowa terenu nad Zalewem Floryda		✓				✓			✓			

9.7 Dostępność

Wszystkie działania zaplanowane w Gminnym Programie Rewitalizacji Miasta Leżajska na lata 2024-2030 będą realizowane z zachowaniem przepisów Ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz.U. 2024 poz. 1411). Na mocy art. 6 ustawy wymagania te dotyczą dostępności architektonicznej, cyfrowej oraz informacyjno-komunikacyjnej i wynikają z konieczności stosowania zasad uniwersalnego projektowania lub wprowadzenia racjonalnych usprawnień w zakresie określonym minimalnymi wymaganiami.

Dostępność architektoniczna uwzględnia:

- zapewnienie wolnych od barier poziomych i pionowych przestrzeni komunikacyjnych budynków,
- instalację urządzeń lub zastosowanie środków technicznych i rozwiązań architektonicznych w budynku, które umożliwiają dostęp do wszystkich pomieszczeń, z wyłączeniem pomieszczeń technicznych,
- zapewnienie informacji na temat rozkładu pomieszczeń w budynku, co najmniej w sposób wizualny i dotykowy lub głosowy,
- zapewnienie wstępu do budynku osobie korzystającej z psa asystującego, o którym mowa w art. 2 pkt 11 Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 913),
- zapewnienie osobom ze szczególnymi potrzebami możliwości ewakuacji lub ich uratowania w inny sposób;

Dostępność cyfrowa uwzględnia wymagania określone w Ustawie z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (DZ. U. z 2023r. poz. 1440);

Dostępność informacyjno-komunikacyjna uwzględnia:

- obsługę z wykorzystaniem środków wspierających komunikowanie się, o których mowa w art. 3 pkt 5 Ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się (Dz. U. z 2023 r. poz. 20), lub przez wykorzystanie zdalnego dostępu online do usługi tłumacza przez strony internetowe i aplikacje,
- instalację urządzeń lub innych środków technicznych do obsługi osób słabosłyszących, w szczególności pętli indukcyjnych, systemów FM lub urządzeń opartych o inne technologie, których celem jest wspomaganie słyszenia,
- zapewnienie na stronie internetowej danego podmiotu informacji o zakresie jego działalności – w postaci elektronicznego pliku zawierającego tekst odczytywalny

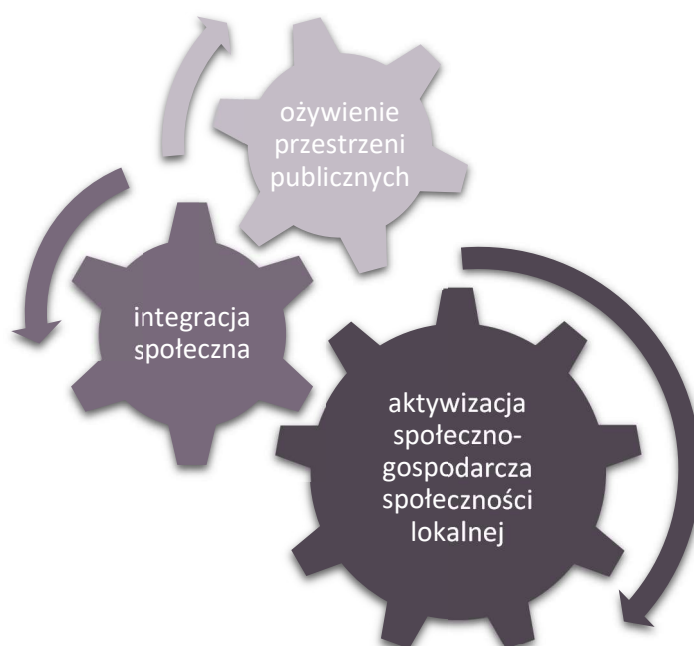
maszynowo, nagrania treści w polskim języku migowym oraz informacji w tekście łatwym do czytania,

- zapewnienie, na wniosek osoby ze szczególnymi potrzebami, komunikacji z podmiotem publicznym w formie określonej w tym wniosku.

Aby podnieść jakość życia osób ze szczególnymi potrzebami, zagrożonych marginalizacją lub dyskryminacją (m.in. z powodu niepełnosprawności, wieku czy choroby), przeprowadzono ocenę zgłoszonych propozycji projektowych pod względem planowanych rozwiązań ułatwiających ich funkcjonowanie.

9.8 Mechanizmy integracji

Integralnym elementem Gminnego Programu Rewitalizacji jest spójne powiązanie wszystkich działań przewidzianych w procesie rewitalizacji. Mechanizmy integracyjne rozwijają i dopełniają wcześniej wskazaną komplementarność. Fundamentem dla wyróżnienia trzech poziomów integracji przedsięwzięć jest założenie, że każde działanie zyskuje na wartości dzięki powiązaniu z innymi, a jednocześnie wzmacnia ich efektywność poprzez własne oddziaływanie. Integracja ta przejawia się w łączeniu wymiaru koncepcyjnego, organizacyjnego i finansowego podejmowanych inicjatyw.

Najważniejsze mechanizmy integracji przewidziane w niniejszym dokumencie obejmują następujące obszary:

1. Integracja na poziomie celów – mechanizm ten został zastosowany już na etapie opracowania dokumentu i będzie rozwijany w trakcie jego realizacji. Proces opracowania dokumentu został zaplanowany w oparciu o mechanizmy, takie jak:

- a. konsultacje dotyczące wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji określonego na tej podstawie — etap ten zainicjował mechanizmy integracyjne poprzez aktywne włączenie mieszkańców oraz organizacji pozarządowych w prace nad GPR,
- b. otwarte zgłaszanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych do GPR — publiczny nabór stworzył możliwość weryfikacji projektów pod kątem ich wpływu na obszar rewitalizacji oraz umożliwił zaplanowanie kompleksowych i skoordynowanych interwencji.

Na etapie implementacji funkcję głównego mechanizmu integracji na poziomie celów pełnić będzie proces monitoringu i weryfikacji realizacji celów wraz z opracowywaniem zaleceń definiujących kolejne działania w ramach GPR.

2. Integracja na poziomie partycypacji społecznej w zarządzaniu wdrażaniem GPR - mechanizm będzie realizowany w następujący sposób:

- a. powołanie Komitetu Rewitalizacji — jego podstawowym zadaniem będzie ewaluacja postępów we wdrażaniu GPR z perspektywy integracji i komplementarności działań podejmowanych przez zaangażowane podmioty,
- b. współdziałanie ze środowiskiem seniorów i młodzieży przy realizacji działań rewitalizacyjnych dedykowanych osobom starszym, młodzieży i dzieciom,
- c. współpraca z przedstawicielami organizacji pozarządowych,
- d. okresowe, regularne spotkania z interesariuszami,
- e. dodatkowym instrumentem integracyjnym będzie kontrola społeczna procesu, realizowana poprzez publikację oraz konsultacje/opiniowanie sprawozdań z monitoringu GPR.

3. Integracja na poziomie zarządzania wdrażaniem - mechanizm stałej oceny postępów wdrażania GPR będzie realizowany poprzez systematyczny monitoring oraz ewaluację wyników.

Monitoring i ewaluacja GPR, szczegółowo opisane w rozdziale 11, zostaną zaimplementowane jako narzędzia integrujące proces zarządzania. Regularne odwoływanie się do mierzalnych wskaźników pozwoli na systematyczny pomiar realizacji celów i w konsekwencji na ocenę spójności oraz efektywności zintegrowanych działań.

10. Indykatywne ramy finansowe

Poniżej zestawiono szacunkowe kwoty oraz źródła finansowania poszczególnych działań rewitalizacyjnych. Zastrzega się, iż ze względu na dynamiczną sytuację gospodarczą, zestawienie ma charakter orientacyjny. Należy również zwrócić uwagę, że koszty przedsięwzięć społecznych, realizowanych w cyklach rocznych zostały uwzględnione przez cały okres trwania projektu. Na podstawie prowadzonych szacunków ogólny koszt realizacji wszystkich zadań wynosi 45 166 000,00 zł.

Tabela 47 Indykatywne ramy finansowe

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Lokalizacja przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	Termin realizacji	Szacunkowa wartość przedsięwzięcia	Źródło finansowania
1	Zielona Transformacja Rynku	ul. Rynek, 37-300 Leżajsk, działki nr.: 5068/10, 5068/11, 5068/12, 5068/13, 5068/14	2025 - 2030	1 250 000,00 zł	Fundusze Unijne Środki Ministerialne Środki własne
2	Budowa i wyposażenie Centrum Monitoringu Miejskiego w nowej lokalizacji przy ul. Mickiewicza 27 w Leżajsku	ul. Adama Mickiewicza 27, 37-300 Leżajsk	2025 - 2030	2 776 000,00 zł	Fundusze Unijne Środki Ministerialne Środki własne
3	Adaptacja i modernizacja budynku po przedszkolu miejskim Promyczek na potrzeby działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Leżajsku	ul. Adama Mickiewicza 27, 37-300 Leżajsk	2026-2030	2 000 000,00 zł	Fundusze Unijne Środki Ministerialne Środki własne
4	Przestrzeń Kultury – Interaktywna ekspozycja „Podziemne Miasto” w Muzeum Ziemi Leżajskiej	Muzeum Ziemi Leżajskiej ul. Mickiewicza 20A, 37-300 Leżajsk	IV kwartał 2025 – I kwartał 2028	590 000,00 zł	Fundusze Unijne Środki Ministerialne Środki własne
5	Modernizacja i Rozbudowa Pływalni Miejskiej „Oceanik” z uwzględnieniem dostępności oraz kompleksowej strefy rodzinnej i dziecięcej	Pływalnia Miejska „Oceanik”, ul. Władysława Jagiełły 2, 37-300 Leżajsk	2025 - 2030	25 500 000,00 zł	Fundusze Unijne Środki Ministerialne Środki własne
6	Zagospodarowanie terenów rekreacyjnych przyległych do Stadionu	– boisko sportowe wraz zapleczem szatniowo-socjalnym, działki: 2681/83 oraz 2681/85	2025-2030	6 050 000,00 zł	Fundusze Unijne Środki Ministerialne Środki własne

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA LEŻAJSKA

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Lokalizacja przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	Termin realizacji	Szacunkowa wartość przedsięwzięcia	Źródło finansowania
	Miejskiego w Leżajsku w części sportowo rekreacyjnej oraz naturalne pełnowymiarowe boisko do piłki nożnej wraz z zapleczem szatniowo socjalnym	– zagospodarowanie terenu sportowo – rekreacyjnego dz. nr 2681/83 (teren niezagospodarowany pomiędzy budynkiem stadionu a boiskiem sztucznym) zadaszone miejsca siedzące przy istniejących kortach tenisowych dz. nr 2681/83			
7	Przebudowa terenu nad Zalewem Floryda	Zalew Floryda, województwo podkarpackie (6740/2). Planowany zakup działek 3851/2, 3852/2, 3852/4	2025 - 2030	7 000 000,00 zł	Fundusze Unijne Środki Ministerialne Środki własne
SUMA				45 166 000,00 zł	

11. Opis struktury zarządzania

11.1 Wdrażanie GPR

Zgodnie z artykułem 3 ust. 1 Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U 2024 poz.278) przygotowanie, koordynowanie i tworzenie warunków do prowadzenia rewitalizacji, a także jej prowadzenie mieści się w zakresie zadań własnych gminy. Według zapisów artykułu 3 ust. 2 powyższej ustawy, gmina realizuje zadania:

- w sposób jawny i przejrzysty, z zapewnieniem aktywnego udziału interesariuszy na każdym etapie (partycypacja społeczna);
- w sposób zapobiegający wykluczeniu mieszkańców obszaru rewitalizacji z możliwości korzystania z pozytywnych efektów procesu rewitalizacji, w szczególności w zakresie warunków korzystania z gminnego zasobu mieszkaniowego;
- z uwzględnieniem zasad uniwersalnego projektowania w rozumieniu art. 2 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169 oraz z 2018 r. poz. 1217).

Kluczowymi uczestnikami realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Leżajska na lata 2024-2030 są:

- Burmistrz Miasta Leżajska,
- Rada Miejska w Leżajsku,
- Komitet Rewitalizacji,
- Jednostki organizacyjne.

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji organem uprawnionym do zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji jest Burmistrz Leżajska - pełni on funkcję Operatora procesu rewitalizacji, odpowiada za organizację systemu wdrażania programu i prowadzi nadzór nad realizacją przyjętych przedsięwzięć.

W związku z powyższym, wdrożenie GPR nie pociągnie za sobą dodatkowych kosztów związanych z jego zarządzaniem. Wszystkie działania rewitalizacyjne będą realizowane zgodnie z uchwaloną przez Radę Miejską w Leżajsku Wieloletnią Prognozą Finansową Gminy Miasto Leżajsk na lata 2024–2027 oraz obowiązującymi budżetami rocznymi. Zgodność programu z WPF ma na celu zapewnienie skutecznej realizacji zaplanowanych działań, uporządkowanych w harmonogramie przedsięwzięć.

Wdrożenie niektórych działań może wymagać znacznie większego nakładu pracy, dlatego Burmistrz ma możliwość powołania zespołów zadaniowych z różnych komórek, które będą odpowiedzialne za częściowe zarządzanie projektem w ramach swoich kompetencji. Głównym celem powołania zespołów

zadaniowych jest odpowiednie przygotowanie projektu pod względem technicznym oraz jego efektywne zarządzanie, poczynając od opracowania specyfikacji warunków zamówienia, przez przeprowadzenie postępowania przetargowego, realizację, kontrolę i nadzór nad pracami, zarządzanie przepływem dofinansowania, sprawozdawczość i monitoring, aż po finalne rozliczenie uzyskanej pomocy.

Do zadań Komitetu Rewitalizacji należy pełnienie funkcji opiniotawczo-doradczej związanej z monitorowaniem prawidłowej realizacji GPR. Komitet stanowi również platformę współpracy i dialogu między interesariuszami a organami gminy w zakresie przygotowania, realizacji i oceny procesu rewitalizacji. Zasady powoływania składu oraz funkcjonowania Komitetu Rewitalizacji określa Rada Miejska w formie uchwały, zapewniając udział interesariuszy w wyborze ich przedstawicieli. Zgodnie z ustawą o rewitalizacji, interesariuszami rewitalizacji są w szczególności:

- mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczystości nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe, społeczne inicjatywy mieszkaniowe, towarzystwa budownictwa społecznego oraz członkowie kooperatywy mieszkaniowej współdziałający w celu realizacji na obszarze rewitalizacji inwestycji mieszkaniowej w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o kooperatywach mieszkaniowych oraz zasadach zbywania nieruchomości należących do gminnego zasobu nieruchomości w celu wsparcia realizacji inwestycji mieszkaniowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 28);
- mieszkańcy gminy inni niż wymienieni w pkt 1;
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą;
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
- jednostki samorządu terytorialnego, ich jednostki organizacyjne, oraz organy doradcze i konsultacyjne gminy;
- organy władzy publicznej;
- podmioty, inne niż wymienione w pkt 6, realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

Podjęcie uchwały w tej kwestii zostało poprzedzone konsultacjami społecznymi. Burmistrz Miasta Leżajska powołał w drodze zarządzenia Komitet Rewitalizacji (Uchwała Nr //2025 z dnia2025 r. w sprawie określenia zasad wyznaczenia składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji.)

Etapy powoływania komitetu rewitalizacji

I. Określenie zasad wyznaczenia składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji

- Projekt uchwały,
- Konsultacje społeczne projektu uchwały,
- Podjęcie uchwały,
- Przeprowadzenie naboru kandydatów.

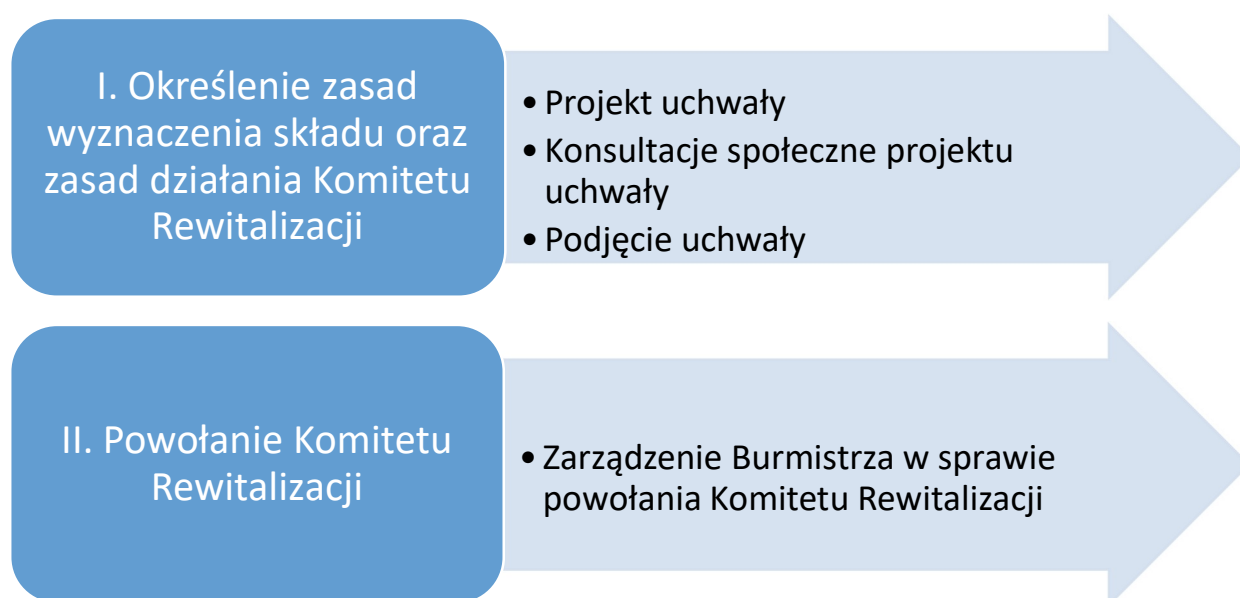
II. Powołanie Komitetu Rewitalizacji

- Zarządzenie Burmistrza Miasta Leżajska w celu powołania Komitetu Rewitalizacji, zgodnie z uwzględnionymi warunkami zawartymi w uchwale Nr //2025 z dnia 2025 r. w sprawie określenia zasad wyznaczenia składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji

Za wdrażanie i monitoring Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Leżajska na lata 2024-2030 odpowiadać będzie Burmistrz we współpracy z:

- Radą Miejską,
- Urzędem Miejskim,
- Komitetem Rewitalizacji,
- Jednostkami organizacyjnymi miasta: jednostkami budżetowymi, samorządowymi instytucjami kultury i spółkami miejskimi.

Grafika 4 Schemat określania zasad działania Komitetu Rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne

11.2 System monitoringu i oceny GPR

Działania dotyczące implementacji oraz prowadzenia procesu monitorowania mają na celu ocenę postępu w realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Leżajska na lata 2024-2030. Zgodnie z artykułem 22 ustęp 1 ustawy o rewitalizacji, Gminny Program Rewitalizacji powinien być oceniany pod kątem aktualności oraz stopnia realizacji co najmniej co trzy lata, w ramach systemu monitorowania i oceny określonego w Programie. Ustalona w dokumencie struktura monitorowania przyczyni się do jego wdrożenia zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi. Monitoring będzie obejmować wszystkie strony zaangażowane, zarówno instytucje publiczne, podmioty prywatne, jak i społeczne.

Ocena aktualności i stopnia realizacji GPR

Aktualność i stopień realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Leżajska 2024-2030 będzie oceniana w cyklach trzyletnich i dotyczyć będzie całości zaplanowanych działań. Podstawowym miernikiem będzie osiągnięcie wskaźników, przypisanych poszczególnym celom. Ocena przedstawiona zostanie w formie raportu. W poniższej tabeli zaprezentowano wskaźniki monitoringu poszczególnych celów, zgodnych ze wskaźnikami użytymi do delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Tabela 48 Wskaźniki monitorowania osiągnięcia celów GPR

Wskaźnik	Wartość wskaźnika (2024)	Źródło danych	Tendencja docelowa wskaźnika
Wzmocnienie kapitału społecznego i ograniczenie zjawisk wykluczenia			
Liczba klientów ośrodków pomocy społecznej na 1000 mieszkańców	85,2	MOPS w Leżajsku	spadek
Liczba bezrobotnych na 1000 mieszkańców	50,3	PUP w Leżajsku	spadek
Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców	6,6	UM Leżajsk	wzrost
Poprawa jakości i dostępności infrastruktury publicznej oraz poprawa warunków życia			
Dostępność terenów rekreacyjnych	0,15	UM Leżajsk	wzrost
Udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni ogółem	81,3%	UM Leżajsk	wzrost
Ochrona środowiska i zrównoważone wykorzystanie zasobów naturalnych			
Średnie roczne stężenie PM2.5	12,1	GIOŚ	spadek

Źródło: opracowanie własne

Monitorowanie postępu realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Monitoring realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych przeprowadzany będzie co roku. Jego podstawą będą sprawozdania w formie kart projektu, do których wypełniania zobligowany jest podmiot, odpowiedzialny za realizację przedsięwzięcia.

Tabela 49 Wzór karty monitorowania przedsięwzięcia rewitalizacyjnego

Nazwa projektu	
Cel ogólny realizacji projektu	
Krótki opis działań	
Realizator (wydział/referat/inne)	
Miejsce realizacji (adres)	
Monitorowane wskaźniki	
Wydatkowane środki finansowe	
Zaawansowanie realizacji/przygotowania do realizacji	
Planowana data zakończenia (oddania do użytku/realizacji) projektu	
Data sporządzenia karty	

Źródło: opracowanie własne

Karty projektu będą dostarczone do Urzędu Miejskiego w Leżajsku. Na podstawie zebranych kart projektu, odpowiedni Referat przygotuje raport dotyczący wykonania projektów GPR, który będzie sporządzony do 31 stycznia następnego roku na podstawie stanu z dnia 31 grudnia. Po opracowaniu raportu, zostanie on przekazany Komitetowi Rewitalizacji w celu poinformowania o postępach w realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Leżajska na lata 2024-2030. Proces oceny efektywności wdrażanych działań rewitalizacyjnych jest kluczowy dla osiągnięcia celów rewitalizacji oraz dla zapewnienia skutecznego wykorzystania dostępnych funduszy.

Aktualizacja GPR

Zmiany w sytuacji społeczno-gospodarczej gminy mogą stanowić podstawę do wprowadzenia modyfikacji w Gminnym Programie Rewitalizacji. W przypadku stwierdzonej niskiej efektywności realizowanych przedsięwzięć dopuszczalna jest aktualizacja programu, lecz każda korekta musi być poprzedzona stosownym uzasadnieniem. Aktualizacja GPR Miasta Leżajska na lata 2024–2030 będzie wymagana, jeżeli nie zostaną osiągnięte przyjęte wskaźniki lub nie zostaną dotrzymane terminy realizacji działań.

Zgodnie z zapisami ewaluacji, Gminny Program Rewitalizacji podlega ocenie aktualności i stopnia realizacji nie rzadziej niż co trzy lata. Ocenę przeprowadza Burmistrz Miasta Leżajska, po czym przekazuje ją do zaopiniowania przez Komitet Rewitalizacji i publikuje w Biuletynie Informacji Publicznej. Jeżeli wynik oceny wykaże potrzebę wprowadzenia zmian w GPR na lata 2024–2030, Burmistrz kieruje do Rady Miejskiej wniosek o ich wprowadzenie, dołączając ocenę aktualności i stopnia realizacji. W przypadku stwierdzenia nieosiągnięcia celów rewitalizacji, Rada Miejska może uchylić przyjętą uchwałę w całości lub częściowo — z inicjatywy własnej albo na wniosek Burmistrza. Aktualizacja programu powinna zawierać uzasadnienie przeprowadzonych korekt oraz szczegółowy

opis zmian wraz z oceną ich wpływu na dalszą realizację. Zmiany dokonuje się w trybie obowiązującym dla pierwotnego przyjęcia programu. W przypadku gdy modyfikacje dotyczą zasadniczych przedsięwzięć rewitalizacyjnych lub ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji, konieczne są konsultacje, uzyskanie opinii oraz przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Interesariusze rewitalizacji zostaną zaangażowani poprzez:

- konsultacje społeczne,
- opiniowanie przez uprawnione podmioty (zarząd właściwego powiatu, zarząd właściwego województwa, właściwego wojewodę, właściwe organy wojskowe, ochrony granic oraz bezpieczeństwa państwa, właściwego komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej, właściwego państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego, właściwą gminną komisję urbanistyczno-architektoniczną, operatorów sieci uzbrojenia terenu, w tym zarządców dróg oraz linii i terenów kolejowych, Komitet Rewitalizacji, Krajowy Zespół Nieruchomości),
- przeprowadzenie procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Harmonogram realizacji

W poniższej tabeli zaprezentowano ramowy harmonogram realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Leżajska na lata 2024-2030. Dokładny termin realizacji poszczególnych działań został zaprezentowany w rozdziale opisującym przedsięwzięcia inwestycyjne.

Tabela 50 Harmonogram rewitalizacji

Wyszczególnienie	Okres realizacji
Uchwalenie Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Leżajska na lata 2024-2030	2025 r.
Powołanie i rozpoczęcie prac przez Komitet Rewitalizacji	2025 r.
Wprowadzenie zaplanowanych inwestycji do Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Leżajska	Niezwłocznie po uchwaleniu GPR
Posiedzenia Komitetu Rewitalizacyjnego	Od 2025 r. do 2030 r. (przynajmniej jedno posiedzenie w ciągu roku)
Realizacja przedsięwzięć zaplanowanych w ramach GPR	Od 2025 r. do 2030 r.
Monitoring	Od 2025 r. do 2030 r. (realizowany systematycznie w okresach rocznych)
Ewaluacja okresowa	Od 2025 r. do 2030 r. (realizowana w okresach trzyletnich)
Komunikacja społeczna GPR	Od 2025 r. do 2030 r.

Źródło: opracowanie własne

Koszty zarządzania

Nie przewiduje się konieczności zwiększania nakładów w związku z realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Leżajska na lata 2024–2030. System wdrażania i upowszechniania działań rewitalizacyjnych oparto na istniejących strukturach organizacyjnych. Specjalnym organem wspomagającym zarządzanie GPR jest Komitet Rewitalizacji; jego obsługę administracyjno-lokalową zapewnia Urząd Miejski w Leżajsku natomiast członkostwo w Komitecie ma charakter społeczny i doradczy. W trakcie ewaluacji dopuszcza się zlecenie badania ewaluacyjnego wykonawcy zewnętrznemu, przy czym jego zaangażowanie będzie możliwe jedynie w przypadku dostępności wolnych środków w budżecie gminy.

12. Upowszechnienie dokumentu i proces partycypacji społecznej

12.1 Upowszechnienie opracowania GPR

W ramach prac, obejmujących opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Leżajska na lata 2024 - 2030 uwzględniono współudział społeczności lokalnej zgodnie z art. 3 ust. 1 Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji. Podjęte w tym celu działania polegały na:

- poznaniu potrzeb i oczekiwań interesariuszy oraz dążeniu do spójności planowanych działań z tymi potrzebami i oczekiwaniami,
- prowadzeniu skierowanych do interesariuszy działań edukacyjnych i informacyjnych o procesie rewitalizacji (celach, zasadach, przebiegu),
- inicjowaniu, umożliwianiu i wspieraniu działań służących rozwijaniu dialogu między interesariuszami oraz ich integracji wokół rewitalizacji,
- zapewnieniu udziału interesariuszy w przygotowywaniu dokumentów dotyczących rewitalizacji, w szczególności gminnego programu rewitalizacji,
- zapewnieniu możliwości wypowiedzenia się interesariuszy w czasie przygotowywania, prowadzenia i oceny rewitalizacji.

Partycypacja społeczna obejmowała następujące działania:

1. Konsultacje społeczne dotyczące wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji miasta Leżajska. Konsultacje przeprowadzono poprzez formularz do zgłaszania uwag (udostępniony wraz z projektem uchwały w Urzędzie Miejskim w Leżajsku), spotkanie otwarte dla interesariuszy oraz nabór ankiet w formie papierowej i elektronicznej.
2. Przystąpienie do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Leżajska na lata 2024 - 2030 (Ogłoszenie Burmistrza Leżajska o podjęciu Uchwały nr XVII/125/25 Rady Miejskiej w Leżajsku z dnia 21.07.2025r. w sprawie przystąpienia do sporządzania Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Leżajska na lata 2024 - 2030).

3. Otwarty nabór projektów rewitalizacyjnych przeprowadzony w dniach 12.08.2025 – 27.08.2025 w formie papierowej oraz elektronicznej (formularz elektroniczny pod linkiem https://ankieta.deltapartner.org.pl/fiszka_gpr_m_lezajsk, oraz poprzez pocztę elektroniczną).

Ogłoszenia o naborze projektów:

<https://www.miastolezajsk.pl/5142/zglaszanie-projektow-do-gminnego-programu-rewitalizacji-miasta-lezajska-na-lata-2024-2030.html>https://lezajsk.um.bipgmina.pl/wiadomosci/1/wiadomosc/834608/zglaszanie_projektow_do_gminnego_programu_rewitalizacji_miasta_l

4. Konsultacje społeczne projektu uchwały Rady Miejskiej w Leżajsku w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji. Proces konsultacyjny w związku z Komitetem rewitalizacji prowadzony był w dniach od Do..... dnia 2025 roku
5. Konsultacje społeczne projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Leżajska na lata 2024 - 2030. Zgodnie z Art. 6 ust. 2 ustawy o rewitalizacji Burmistrz Leżajska powiadomił o rozpoczęciu konsultacji społecznych Zarządzeniem nr //2025 w dniu 2025 r.

Informacja o konsultacjach społecznych ogłoszona została poprzez:

- publikację w prasie,
- udostępnienie informacji na stronie podmiotowej miasta w Biuletynie Informacji Publicznej,
- udostępnienie informacji na stronie internetowej miasta,
- wywieszenie w widocznym miejscu na terenie objętym GPR,
- w sposób zwyczajowo przyjęty.

Projekt GPR wraz z załącznikami oraz formularz konsultacyjny dostępne były:

- w Biuletynie Informacji Publicznej <https://lezajsk.um.bipgmina.pl/>
- na stronie Internetowej <https://www.miastolezajsk.pl/>;
- w siedzibie Urzędu Miejskiego w Leżajsku, ul. Rynek 1, 37-300 Leżajsk; w godzinach pracy urzędu;

Konsultacje społeczne GPR przeprowadzone były w następujących formach:

- otwartego spotkania konsultacyjnego, podczas którego omówiony został projekt Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Leżajska na lata 2024 - 2030. Spotkanie odbyło się2025 r. o godz. W..... W spotkaniu wzięły udział osób (łącznie z prowadzącym). W trakcie spotkania zgłoszono uwag.

- zbierania uwag w postaci papierowej lub elektronicznej, w czasie udostępnienia projektu Gminnego Programu Rewitalizacji umieszczonego na stronie internetowej miasta, w Biuletynie Informacji Publicznej oraz dostępnego w siedzibie Urzędu Miejskiego w Leżajsku. Formularz konsultacyjny należało złożyć za pomocą formularza on-line albo przesłać pocztą, drogą elektroniczną lub złożyć osobiście w siedzibie Urzędu Miejskiego.
- zbierania uwag i opinii w formie ankiety elektronicznej uzupełnianej online, dostępnej na stronie internetowej miasta i w Biuletynie Informacji Publicznej
- ustnie do protokołu w siedzibie Urzędu Miasta w Leżajsku ul. Rynek 1, 37-300 Leżajsk; w godzinach pracy urzędu.

W wyniku prowadzonego procesu konsultacyjnego wpłynęło uwag. Szczegółowe odniesienie do uwag zostało opublikowane w raporcie po konsultacyjny

12.2 Upowszechnienie wdrażania GPR

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Leżajska na lata 2024–2030 będzie realizowany z aktywnym udziałem społeczności lokalnej. Proces partycypacji społecznej prowadzony będzie dwiema drogami:

- pośrednio — poprzez rozpowszechnianie informacji o GPR za pośrednictwem oficjalnej strony internetowej gminy, materiałów promocyjno-informacyjnych oraz lokalnej prasy;
- bezpośrednio — poprzez organizację spotkań z mieszkańcami, przedstawicielami środowisk lokalnych oraz organizacjami pozarządowymi (dopuszczalna jest także formuła zdalna).

Do interesariuszy procesu rewitalizacji zalicza się w szczególności: mieszkańców gminy, mieszkańców obszaru rewitalizacji — w tym odrębne grupy społeczne (młodzież, seniorów, osoby z niepełnosprawnościami itp.); przedsiębiorców; grupy nieformalne oraz organizacje pozarządowe.

Wobec wskazanych podmiotów prowadzona będzie polityka informacyjna z wykorzystaniem następujących kanałów komunikacji:

- zamieszczenie dokumentu Gminnego Programu Rewitalizacji na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Leżajsku;
- publikowanie informacji o realizowanych zadaniach w ramach GPR na stronie Urzędu Miejskiego oraz na oficjalnym profilu gminy w mediach społecznościowych;
- współpraca z lokalnymi mediami w celu informowania opinii publicznej o przebiegu realizacji programu oraz wnioskach płynących z monitorowania;
- bieżące udostępnianie raportów z monitoringu oraz oceny aktualności GPR.

Uspołecznienie procesu wdrażania GPR będzie realizowane także poprzez współdziałanie sektora publicznego, prywatnego oraz organizacji pozarządowych, obejmujące w szczególności:

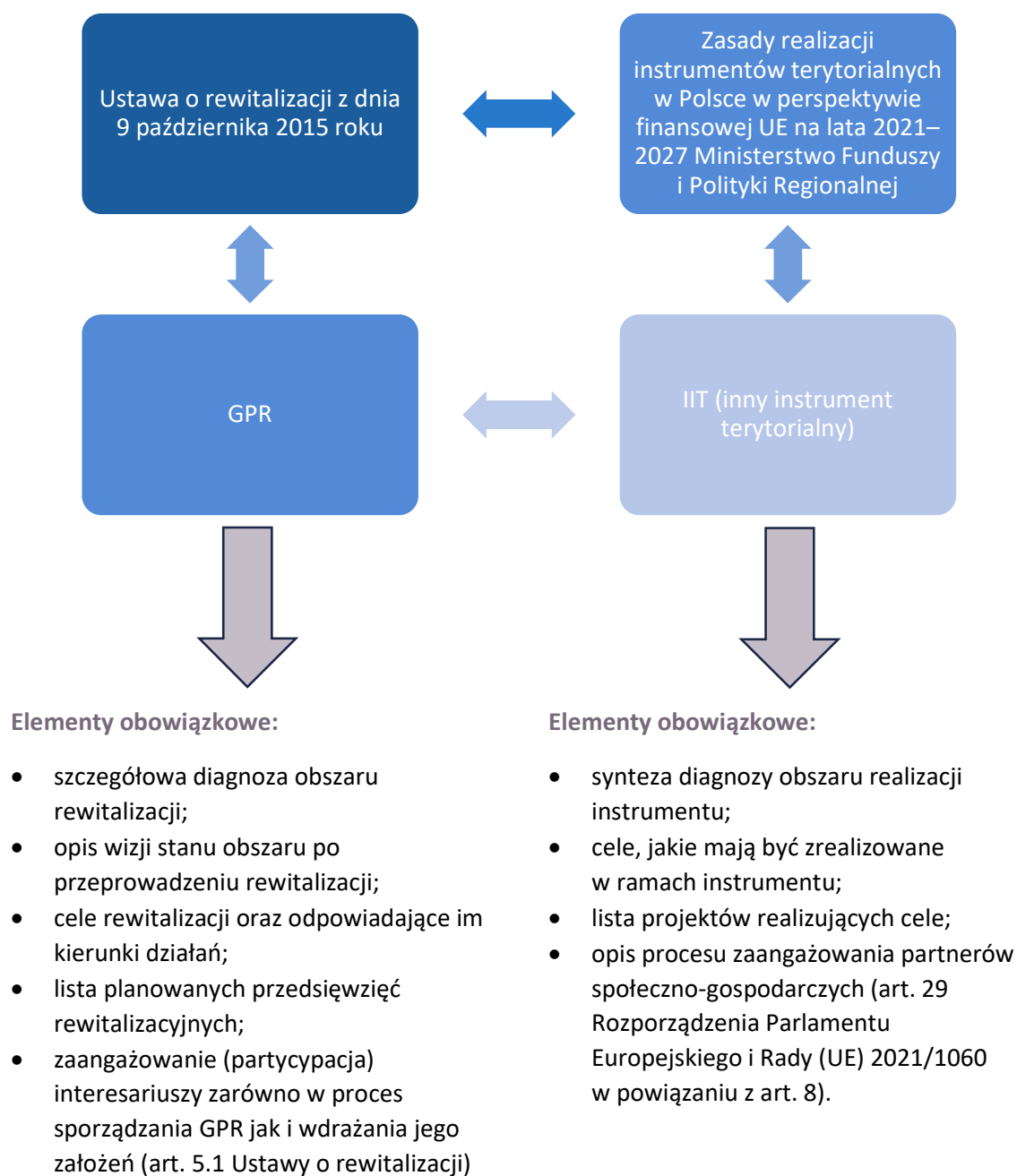
- przygotowywanie bieżących informacji o przebiegu wdrożenia programu;
- opracowanie ankiety internetowej adresowanej do mieszkańców i pozostałych interesariuszy w celu oceny GPR, przebiegu rewitalizacji oraz zgłaszania nowych potrzeb wynikających ze zmieniającej się sytuacji społeczno-gospodarczej;
- powołanie Komitetu Rewitalizacji z reprezentantami kluczowych grup interesariuszy w terminie do 3 miesięcy od uchwalenia programu jako stałego forum współpracy z organami gminy;
- organizację co najmniej jednego otwartego spotkania konsultacyjnego rocznie, podczas którego mieszkańcy i przedstawiciele instytucji lokalnych będą informowani o stanie realizacji działań rewitalizacyjnych i będą mogli zgłaszać uwagi.

W realizację i wdrożenie GPR zostaną włączeni wszyscy partnerzy wskazani w art. 8 ust. 1 rozporządzenia ogólnego, ze szczególnym uwzględnieniem podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie. Udział tych podmiotów będzie zapewniony m.in. poprzez ich reprezentację w składzie Komitetu Rewitalizacji.

13. GPR jako strategia IIT

W świetle dokumentu „Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027” gminne programy rewitalizacji są traktowane jako strategię IIT (Inne Instrumenty Terytorialne) w zakresie działań finansowanych z polityki spójności. Przedstawiony schemat blokowy ilustruje zależności między gminnym programem rewitalizacji a strategią IIT, traktowaną jako szczególny instrument służący pozyskiwaniu środków z Funduszy Europejskich.

Grafika 5 Schemat powiązań

Poniżej, w formie tabelarycznej, zestawiono elementy obowiązkowe strategii IIT w odniesieniu do poszczególnych rozdziałów Gminnego Programu Rewitalizacji.

Tabela 51 Elementy obowiązkowe strategii IIT w odniesieniu do poszczególnych rozdziałów Gminnego Programu Rewitalizacji

Nr rozdziału GPR	Element obowiązkowy strategii IIT
4.	synteza diagnozy obszaru realizacji IIT wraz z analizą problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych, w tym wzajemnych powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych
5.	
6.	
7.	cele, jakie mają być zrealizowane w ramach IIT, ze wskazaniem wykorzystanego podejścia zintegrowanego, oczekiwanych wskaźników rezultatu i produktu powiązanych z realizacją właściwego programu
8.	lista projektów realizujących cele, o których mowa w pkt 2, wraz z informacją na temat sposobu ich wskazania oraz powiązania z innymi projektami
9.	opis procesu zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych oraz właściwe podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, podmioty działające na rzecz ochrony środowiska oraz podmioty odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem planu działań IIT

Źródło: opracowanie własne

W ramach uspołeczniania procesu opracowywania i wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji przewidziano zaangażowanie partnerów społeczno-gospodarczych. Obowiązek ten, wpisany w Strategię IIT, wynika bezpośrednio z ustawy o rewitalizacji, która definiuje interesariuszy rewitalizacji, narzuca obligatoryjne formy udziału społeczności lokalnej oraz określa podmioty uprawnione do tworzenia Komitetu Rewitalizacji i uczestnictwa w procesie opiniowania GPR (art. 5.1; 6.1; 7.1 w zestawieniu z art. 2.2 i 17.1).

Procedura opiniowania Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Leżajska (2024–2030) jest jedną z technik partycypacyjnych — w jej ramach projekt dokumentu przedstawiono do zaopiniowania następującym podmiotom:

- zarząd właściwego powiatu – w zakresie zgodności ze strategią rozwoju powiatu,
- zarząd właściwego województwa – w zakresie zgodności z planem zagospodarowania przestrzennego województwa i strategią rozwoju województwa,
- właściwy wojewoda – w zakresie zgodności z zadaniami rządowymi służącymi realizacji celu publicznego określonego w art. 6 Ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami,

- właściwy organ wojskowy, ochrony granic oraz bezpieczeństwa państwa – w zakresie wymagań bezpieczeństwa i obronności,
- właściwy komendant powiatowy (miejski) Państwowej Straży Pożarnej – w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
- właściwy państwowy wojewódzki inspektor sanitarny,
- właściwa gminna komisja urbanistyczno-architektoniczna,
- operator sieci uzbrojenia terenu, w tym zarządcy dróg oraz linii i terenów kolejowych,
- Komitet Rewitalizacji,
- Krajowy Zasób Nieruchomości, o którym mowa w Ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. o Krajowym Zdobie Nieruchomości (Dz. U. z 2023 r. poz. 1054) – w zakresie sposobu zagospodarowania oraz przedsięwzięć związanych z nieruchomościami wchodzącymi w skład Zasobu Nieruchomości.

Co więcej, na podstawie art. 29 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r., ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej, w powiązaniu z art. 8., w procesie opracowywania GPR uwzględniono i zaangażowano następujących partnerów: władze lokalne i miejskie, instytucje publiczne, partnerów społecznych i gospodarczych, podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie. Podmioty te dysponowały ustawowym terminem 21 dni na przekazanie swojej opinii, przy czym zastosowanie miała zasada milczącej zgody. Szczegółowe omówienie procesu partycypacji społecznej zawarto w Rozdziale 12 pt. „Upowszechnienie dokumentu i proces partycypacji społecznej.”

14. Strategiczna Ocena Oddziaływania na Środowisko

Zgodnie z ustawą z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.), projekt gminnego programu rewitalizacji obowiązkowo podlega strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko (SOOŚ), o ile wyznacza ramy dla późniejszej realizacji projektów mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

W dniu 2025 r. złożono wniosek do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie dotyczący odstąpienia od przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu *Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Leżajska na lata 2024-2030*.

Zgodnie z pismem o sygnaturze z dnia 2025 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie uzgodnił brak konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

15. Określenie niezbędnych zmian w uchwałach

Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Leżajska na lata 2024–2030 nie pociąga za sobą konieczności wprowadzania zmian w uchwałach Rady Miejskiej Leżajska. Planowane projekty rewitalizacyjne nie obejmują miejskich zasobów mieszkaniowych i nie naruszają postanowień Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Miasto Leżajsk na lata 2025 - 2029 (Uchwała nr VIII/65/24 Rady Miejskiej w Leżajsku z dnia 26 listopada 2024 r.).

16. Zmiany w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego

16.1 Specjalna Strefa Rewitalizacji

W ramach działań zaplanowanych w Gminnym Programie Rewitalizacji Miasta Leżajska na lata 2024 - 2030 nie przewiduje się powołania Specjalnej Strefy Rewitalizacji, określonej w art. 25 ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r.

16.2 Miejskowy plan rewitalizacji

W związku z realizacją GPR nie występuje konieczność podejmowania uchwały w sprawie miejscowego planu rewitalizacji.

16.3 Zmiany w dokumentach planowania i zagospodarowania przestrzennego

Realizacja zaproponowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych nie generuje potrzeby wprowadzenia zmian w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Leżajska (Uchwała Nr XII/99/99 Rady Miasta Leżajska z dnia 15 grudnia 1999 r., ze zmianami) ani aktualizacji (lub zmiany) Miejskowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego.

Spis tabel, grafik i zdjęć

Tabela 1 Obligatoryjne wskaźniki dotyczące OR	18
Tabela 1 Wskaźniki demograficzne - porównanie	22
Tabela 2 Struktura bezrobocia – obszar rewitalizacji	22
Tabela 3 Pomoc społeczna –obszar rewitalizacji	23
Tabela 4 Pomoc materialna dla uczniów – obszar rewitalizacji	23
Tabela 5 Aktywność społeczna – obszar rewitalizacji	23
Tabela 6 Aktywność czytelnicza mieszkańców	24
Tabela 7 Aktywność kulturalna mieszkańców	24
Tabela 8 Wskaźniki gospodarcze - porównanie	24
Tabela 9 Wskaźniki techniczne- porównanie	26
Tabela 10 Wskaźniki środowiskowe – porównanie	26
Tabela 11 Wskaźniki przestrzenno-funkcjonalne - porównanie	29
Tabela 12 Podsumowanie – obszar rewitalizacji	31
Tabela 13 Wskaźniki demograficzne - porównanie	33
Tabela 14 Struktura bezrobocia – obszar rewitalizacji	33
Tabela 15 Pomoc społeczna –obszar rewitalizacji	33
Tabela 16 Pomoc materialna dla uczniów – obszar rewitalizacji	34
Tabela 17 Aktywność społeczna – obszar rewitalizacji	34
Tabela 18 Wskaźniki gospodarcze - porównanie	34
Tabela 19 Wskaźniki techniczne- porównanie	36
Tabela 20 Wskaźniki środowiskowe – porównanie	37
Tabela 21 Wskaźniki przestrzenno-funkcjonalne - porównanie	39
Tabela 22 Podsumowanie – obszar rewitalizacji	39
Tabela 23 Wskaźniki demograficzne - porównanie	40
Tabela 24 Struktura bezrobocia – obszar rewitalizacji	40
Tabela 25 Pomoc społeczna –obszar rewitalizacji	41
Tabela 26 Pomoc materialna dla uczniów – obszar rewitalizacji	41
Tabela 27 Aktywność społeczna – obszar rewitalizacji	41
Tabela 28 Aktywność sportowa mieszkańców miasta	42
Tabela 29 Wskaźniki gospodarcze - porównanie	42
Tabela 30 Wskaźniki techniczne- porównanie	43
Tabela 31 Wskaźniki środowiskowe – porównanie	44
Tabela 32 Wskaźniki przestrzenno-funkcjonalne - porównanie	46
Tabela 33 Podsumowanie – obszar rewitalizacji	47
Tabela 34 Wskaźniki demograficzne - porównanie	48
Tabela 35 Struktura bezrobocia – obszar rewitalizacji	48
Tabela 36 Pomoc społeczna –obszar rewitalizacji	49
Tabela 37 Pomoc materialna dla uczniów – obszar rewitalizacji	49
Tabela 38 Wskaźniki gospodarcze - porównanie	50
Tabela 39 Wskaźniki techniczne- porównanie	51
Tabela 40 Wskaźniki środowiskowe – porównanie	52
Tabela 41 Wskaźniki przestrzenno-funkcjonalne - porównanie	54
Tabela 42 Podsumowanie – obszar rewitalizacji	56
Tabela 43 Problemy i potrzeby obszaru rewitalizacji	57
Tabela 44 Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne	65
Tabela 45 Proponowane działania uzupełniające w powiązaniu z celami GPR	86
Tabela 46 Indykatywne ramy finansowe	99
Tabela 47 Wskaźniki monitorowania osiągnięcia celów GPR	104
Tabela 48 Wzór karty monitorowania przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	105
Tabela 49 Harmonogram rewitalizacji	106
Tabela 50 Elementy obowiązkowe strategii IIT w odniesieniu do poszczególnych rozdziałów Gminnego Programu Rewitalizacji	112

Grafika 1 Obszar koncentracji negatywnych zjawisk społecznych.....	14
Grafika 2 Obszar zdegradowany miasta Leżajsk	15
Grafika 3 Obszar rewitalizacji miasta Leżajsk.....	17
Grafika 4 Schemat określania zasad działania Komitetu Rewitalizacji.....	103
Grafika 5 Schemat powiązań.....	111
Zdjęcie 1 Rynek.....	30
Zdjęcie 2 Okolice stadionu	47
Zdjęcie 3 Zalew Floryda	52
Zdjęcie 4 Zalew Floryda	55